

บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน องค์การบริหารส่วน
ตำบลน้ำหมาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย

บทคัด วิเศษสุนทร

สารบัญชานี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
มกราคม 2560
(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย)

บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน องค์การบริหารส่วน
ตำบลน้ำหวาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

มกราคม 2560

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย)

THE ROLE OF CIVIL VOLUNTEERS IN DISASTER PREVENTION,
NARMMARN SUB-DISTRICT ADMINSTMTIVE ORGANIZATION,
MUANE LOEI DISTRICT, LOEI PROVINCE

NOPPADOL VISEDSONTRON

A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF POLITICAL SCIENCE
DEPARTMENT OF GOVERMENT
GRADUATE SCHOOL
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
JANUARY 2017
(COPYRIGHT OF MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY)

คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์และคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ ได้พิจารณาสารนิพนธ์
ของ นพดล วิเศษสุนทร ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ได้

คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์

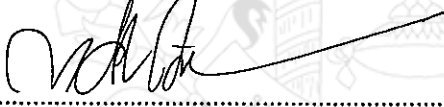

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(พระนิทัศน์ อีร์ปญโญ, ดร.)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร.ปดิษฐ์ คำดี)

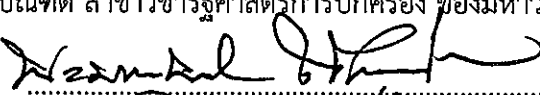
คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุรินทร์ ภูสกุล)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ภาสกร ดอกจันทร์)

.....กรรมการ
(ดร.ทองแพ ไซตันเทือก)

บัณฑิตวิทยาลัย อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(พระมหาบุญศรี ญาณวุฑฺฒโต, ผศ.ดร.)

วันที่ 13 เดือน มกราคม พ.ศ. 2560

5720850332018 : สาขาวิชา : รัฐศาสตร์การปกครอง; ร.ม. (รัฐศาสตรมหาบัณฑิต)

คำสำคัญ : บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน/องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน

อำเภอเมือง จังหวัดเลย

นพดล วิเศษสุนทร : บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน/องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย (THE ROLE OF CIVIL VOLUNTEERS IN DISASTER PREVENTION, NARMMARN SUB-DISTRICT ADMINSTMTIVE ORGANIZATION, MUANE LOEI DISTRICT, LOEI PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์ : พระนิทัศน์ ธีรบุญญ.ดร.(วงศ์วังเพิ่ม), อาจารย์ที่ปรึกษา. ดร. ปดิษฐ์ คำดี อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม, 141 หน้า. ปี พ.ศ. 2560.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย 2) เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพที่แตกต่างกัน 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำนวน 94 คน โดยทำการศึกษาประชากรทั้งหมดจำนวน 94 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติพื้นฐาน คือ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน คือ การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA or F-test) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe') โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูล และประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัยพบว่า

1) อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย ที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 93.6 และเพศหญิงจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 6.4 อายุมากที่สุดคือ ในช่วงระหว่าง 41 - 50 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 34.0 ระดับการศึกษา มากที่สุดคือ ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา/ปวช. จำนวน 42 คนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 44.7 อาชีพส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม/ประมง จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 46.8

2) ผลการเปรียบเทียบบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลยพบว่า จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ มีบทบาท ไม่แตกต่างกัน

3) ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย 1) ด้านการเตรียมการป้องกัน ได้แก่ ให้มีทีมกู้ภัยทุกหมู่บ้าน รองลงมาคือ ให้จัดหาอาวุธสำหรับการอยู่เวร อยากให้มีการเตรียมการป้องกันโดยการประชาสัมพันธ์แจ้งให้ประชาชนทราบ และควรจัดจุดบริการประชาชนที่ถาวร 2) ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย ได้แก่ ให้มีการช่วยเหลืออย่างรวดเร็ว รองลงมาคือ ควรจัดให้มีงบประมาณไว้คอยช่วยเหลืออย่างเพียงพอ ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย และควรเอาใจใส่ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย 3) ด้านการฟื้นฟูบูรณะหลังเกิดภัย ได้แก่ ให้มีการช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างรีบด่วนให้ได้รับความเดือดร้อนน้อยที่สุด ต้องเข้าช่วยเหลือและให้กำลังใจอย่างใกล้ชิด ให้มีการซ่อมแซมบ้านเรือนที่เสียหาย และให้มีการช่วยเหลือด้านอาชีพ 4) ด้านการช่วยเหลือส่วนราชการและสังคม ได้แก่ ควรให้มีวิทยุสื่อสารที่เพียงพอ รองลงมาคือ อยากให้มีส่วนราชการส่งเสริม อปพร.ให้มีบทบาทมากกว่านี้ อยากให้มีการอบรมอย่างสม่ำเสมอ และอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมตั้งจุดตรวจและจุดบริการประชาชน

5720850332018: MAJOR: GOVERNMENT; M.Pol.Sc. (MASTER OF POLITICAL SCIENCE)

KEYWORDS : CIVIL DEFENCE VOLUNTEER, NAM MAN SUBDISTRICT ADMINISTRATION

NOPPADOL VISEDSONTRON : THE ROLE OF CIVIL VOLUNTEERS IN DISASTER PREVENTION, NARMMARN SUB-DISTRICT ADMINSTRMTIVE ORGANIZATION, MUANE LOEI DISTRICT, LOEI PROVINCE. ADVISORY COMMITTEE : PHRA NITAT DHIRAPANYO, DR. (WONGWANPERM), ADVISOR, DR. PADIT KHAMDEE. 141 PP. B.E. 2560 (2017).

The objectives of the research were (1) to study the roles of Civil Defence Volunteers, Nam Man Subdistrict Administration Organization, Mueang Loei District, Loei Province, (2) to compare the roles of Civil Defence Volunteers, Nam Man Subdistrict Administration Organization, Mueang Loei District, Loei Province, classified by gender, age, educational level and occupation, and (3) to study recommendations for the roles of Civil Defence Volunteers, Nam Man Subdistrict Administration Organization, Mueang Loei District, Loei Province.

The samples of the survey research were all 79 Civil Defence Volunteers, Nam Man Subdistrict Administration Organization, Mueang Loei District, Loei Province. The research instrument used for collecting data was the questionnaire. The statistics used for analyzing the collected data were the descriptive one, which was frequency, percentage, mean and standard deviation, and the *inferential one*, which was the T-test and one-way analysis of variance (ANOVA). In cases in which differences were found at a statistically significant level, Scheffé's method of paired comparison was utilized.

The research findings were as follows:

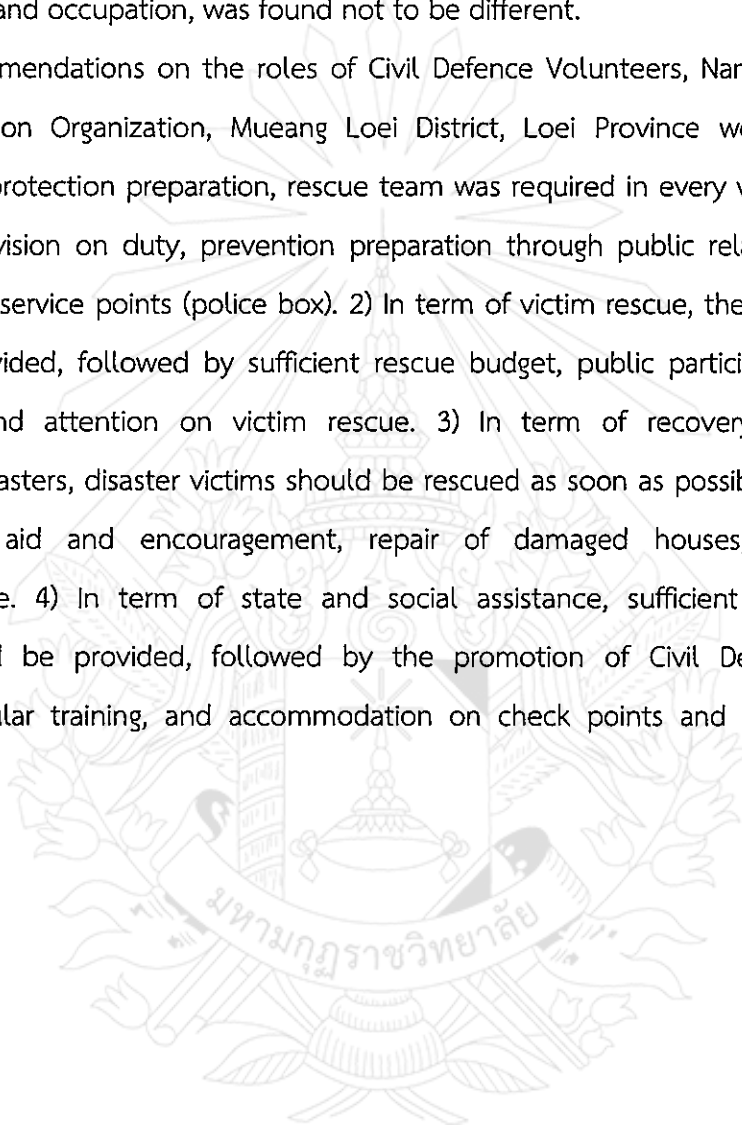
1) Most of the research respondents, 88 Civil Defence Volunteers, Nam Man Subdistrict Administration Organization, Mueang Loei District, Loei Province, were male, accounting for 93.6%, and 6 persons, female, accounting for 6.4%. Most of them were 32 persons with the age between 41-50 years, account for 34.0%; 42 persons with the educational level of Prathomsuksa, Mathayomsuksa and Vocational Certificate,

accounting for 44.7%; and 44 persons with agricultural and fishery occupations, accounting for 46.8%.

2) The comparison of roles of Civil Defence Volunteers, Nam Man Subdistrict Administration Organization, Mueang Loei District, Loei Province, classified by gender, age, educational level and occupation, was found not to be different.

3) The recommendations on the roles of Civil Defence Volunteers, Nam Man Subdistrict Administration Organization, Mueang Loei District, Loei Province were as follows: 1) In term of protection preparation, rescue team was required in every village, followed by arms provision on duty, prevention preparation through public relations, and permanent public service points (police box). 2) In term of victim rescue, the quick rescue should be provided, followed by sufficient rescue budget, public participation into victim rescue, and attention on victim rescue. 3) In term of recovery and reconstruction after disasters, disaster victims should be rescued as soon as possible for least trouble, close aid and encouragement, repair of damaged houses, and employment assistance. 4) In term of state and social assistance, sufficient radio communication should be provided, followed by the promotion of Civil Defense Volunteer's roles, regular training, and accommodation on check points and public service points.

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากหลายฝ่าย ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณสถาบัน องค์กร และบุคคลที่ได้ให้ความกรุณาช่วยเหลือดังนี้

ขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง และคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และแนวทางการเขียนสารนิพนธ์แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณ พระนิทัศน์ ธีรบุญ,ดร.(วงกว้างเพิ่ม) ดร.ที่ปรึกษาหลัก ดร.ปดิษฐ์ คำดี อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบรวมทั้งให้คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ นอกจากนี้ ยังได้รับความอนุเคราะห์จากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเสี้ยว ตำบลเสี้ยว อำเภอเมือง จังหวัดเลย ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดีจนทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้างทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือ และติดต่อประสานงานด้วยดีตลอดมา รวมถึงบุคลากรห้องสมุดของมหาวิทยาลัยทุกท่านที่อำนวยความสะดวกในการค้นคว้า

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ที่ได้อบรม สั่งสอน เลี้ยงดู สนับสนุน การศึกษา มาแต่วัยเยาว์ ตลอดจนญาติมิตรทุกท่าน ที่คอยให้กำลังใจผู้วิจัยเสมอมา ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงยิ่ง ไว้ ณ โอกาสนี้

นพดล วิเศษสุนทร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
ประกาศคุณูปการ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภูมิ	ฑ
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
1.3 สมมติฐานของการวิจัย	2
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
1.6 คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	3
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ 6 พ.ศ.2552	5
2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท	36
2.3 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับอาสาสมัคร	39
2.4 นโยบายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ	41
2.5 ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยกิจการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. 2553	51
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	63
2.7 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	66
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	68
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	68

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	68
3.3 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	69
3.4 การเก็บรวบรวมเครื่องมือ	70
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	71
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย	71
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	72
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	72
4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล	73
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	74
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	104
5.1 สรุปผลการวิจัย	105
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	107
5.3 ข้อเสนอแนะ	110
บรรณานุกรม	113
ภาคผนวก	116
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	117
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	119
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล	125
ภาคผนวก ง แบบสอบถาม	127
ภาคผนวก จ ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	134
ภาคผนวก ฉ ตารางแสดงผล ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	138
ประวัติผู้วิจัย	141

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า	
2.1	จำนวนประชากรและครัวเรือนแยกตามรายการหมู่บ้านของตำบลน้ำหมาน	34
2.2	จำนวนครูและนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนในเขตตำบลน้ำหมาน	35
4.1	แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ	74
4.2	แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ	74
4.3	แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการศึกษา	75
4.4	แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการศึกษา	75
4.5	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย โดยรวมทั้ง 4 ด้าน	76
4.6	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการเตรียมการป้องกันภัย	77
4.7	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย	78
4.8	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการฟื้นฟูบูรณะหลังเกิดภัย	79
4.9	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือส่วนราชการและสังคม	80
4.10	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย โดยรวม จำแนกตามเพศ	81
4.11	แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย โดยรวม ที่มีเพศต่างกัน	81
4.12	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการเตรียมการป้องกันภัย จำแนกตามเพศ	82

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.13 แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการเตรียมการป้องกันภัย ที่มีเพศต่างกัน	82
4.14 แสดงค่าค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย จำแนกตามเพศ	83
4.15 แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย ที่มีเพศต่างกัน	83
4.16 แสดงค่าค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการฟื้นฟูบูรณะหลังการเกิดภัย จำแนกตามเพศ	84
4.17 แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการฟื้นฟูบูรณะหลังการเกิดภัย ที่มีเพศต่างกัน	84
4.18 แสดงค่าค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือส่วนราชการและสังคม จำแนกตามเพศ	85
4.19 แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือส่วนราชการและสังคม ที่มีเพศต่างกัน	85
4.20 แสดงค่าค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย โดยรวม จำแนกตามอายุ	86
4.21 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย โดยรวม ที่มีอายุต่างกัน	86

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	เนื้อหา	หน้า
4.22	แสดงค่าค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการเตรียมการป้องกัน จำแนกตามอายุ	87
4.23	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการเตรียมการป้องกัน ที่มีอายุต่างกัน	87
4.24	แสดงค่าค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย จำแนกตามอายุ	88
4.25	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย ที่มีอายุต่างกัน	88
4.26	แสดงค่าค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการฟื้นฟูบูรณะหลังเกิดภัย จำแนกตามอายุ	89
4.27	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการฟื้นฟูบูรณะหลังเกิดภัย ที่มีอายุต่างกัน	89
4.28	แสดงค่าค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือส่วนราชการและสังคม จำแนกตามอายุ	90
4.29	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือส่วนราชการและสังคม ที่มีอายุต่างกัน	90
4.30	แสดงค่าค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย โดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษา	91

สารบัญญัตินี้ (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.31 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย โดยรวม ที่มีระดับ การศึกษาต่างกัน	91
4.32 แสดงค่าค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกัน ภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการเตรียมการป้องกันภัย จำแนกตามระดับการศึกษา	92
4.33 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการเตรียมการ ป้องกันภัย ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน	92
4.34 แสดงค่าค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกัน ภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย จำแนกตามระดับการศึกษา	93
4.35 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือผู้ ประสบภัย ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน	93
4.36 แสดงค่าค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกัน ภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการฟื้นฟูบูรณะหลังเกิดภัย จำแนกตามระดับการศึกษา	94
4.37 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการฟื้นฟูบูรณะ หลังเกิดภัย ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน	94
4.38 แสดงค่าค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกัน ภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือส่วนราชการและสังคม จำแนกตามระดับการศึกษา	95
4.39 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือ ส่วนราชการและสังคม ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน	95

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.40 แสดงค่าค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย โดยรวม จำแนกตามอาชีพ	96
4.41 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย โดยรวม ที่มีอาชีพต่างกัน	96
4.42 แสดงค่าค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการเตรียมการป้องกันภัย จำแนกตามอาชีพ	97
4.43 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการเตรียมการป้องกันภัย ที่มีอาชีพต่างกัน	97
4.44 แสดงค่าค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย จำแนกตามอาชีพ	98
4.45 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย ที่มีอาชีพต่างกัน	98
4.46 แสดงค่าค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการฟื้นฟูบูรณะหลังเกิดภัย จำแนกตามอาชีพ	99
4.47 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการฟื้นฟูบูรณะหลังเกิดภัย ที่มีอาชีพต่างกัน	99
4.48 แสดงค่าค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือส่วนราชการและสังคม จำแนกตามอาชีพ	100

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.49	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือ ส่วนราชการและสังคม ที่มีอาชีพต่างกัน	100
4.50	แสดงค่าความถี่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการเตรียมการ ป้องกันภัย	101
4.51	แสดงค่าความถี่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือ ผู้ ประสบภัย	102
4.52	แสดงค่าความถี่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการฟื้นฟูบูรณะ หลังเกิดภัย	102
4.53	แสดงค่าความถี่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือ ส่วนราชการและสังคม	103

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
2.1	โครงสร้างการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน	33
2.2	วัฏจักรการบริหารจัดการสาธารณภัย (Disaster Management Cycle)	45
2.3	เครื่องหมายอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน	62
2.4	แสดงสรุปแนวกรอบความคิดที่ใช้ในการวิจัย	67

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติป้องกันฝายพลเรือน พ.ศ. 2522 โดยกำหนดให้มีการจัดตั้งหน่วยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนทุกเขตพื้นที่ ในกรุงเทพมหานครและทุกอำเภอที่วราขอาณาจักรเพื่อช่วยเหลือในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และมีระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยกิจการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. 2553 เป็นกฎหมายรับรองในปฏิบัตินี้ของ อปพร. ในการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กฎหมายได้กำหนดให้องค์กรปกครองท้องถิ่นแห่งพื้นที่ คือ องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล เมืองพัทยา และองค์กรปกครองท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งมีหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในท้องถิ่นของตนโดยมีผู้บริหารท้องถิ่นรับผิดชอบ ในระยะเวลาที่ผ่านมา ประเทศไทยได้ประสบกับปัญหาสาธารณภัยที่สร้างความเสียหายเป็นบริเวณพื้นที่กว้างขวางทั่วทุกภาคของประเทศสร้างความเสียหายให้กับชีวิตและทรัพย์สินเป็นจำนวนมากไม่ว่าจะเป็นคลื่นยักษ์ Tsunami พายุที่รุนแรง น้ำท่วมใหญ่ โคลนถล่ม ความแห้งแล้ง คลื่นความร้อนโรคติดต่ออุบัติใหม่ โรคภัยไข้เจ็บใหม่ ๆ แปลก ๆ ฯลฯ ผลจากสารภัยเหล่านี้ได้ส่งผลกระทบเป็นวงกว้างสร้างความเสียหายต่อประเทศชาตินับเป็นมูลค่ามหาศาลภาครัฐต้องใช้งบประมาณและบุคลากรเป็นจำนวนมากเพื่อใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยลำพังเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐคงไม่สามารถที่จะจัดการกับปัญหาดังกล่าว ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนและอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) เป็นอาสาสมัครภาคประชาชนที่มีบทบาทในการจัดการจัดการกับภัยพิบัติต่าง ๆ เป็นบุคคลที่มีความพร้อมและเต็มเปี่ยมไปด้วยความยินดีในการให้บริการช่วยเหลือ และบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนผู้ประสบภัยพิบัติ นับว่าเป็นการแบ่งเบาภาระของภาครัฐในการจัดการเรื่องดังกล่าว (คู่มือผู้บริหารท้องถิ่นในการจัดการสาธารณภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, 2552, หน้า 1)

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน เป็นองค์กรปกครองท้องถิ่นที่เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน ได้มีการฝึกอบรมและจัดตั้งหน่วยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 จนถึงปัจจุบันมีการฝึกอบรมแล้วจำนวน 2 รุ่น และมีสมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแล้ว จำนวน 94 คน ในด้านการแสดงบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

1. ด้านการเตรียมการป้องกันภัย อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนไม่กระตือรือร้นในการให้ความร่วมมือในการป้องกันภัย เมื่อพบเหตุที่สงสัยว่าอาจเกิดภัยไม่รายงานให้ผู้บังคับบัญชา ได้ทราบถึงสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

2. ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย เมื่อมีภัยเกิดขึ้นในพื้นที่ เช่น वादภัย อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ไม่ได้เข้ามามีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยดังกล่าว

3. ด้านการฟื้นฟูบูรณะหลังเกิดภัย อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการฟื้นฟูบูรณะสิ่งๆที่ได้รับเสียหายเท่าที่ควร

4. ด้านการช่วยเหลือหน่วยงานราชการและสังคม อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนไม่ได้ให้ความร่วมมือกับหน่วยงานราชการเท่าที่ควร

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคลากรในหน่วยงานดังกล่าวและเป็นเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน จึงมีความสนใจที่จะศึกษาบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนของ องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน ว่าอยู่ในระดับใด มีปัญหาและแนวทางในการแก้ไขอย่างไรบ้าง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำไปวางแผน ปรับปรุง และสนับสนุนการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) อันจะส่งผลต่อประสิทธิภาพด้าน การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

1.2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานในการศึกษาบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลยเพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยดังนี้

1.3.1 เพศที่แตกต่างกันมีบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมานแตกต่างกัน

1.3.2 อายุที่แตกต่างกันมีบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมานแตกต่างกัน

1.3.3 การศึกษาที่แตกต่างมีบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมานแตกต่างกัน

1.3.4 อาชีพที่แตกต่างมีบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมานแตกต่างกัน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่องบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1.4.1 ขอบเขตด้านประชากร

ได้แก่ สมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำนวน 94 คน

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ได้แก่ การวิจัยเรื่องบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการเตรียมการป้องกัน ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย ด้านการฟื้นฟูบูรณะหลังเกิดภัย และด้านการช่วยส่วนราชการและสังคม(คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ, 2552, หน้า 31) ตลอดถึงได้ศึกษางานวิจัยของสัญญา ธัญญพันธ์ มาเป็นขอบเขตของงานวิจัยในครั้งนี้ด้วย

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1.5.1 ทำให้การทำงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย มีประสิทธิภาพ

1.5.2 ทำให้มีจิตอาสาและปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันภัยมากยิ่งขึ้นของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

1.5.3 ทำให้สามารถนำข้อสนเทศที่ได้จากการวิจัยไปใช้ในการวางแผนพัฒนางานด้านการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ต่อไป

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

บทบาท หมายถึง การกระทำหรือการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน หมายถึง อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยกิจการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ.2553 ผู้ที่ทำงาน

เพื่อประโยชน์ส่วนรวมด้วยความสมัครใจ เป็นผู้ที่มีจิตใจเสียสละไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน มีบทบาทสำคัญในด้านงานสังคมสงเคราะห์ การแก้ปัญหาของสังคมการพัฒนาสังคม การพัฒนาองค์กร และการส่งเสริมความมั่นคงของชาติ โดยเป็นผู้ที่มีความเสียสละด้านความคิด ด้านแรงงาน รวมทั้งเป็นผู้เสียสละด้านทรัพย์สิน

บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนหมายถึง การทำหน้าที่ปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา หรือเจ้าพนักงานตามกฎหมาย และมีสิทธิที่จะต้องได้รับความคุ้มครองในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายด้วย

ด้านการเตรียมการป้องกันภัย หมายถึง การเตรียมการเผชิญสาธารณภัยต่าง ๆ ไว้ล่วงหน้าก่อเกิดภัย เป็นการลดความรุนแรงและลดความสูญเสียจากสาธารณภัยที่มีต่อประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยให้น้อยที่สุด เช่น การจัดการให้มีแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การพัฒนาระบบฐานข้อมูลที่สามารถสืบค้นเพื่อการวางแผนและการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาระบบพยากรณ์และแจ้งเตือนที่เสี่ยงภัย การสร้างความตระหนักรู้ทางด้านการป้องกันสาธารณภัยแก่ชุมชน

ด้านการช่วยเหลือส่วนราชการและสังคม หมายถึง การสมัครใจมาทำประโยชน์ให้สังคมและส่วนรวม เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนโดยไม่หวังผลตอบแทนจากการกระทำ ทำด้วยความสมัครใจ ผลตอบแทนที่ได้รับคือความภาคภูมิใจที่ได้ปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์

องค์การบริหารส่วนตำบล มีชื่ออย่างเป็นทางการว่า อบต. มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 6 พ.ศ. 2552 โดยยกฐานะจากสภาตำบลที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปีเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบล
น้ำหมาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อ
ใช้เป็นกรอบในการศึกษาตามลำดับ ดังนี้

2.1 พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง
ฉบับที่ 6 พ.ศ.2552

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท

2.3 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับอาสาสมัคร

2.4 นโยบายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

2.5 ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยกิจการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. 2553

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.7 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

2.1 พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 แก้ไขเพิ่มเติม
ถึง ฉบับที่ 6 พ.ศ.2552

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้
ประกาศว่าโดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบบริหารของตำบลจึงทรง
พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล
พ.ศ. 2537

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราช
กิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 326 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515
บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้ง
กับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

“หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า เทศบาล สุขาภิบาลและราชการส่วน
ท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น แต่ไม่รวมถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัด

“นายอำเภอ” หมายความว่ารวมถึงปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอด้วย

“ตำบล” หมายความว่า ตำบลตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ที่อยู่นอกเขตหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น และในกรณีที่มีพื้นที่ตั้งอยู่ในและนอกเขตหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หมายความว่าเฉพาะพื้นที่ที่อยู่นอกเขตหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

“คณะผู้บริหาร” (ยกเลิก)

มาตรา 5 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศที่มีผลเป็นการทั่วไปเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด 1 สถาตำบล

มาตรา 6 ในตำบลหนึ่งให้มีสภาตำบลสภาหนึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้สภาตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคล

ส่วนที่ 1 สมาชิกสภาตำบล

มาตรา 7 สภาตำบลประกอบด้วยสมาชิกโดยตำแหน่งได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านของทุกหมู่บ้านในตำบล และแพทย์ประจำตำบล และสมาชิกซึ่งได้รับเลือกตั้งจากราษฎรในแต่ละหมู่บ้านในตำบลนั้นเป็นสมาชิกสภาตำบลหมู่บ้านละหนึ่งคน

มาตรา 8 ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาตำบลซึ่งได้รับเลือกตั้งต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

มาตรา 9 ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาตำบลซึ่งได้รับเลือกตั้งต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

1. มีชื่อในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรในหมู่บ้านของตำบลที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าหนึ่งปีจนถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง

2. ไม่เป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริตหรือพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาตำบลสมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น หรือที่ปรึกษาหรือเลขานุการของผู้บริหารท้องถิ่น เพราะเหตุที่มีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาหรือกิจการที่กระทำกับสภาตำบลหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง

3. มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามประการอื่นเช่นเดียวกับผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

มาตรา 10 ให้นายอำเภอจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาตำบลซึ่งได้รับเลือกตั้งตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในระเบียบของกระทรวงมหาดไทย

มาตรา 11 สมาชิกสภาตำบลซึ่งได้รับเลือกตั้งมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้งในกรณีที่สมาชิกสภาตำบลซึ่งได้รับเลือกตั้งดำรงตำแหน่งครบวาระแล้วแต่ยังมีได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาตำบลซึ่งได้รับเลือกตั้งขึ้นใหม่ ให้สมาชิกสภาตำบลโดยตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ได้ต่อไป

มาตรา 12 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ สมาชิกสภาตำบลซึ่งได้รับเลือกตั้งพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

1. ตาย
2. ลาออกโดยยื่นหนังสือลาออกต่อนายอำเภอ ในกรณีเช่นนี้ให้ถือว่าพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันลาออก
3. มีการยุบสภาตำบล
4. เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญากับสภาตำบลที่ดินดำรงตำแหน่งหรือในกิจการที่กระทำให้แก่สภาตำบลนั้น
5. สภาตำบลมีมติให้พ้นจากตำแหน่งโดยเห็นว่าเป็นความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียประโยชน์ของตำบล มติดังกล่าวต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกสภาตำบลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่
6. นายอำเภอสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง เมื่อได้สอบสวนแล้วปรากฏว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างใดอย่างหนึ่งตามมาตรา 9 หรือมิได้อยู่ประจำในหมู่บ้านที่ได้รับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันเกินหกเดือน หรือขาดการประชุมสภาตำบลติดต่อกันสามครั้งโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร
7. ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง เมื่อได้สอบสวนแล้วปรากฏว่าบกพร่องในทางความประพฤติ วรรคสอง (ยกเลิก)

มาตรา 13 เมื่อตำแหน่งสมาชิกสภาตำบลซึ่งได้รับเลือกตั้งว่างลงเพราะครบวาระการดำรงตำแหน่ง ให้มีการเลือกตั้งภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ครบวาระ

มาตรา 14 เมื่อตำแหน่งสมาชิกสภาตำบลซึ่งได้รับเลือกตั้งว่างลงเพราะเหตุอื่นใดนอกจากครบวาระ ให้มีการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งนั้นว่างลง เว้นแต่วาระการดำรงตำแหน่งที่เหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวันให้สภาตำบลประกอบด้วยสมาชิกเท่าที่มีอยู่สมาชิกสภาตำบลผู้ซึ่งได้รับเลือกตั้งแทนนั้นให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งแทนแทน

มาตรา 15 เมื่อมีการยุบและรวมเขตหมู่บ้านตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ ให้สมาชิกสภาตำบลซึ่งได้รับเลือกตั้งของหมู่บ้านเดิมที่ถูกยุบหรือถูกรวมยังคงเป็นสมาชิกสภาตำบลซึ่งได้รับเลือกตั้งอยู่ต่อไปจนกว่าสมาชิกภาพจะสิ้นสุดลงตามมาตรา 12

เมื่อมีการแยกพื้นที่บางส่วนของหมู่บ้านใดขึ้นเป็นหมู่บ้านใหม่ ให้สมาชิกสภาตำบลซึ่งได้รับเลือกตั้งของหมู่บ้านเดิมยังคงเป็นสมาชิกสภาตำบลซึ่งได้รับเลือกตั้งอยู่ต่อไป โดยให้สมาชิกสภาตำบลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในหมู่บ้านใด เป็นสมาชิกสภาตำบลของหมู่บ้านนั้นจนกว่าสมาชิกภาพจะสิ้นสุดลงตามมาตรา 12 และให้นายอำเภอจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาตำบลซึ่งได้รับเลือกตั้งให้ครบตามจำนวนที่กฎหมายกำหนดทั้งหมู่บ้านเดิมและหมู่บ้านที่จัดตั้งขึ้นใหม่ เพื่อเป็นสมาชิกสภาตำบลที่หมู่บ้านนั้นตั้งอยู่ในเขต ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ประกาศตั้งหมู่บ้านใหม่ และให้ผู้ได้รับเลือกตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของสมาชิกอื่นในตำบลนั้น เว้นแต่วาระการดำรงตำแหน่งที่เหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวันให้สภาตำบลประกอบด้วยสมาชิกเท่าที่มีอยู่พรรคสาม (ยกเล็ก)

มาตรา 16 สภาตำบลมีกำนันเป็นประธานสภาตำบล และมีรองประธานสภาตำบลคนหนึ่งซึ่งนายอำเภอแต่งตั้งจากสมาชิกสภาตำบลตามมติของสภาตำบล รองประธานสภาตำบลมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี รองประธานสภาตำบลพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระการดำรงตำแหน่งตามวรรคสอง เมื่อ

1. ลาออกโดยยื่นหนังสือลาออกต่อนายอำเภอ ในกรณีเช่นนี้ให้ถือว่าพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันลาออก

2. พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาตำบลตามมาตรา 12

มาตรา 17 ประธานสภาตำบลเป็นผู้เรียกประชุมสภาตำบล และมีหน้าที่ดำเนินการประชุมให้เป็นไปตามข้อบังคับการประชุมที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดรองประธานสภาตำบลมีหน้าที่กระทำการกิจการแทนประธานสภาตำบลเมื่อประธานสภาตำบลไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้หรือตามที่ประธานสภาตำบลมอบหมายเมื่อประธานสภาตำบลและรองประธานสภาตำบลไม่อยู่ในที่ประชุมให้สมาชิกสภาตำบลที่มาประชุมเลือกกันเองเป็นประธานในการประชุมคราวนั้น

มาตรา 18 ให้มีการประชุมสภาตำบลไม่น้อยกว่าเดือนละหนึ่งครั้ง การประชุมต้องมีสมาชิกสภาตำบลมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาตำบลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุมการลงมติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก เว้นแต่ที่มีบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในพระราชบัญญัตินี้สมาชิกสภาตำบลคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมมีสิทธิออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา 19 สภาตำบลมีเลขานุการสภาตำบลคนหนึ่งซึ่งแต่งตั้งจากข้าราชการที่ปฏิบัติงานในตำบลนั้นหรือจากบุคคลอื่นที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 8 ให้นายอำเภอเป็นผู้แต่งตั้งและถอดถอนเลขานุการสภาตำบลตามมติของสภาตำบล

มาตรา 20 เลขานุการสภาตำบลมีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการและการจัดการประชุมและงานอื่นใดตามที่สภาตำบลมอบหมาย

มาตรา 21 ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สมาชิกสภาตำบลและเลขานุการสภาตำบลเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

ส่วนที่ 2 อำนาจหน้าที่ของสภาตำบล

มาตรา 22 สภาตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลตามแผนงานโครงการ และงบประมาณของสภาตำบล เสนอแนะส่วนราชการในการบริหารราชการและพัฒนาตำบลปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตำบลตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ และหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา 23 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย สภาตำบลอาจดำเนินกิจการภายในตำบล ดังต่อไปนี้

1. จัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร
2. จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
3. จัดให้มีและรักษาทางระบายน้ำ และรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
4. คุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
5. บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
6. ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

มาตรา 24 กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และแพทย์ประจำตำบลซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญากับสภาตำบลที่ตนดำรงตำแหน่งหรือในกิจการที่กระทำให้แก่สภาตำบลนั้น ในกรณีที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือแพทย์ประจำตำบลกระทำการฝ่าฝืนตามที่บัญญัติในวรรคหนึ่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้บุคคลดังกล่าวออกจากตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือแพทย์ประจำตำบล แล้วแต่กรณี โดยให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากตำแหน่งเพราะบกพร่องในทางความประพฤติหรือความสามารถไม่เหมาะสมกับตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่

มาตรา 25 ในการปฏิบัติหน้าที่ของกำนันและผู้ใหญ่บ้านตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจการใดที่กำหนดไว้แล้วในแผนพัฒนาตำบล ให้กำนันและผู้ใหญ่บ้านดำเนินการให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาตำบล

มาตรา 26 ในการจัดทำโครงการหรือแผนงานของส่วนราชการหรือหน่วยงานใด ในพื้นที่ตำบลใด ให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานนั้นคำนึงถึงแผนพัฒนาตำบลนั้นด้วย

มาตรา 27 ในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาตำบล ให้ประธานสภาตำบลเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการตามมติของสภาตำบล แต่สภาตำบลอาจมอบหมายให้สมาชิกสภาตำบลผู้อื่นดำเนินการแทนเฉพาะกรณีได้ ในการทำนิติกรรมของสภาตำบล ให้ประธานสภาตำบล เลขานุการสภาตำบลและสมาชิกสภาตำบลอีกหนึ่งคนร่วมกันมีอำนาจกระทำการแทนสภาตำบล ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย

มาตรา 28 เมื่อได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัด สภาตำบลอาจทำกิจการนอกเขตสภาตำบล หรือร่วมกับสภาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือหน่วย

การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่นเพื่อทำกิจการร่วมกันได้เมื่อได้รับความยินยอมจากสภาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง และกิจการนั้นเป็นกิจการที่จำเป็นต้องทำและเป็นการเกี่ยวเนื่องกับกิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตน

ส่วนที่ 3 รายได้และรายจ่ายของสภาตำบล

มาตรา 29 สภาตำบลมีรายได้ซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดสรรให้ตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด ดังต่อไปนี้

1. ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย อากรการฆ่าสัตว์และผลประโยชน์อื่นอันเกิดจากการฆ่าสัตว์ที่จัดเก็บได้ในตำบลนั้น
2. ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับ ตามที่จะมีกฎหมายกำหนดไว้ที่จัดเก็บได้ในตำบลนั้น
3. ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนันที่เก็บเพิ่มขึ้นตามข้อบัญญัติจังหวัดในเขตตำบลนั้น

4. ภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีธุรกิจเฉพาะ ที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดได้รับจัดสรร

5. ภาษีสุรา และภาษีสรรพสามิต ที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดได้รับจัดสรร

6. ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน ที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดได้รับจัดสรร

มาตรา 30 ทุกปีงบประมาณให้รัฐบาลจัดสรรเงินให้แก่สภาตำบลเป็นเงินอุดหนุน

มาตรา 31 สภาตำบลอาจมีรายได้ ดังต่อไปนี้

1. รายได้จากทรัพย์สินของสภาตำบล
2. รายได้จากสาธารณูปโภคของสภาตำบล
3. เงินและทรัพย์สินอื่นที่มีผู้อุทิศให้
4. เงินอุดหนุนและรายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐจัดสรรให้
5. รายได้อื่นตามที่จะมีกฎหมายกำหนดให้เป็นของสภาตำบล

มาตรา 32 รายได้ของสภาตำบล ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษี โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาตามประมวลรัษฎากร และไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา 3 สภาตำบลอาจมีรายจ่าย ดังต่อไปนี้

1. เงินเดือน
2. ค่าจ้าง
3. เงินค่าตอบแทนอื่น ๆ
4. ค่าใช้สอย
5. ค่าวัสดุ

6. ค่าครุภัณฑ์
7. ค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และทรัพย์สินอื่น ๆ
8. ค่าสาธารณูปโภค
9. เงินอุดหนุนหน่วยงานอื่น
10. รายจ่ายอื่นใดตามข้อผูกพัน หรือตามที่มีกฎหมายหรือระเบียบของกระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้

มาตรา 34 เงินค่าตอบแทนประธานสภาตำบล รองประธานสภาตำบล สมาชิกสภาตำบลและเลขานุการสภาตำบล ให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย

มาตรา 35 งบประมาณรายจ่ายประจำปีและงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมของสภาตำบลให้จัดทำเป็นข้อบังคับตามระเบียบและวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด ถ้าในระหว่างปีงบประมาณใด รายจ่ายซึ่งกำหนดไว้ในงบประมาณไม่พอใช้จ่ายประจำปีนั้น หรือมีความจำเป็นต้องตั้งรายจ่ายขึ้นใหม่ระหว่างปีงบประมาณให้จัดทำข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม เมื่อสภาตำบลจัดทำร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมเสร็จแล้ว ให้เสนอนายอำเภอเพื่ออนุมัติ ถ้าข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปีออกไม่ทันปีใหม่ ให้ใช้ข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปีก่อนนั้นไปพลางก่อน

มาตรา 36 ให้กระทรวงมหาดไทยออกระเบียบว่าด้วยการคลัง การงบประมาณ การรักษาทรัพย์สิน การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน การจัดหาพัสดุและการจ้างเหมา กระทรวงมหาดไทยจะออกระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานอื่น ๆ ของสภาตำบล ให้สภาตำบลต้องปฏิบัติตามก็ได้ ในการออกระเบียบตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้คำนึงถึงลักษณะของพื้นที่จำนวนประชากร รายได้ ความคล่องตัว และควมมีประสิทธิภาพในการบริหารงานของสภาตำบลด้วย

มาตรา 37 ให้กระทรวงมหาดไทยจัดให้มีการตรวจสอบการคลัง การบัญชี หรือการเงินอื่น ๆ ของสภาตำบล

ส่วนที่ 4 การกำกับดูแลสภาตำบล

มาตรา 38 นายอำเภอมีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของสภาตำบลให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทางราชการในกรณีที่น่าจะปรากฏว่าการดำเนินการของสภาตำบลเป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ก่อหรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ หรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของทางราชการ นายอำเภอมีอำนาจยับยั้งการดำเนินการดังกล่าวไว้เป็นการชั่วคราวได้และรายงานไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อวินิจฉัย ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่าการดำเนินการของสภาตำบลไม่ชอบด้วยกฎหมาย ก่อหรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ หรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของทางราชการ ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจสั่งการให้สภาตำบลระงับการดำเนินการดังกล่าว ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่าการดำเนินการของสภาตำบลเป็นไปโดยชอบ

แล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งเพิกถอนการยับยั้งของนายอำเภอ แต่ถ้านายอำเภอไม่รายงานผู้ว่าราชการจังหวัดภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ยับยั้ง หรือผู้ว่าราชการจังหวัดไม่วินิจฉัยภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่อง ให้การยับยั้งของนายอำเภอและอำนาจสั่งการของผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นอันสิ้นสุดลงตั้งแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว

มาตรา 39 หากปรากฏว่าสภาตำบลกระทำการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจสั่งยุบสภาตำบลได้ตามคำแนะนำของนายอำเภอ และเมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งยุบสภาตำบลแล้วให้สภาตำบลยังคงประกอบด้วยสมาชิกสภาตำบลโดยตำแหน่งทั้งหมดจนกว่าจะมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาตำบลซึ่งได้รับเลือกตั้งใหม่ ในกรณีที่การยุบสภาตำบลตามวรรคหนึ่งเป็นผลจากการกระทำของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือแพทย์ประจำตำบล ซึ่งเป็นสมาชิกสภาตำบลโดยตำแหน่ง หรือบุคคลดังกล่าวได้ร่วมกระทำการด้วย ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้บุคคลดังกล่าวออกจากตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือแพทย์ประจำตำบล แล้วแต่กรณี โดยให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากตำแหน่งเพราะบกพร่องในทางความประพฤติหรือความสามารถไม่เหมาะสมกับตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ และถ้าสมาชิกสภาตำบลโดยตำแหน่งเหลืออยู่ไม่ถึงกึ่งหนึ่งของสมาชิกสภาตำบลโดยตำแหน่งทั้งหมด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งบุคคลตามจำนวนที่เห็นสมควรเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่กับสมาชิกสภาตำบลโดยตำแหน่งที่เหลืออยู่จนกว่าจะมีการเลือกตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือแพทย์ประจำตำบลและสมาชิกสภาตำบลซึ่งได้รับเลือกตั้งใหม่

หมวด 2 องค์การบริหารส่วนตำบล

มาตรา 40 สภาตำบลที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปีเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท หรือตามเกณฑ์รายได้เฉลี่ยในวรรคสอง อาจจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลได้ โดยทำเป็นประกาศของกระทรวงมหาดไทยและให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในประกาศนั้นให้ระบุชื่อและเขตขององค์การบริหารส่วนตำบลไว้ด้วยการเปลี่ยนแปลงเกณฑ์รายได้เฉลี่ยของสภาตำบลตามวรรคหนึ่งให้ทำเป็นประกาศของกระทรวงมหาดไทยและให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 41 สภาตำบลที่ได้จัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลตามมาตรา 40 ให้พ้นจากสภาพแห่งสภาตำบลนับแต่วันที่ได้ประกาศจัดตั้งขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นต้นไปบรรดางบประมาณ ทรัพย์สิน สิทธิ สิทธิเรียกร้องหนี้ และเจ้าหน้าที่ของสภาตำบลตามวรรคหนึ่ง ให้โอนไปเป็นขององค์การบริหารส่วนตำบล

มาตรา 41 ทวิ สภาตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลอาจรวมกับองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีเขตติดต่อกันภายในเขตอำเภอเดียวกันได้ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตตำบลนั้น โดยให้นำมาตรา 40 และมาตรา 41 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 41 ตรี สถาปนาหรือองค์การบริหารส่วนตำบลอาจรวมกับหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีเขตติดต่อกันภายในเขตอำเภอเดียวกันได้ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตตำบลนั้น โดยทำเป็นประกาศของกระทรวงมหาดไทย และให้กำหนดเขตใหม่ของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นไว้ในประกาศกระทรวงมหาดไทยด้วย

ให้นำมาตรา 41 และมาตรา 42 วรรคสองและวรรคสามมาใช้บังคับกับการรวมตามวรรคหนึ่ง โดยอนุโลม

มาตรา 41 จัตวา ให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการประกาศยุบสภาตำบลทั้งหมดและองค์การบริหารส่วนตำบลใดที่มีจำนวนประชากรไม่ถึงสองพันคน โดยให้รวมพื้นที่เข้ากับองค์การบริหารส่วนตำบลอื่นหรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่มีเขตติดต่อกันภายในเขตอำเภอเดียวกันภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่มิเหตุดังกล่าวการรวมกับองค์การบริหารส่วนตำบลหรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นใดตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตตำบลนั้น การสำรวจเจตนารมณ์ของประชาชนตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีจำนวนประชากรไม่ถึงสองพันคนแต่มีสภาพพื้นที่เป็นเกาะหรือโดยสภาพทางภูมิศาสตร์ไม่สามารถติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลหรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่จะไปรวมได้โดยสะดวก กระทรวงมหาดไทยจะไม่ดำเนินการตามวรรคหนึ่งกับองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นก็ได้นำมาตรา 41 และมาตรา 42 วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับกับการยุบและรวมตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

มาตรา 41 เบญจ สถาปนาหรือองค์การบริหารส่วนตำบลอาจแยกพื้นที่บางส่วนไปรวมกับองค์การบริหารส่วนตำบลหรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่น หรือรับพื้นที่บางส่วนของสภาตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลหรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่นมารวมด้วยได้ โดยทำเป็นประกาศของกระทรวงมหาดไทย และให้กำหนดเขตใหม่ของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นไว้ในประกาศกระทรวงมหาดไทยด้วย การสำรวจเจตนารมณ์เกี่ยวกับการรวม ยุบรวม รับรวม และแยกพื้นที่ในเขตสภาตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลหรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดการโอนงบประมาณ ทรัพย์สิน สิทธิเรียกร้อง หนี้ เจ้าหน้าที่ของสภาตำบล หรือพนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้สภาตำบลหรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นผู้โอนและผู้รับโอนตกลงกัน ในกรณีที่ตกลงกันไม่ได้ให้เป็นไปตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศกำหนด

มาตรา 41 ฉ ในกรณีที่มีการดำเนินการตามมาตรา 41 ทวิ มาตรา 41 ตรี มาตรา 41 จัตวา หรือมาตรา 41 เบญจ และเป็นเหตุให้ต้องเพิ่มจำนวนสมาชิกสภาของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ให้ดำเนินการเลือกตั้งเพื่อให้มีสมาชิกครบจำนวนตามที่กฎหมายกำหนด และให้ผู้ได้รับเลือกตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของสมาชิกอื่นในหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นนั้น เว้น

แต่วาระการดำรงตำแหน่งที่เหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวันให้สมาชิกของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นนั้นประกอบด้วยสมาชิกเท่าที่มีอยู่

มาตรา 42 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการเทศบาล อาจจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นเป็นเทศบาลได้โดยทำเป็นประกาศของกระทรวงมหาดไทยองค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้จัดตั้งเป็นเทศบาลตามวรรคหนึ่ง ให้พ้นจากสภาพแห่งองค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลง และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ให้มีประกาศกระทรวงมหาดไทยจัดตั้งขึ้นเป็นเทศบาลเป็นต้นไปบรรดาขบประมาณ ทรัพย์สิน สิทธิ สิทธิเรียกร้อง หนี้ พนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลตามวรรคหนึ่ง ให้โอนไปเป็นของเทศบาลที่จัดตั้งขึ้นนั้นบรรดาข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้ใช้บังคับในเรื่องใดอยู่ก่อนแล้วให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเป็นการชั่วคราว จนกว่าจะได้มีการตราเทศบัญญัติในเรื่องนั้นขึ้นใหม่

มาตรา 43 องค์การบริหารส่วนตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น

มาตรา 44 องค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

ส่วนที่ 1 สภาองค์การบริหารส่วนตำบล

มาตรา 45 สภาองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนหมู่บ้านละสองคน ซึ่งเลือกตั้งขึ้นโดยราษฎรมีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นในกรณีที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียงหนึ่งหมู่บ้านให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนหกคน และในกรณีที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียงสองหมู่บ้านให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนหมู่บ้านละสามคน

หลักเกณฑ์และวิธีการสมัครรับเลือกตั้งและการเลือกตั้งให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นอายุของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีกำหนดคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง

มาตรา 46 สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล
2. พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม
3. ควบคุมการปฏิบัติงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมายนโยบายแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ

มาตรา 47 ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

ให้นำบทบัญญัติมาตรา 13 มาตรา 14 และมาตรา 15 มาใช้บังคับกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโดยอนุโลม

มาตรา 47 ทวิ ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

1. มีชื่อในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรในหมู่บ้านของตำบลที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าหนึ่งปีจนถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง
2. ไม่เป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริตหรือพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น หรือที่ปรึกษาหรือเลขาธิการของผู้บริหารท้องถิ่น เพราะเหตุที่มีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาหรือกิจการที่กระทำกับสภาตำบลหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง
3. มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามประการอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

มาตรา 47 ตรี สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลงเมื่อ

1. ถึงคราวออกตามอายุของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือมีการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
2. ตาย
3. ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อนายอำเภอ
4. ขาดประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสามครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันสมควร
5. มิได้อยู่ประจำในหมู่บ้านที่ได้รับเลือกตั้งเป็นระยะเวลาติดต่อกันเกินหกเดือน
6. เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นเป็นคู่สัญญาหรือในกิจการที่กระทำให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นหรือที่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นจะกระทำ
7. ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 47 ทวิ
8. สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง โดยเห็นว่าเป็นความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียหรือก่อความไม่สงบเรียบร้อยแก่องค์การบริหารส่วนตำบลหรือกระทำการอันเสื่อมเสียประโยชน์ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่เข้า ชื่อเสนอให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณา และมติดังกล่าวต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ทั้งนี้ ถ้าสมาชิก

สภาองค์การบริหารส่วนตำบลผู้นั้นมิได้อุทธรณ์หรือโต้แย้งมติของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลภายในกำหนด เวลาอุทธรณ์หรือโต้แย้งให้สมาชิกสภาสิ้นสุดลงนับแต่วันที่ครบระยะเวลาอุทธรณ์หรือโต้แย้งดังกล่าว

ในกรณีที่สมาชิกสภาของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลผู้ใดสิ้นสุดลงตาม (8) ผู้นั้นอาจอุทธรณ์หรือโต้แย้งมติของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไปยังนายอำเภอได้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับทราบมติของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยระบุข้ออุทธรณ์หรือข้อโต้แย้งและข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายประกอบด้วย และให้นายอำเภอสอบสวนและวินิจฉัยให้เสร็จสิ้นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำอุทธรณ์หรือโต้แย้ง คำวินิจฉัยของนายอำเภอให้เป็นที่สุด

9. ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มาลงคะแนนเสียง เห็นว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลผู้ใดไม่สมควรดำรงตำแหน่งต่อไปตามกฎหมายว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น เมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับสมาชิกสภาของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลผู้ใดสิ้นสุดลงตาม (4) (5) (6) หรือ (7) ให้นายอำเภอสอบสวนและวินิจฉัยโดยเร็ว คำวินิจฉัยของนายอำเภอให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่สมาชิกสภาของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลงตาม (9) พร้อมกันทั้งหมด ให้ถือว่าเป็นการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

มาตรา 48 สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีประธานสภาและรองประธานสภาคนหนึ่งซึ่งเลือกจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ให้นายอำเภอแต่งตั้งประธานและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตามมติของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

มาตรา 49 ประธานสภาและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งจนครบอายุของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือมีการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

มาตรา 50 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา 49 ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

1. ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อนายอำเภอ
2. สิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
3. ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา 92

ผู้ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้พ้นจากตำแหน่งตาม (3) จะดำรงตำแหน่งประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลอีกไม่ได้ ตลอดอายุของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น

มาตรา 51 เมื่อตำแหน่งประธานหรือรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลว่างลงเพราะเหตุอื่นใดนอกจากครบวาระ ให้มีการเลือกประธานหรือรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

แทนตำแหน่งที่ว่างภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ตำแหน่งนั้นว่างลงและให้ผู้ซึ่งได้รับเลือกแทนนั้นอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา 52 ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ดำเนินการประชุมและดำเนินการอื่นให้เป็นไปตามข้อบังคับการประชุมที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ช่วยประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติการตามหน้าที่ และกระทำการกิจการตามที่ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมาย ในกรณีที่ไม่มีประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้หรือไม่ปฏิบัติหน้าที่ ให้รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติหน้าที่แทน ในการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลครั้งใด ถ้าไม่มีผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุม ให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มาประชุมเลือกกันเองเพื่อทำหน้าที่ประธานในที่ประชุมสำหรับการประชุมในครั้งนั้น ในการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลครั้งใด ถ้าผู้ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุมสั่งปิดประชุมก่อนหมดระเบียบวาระการประชุม แต่มีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในที่ประชุมครบองค์ประชุมและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเท่าที่มีอยู่ในที่ประชุมเสนอให้เปิดประชุม ให้ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุมนั้นต่อไปจนกว่าจะหมดระเบียบวาระการประชุมหรือสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจะได้มีมติให้ปิดประชุม และให้นำความในวรรคสามและวรรคสี่มาใช้บังคับกับกรณีดังกล่าว

มาตรา 53 ในปีหนึ่งให้มีสมัยประชุมสามัญสองสมัยหรือหลายสมัยแล้วแต่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลจะกำหนด แต่ต้องไม่เกินสี่สมัย วันเริ่มสมัยประชุมสามัญประจำปีให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลกำหนด นายอำเภอต้องกำหนดให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลครั้งแรกภายในสิบห้าวันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และให้ที่ประชุมเลือกประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

กรณีที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่อาจจัดให้มีการประชุมครั้งแรกได้ตามกำหนดเวลาในวรรคสอง หรือมีการประชุมแต่ไม่อาจเลือกประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้ นายอำเภออาจเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดให้มีคำสั่งยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สมัยประชุมสามัญสมัยหนึ่ง ๆ ให้มีกำหนดไม่เกินสิบห้าวัน แต่ถ้าจะขยายเวลาออกไปอีกจะต้องได้รับอนุญาตจากนายอำเภอ

มาตรา 54 ให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้เรียกประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตามสมัยประชุม และเป็นผู้เปิดหรือปิดประชุม ในกรณีที่ยังไม่มีประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่เรียกประชุมตามกฎหมาย ให้นายอำเภอเป็นผู้เรียกประชุม และเป็นผู้เปิดหรือปิดประชุม

มาตรา 55 นอกจากสมัยประชุมสามัญแล้ว เมื่อเห็นว่าเป็นการจำเป็นเพื่อประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นายกององค์การบริหารส่วนตำบล หรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ อาจทำคำร้องยื่นต่อนายอำเภอขอเปิดประชุมวิสามัญ ถ้าเห็นสมควรให้นายอำเภอเรียกประชุมวิสามัญได้ สมัยประชุมวิสามัญให้กำหนดไม่เกินสิบห้าวัน แต่ถ้าจะขยายเวลาออกไปอีกจะต้องได้รับอนุญาตจากนายอำเภอ

มาตรา 56 การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุมให้นำบทบัญญัติตามมาตรา 18 วรรคสองและวรรคสามมาใช้บังคับกับการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลด้วยโดยอนุโลม

มาตรา 56/1 ในที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีสิทธิตั้งกระทู้ถามนายกององค์การบริหารส่วนตำบลหรือรองนายกององค์การบริหารส่วนตำบลในเรื่องใดอันเกี่ยวกับงานในหน้าที่ได้

มาตรา 57 ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเลือกปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลคนหนึ่งเป็นเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการและจัดการประชุมและงานอื่นใดตามที่ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมาย ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความรู้ความสามารถอันจะเป็นประโยชน์ต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่งเมื่อครบอายุของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือเมื่อมีการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง

ส่วนที่ 2 นายกององค์การบริหารส่วนตำบล

มาตรา 58 ให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีนายกององค์การบริหารส่วนตำบลคนหนึ่งซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

มาตรา 58/1 บุคคลผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกององค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ด้วย

1. มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง
2. สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า หรือเคยเป็นสมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกรัฐสภา
3. ไม่เป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริตหรือพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่นหรือเลขานุการหรือที่ปรึกษา

ของผู้บริหารท้องถิ่น เพราะเหตุที่มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาหรือกิจการที่กระทำกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง

มาตรา 58/2 ให้นายองค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งนับตั้งแต่วันเลือกตั้งและมีระยะเวลาดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง

มาตรา 58/3 นายองค์การบริหารส่วนตำบลอาจแต่งตั้งรองนายองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีใช้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ช่วยเหลือในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลตามที่นายองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมายได้ไม่เกินสองคน และอาจแต่งตั้งเลขา อนุกรรมการนายองค์การบริหารส่วนตำบลคนหนึ่งซึ่งมิได้เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐได้

มาตรา 58/4 รองนายองค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 58/1

มาตรา 58/5 ก่อนนายองค์การบริหารส่วนตำบลเข้ารับหน้าที่ ให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเรียกประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้นายองค์การบริหารส่วนตำบลแถลงนโยบายต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยไม่มีการลงมติ ทั้งนี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งนายองค์การบริหารส่วนตำบลกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือสภาองค์การบริหารส่วนตำบลถูกยุบตามมาตรา 53 หากมีกรณีที่สำคัญและจำเป็นเร่งด่วนซึ่งปล่อยให้นิ่งช้าไปจะกระทบต่อประโยชน์สำคัญของราชการหรือราษฎร นายองค์การบริหารส่วนตำบลจะดำเนินการไปพลางก่อนเท่าที่จำเป็นก็ได้ เมื่อได้มีการเลือกประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว ให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเรียกประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้นายองค์การบริหารส่วนตำบลแถลงนโยบายโดยไม่มีการลงมติภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีการเลือกประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

การประชุมเพื่อแถลงนโยบายของนายองค์การบริหารส่วนตำบลให้กระทำโดยเปิดเผย โดยนายองค์การบริหารส่วนตำบลต้องจัดทำนโยบายเป็นลายลักษณ์อักษรแจกให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทุกคนที่มาประชุมด้วยหากนายองค์การบริหารส่วนตำบลไม่สามารถแถลงนโยบายต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้ ให้นายอำเภอแจ้งให้นายองค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำนโยบายแจ้งเป็นหนังสือส่งให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทุกคนภายในเจ็ดวัน โดยให้นำวิธีการแจ้งคำสั่งทางปกครองเป็นหนังสือตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลมในกรณีเช่นนี้ให้ถือว่านายองค์การบริหารส่วนตำบลได้แถลงนโยบายต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแล้วให้นายองค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำรายงานแสดงผลการปฏิบัติงานตามนโยบายที่ได้แถลงไว้ต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประจำทุกปีคำแถลงนโยบายของนายก

องค์การบริหารส่วนตำบลและรายงานแสดงผลการปฏิบัติงานตามนโยบาย ให้ประกาศไว้โดยเปิดเผย
ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลด้วย

มาตรา 58/6 นายองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายองค์การบริหารส่วนตำบล หรือผู้ซึ่ง
นายองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมาย มีสิทธิเข้าประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและมีสิทธิ
แถลงข้อเท็จจริง ตลอดจนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของตนต่อที่ประชุม แต่ไม่มีสิทธิ
ออกเสียงลงคะแนน

มาตรา 58/7 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวน
สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ มีสิทธิเข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไป
ในที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้ นายองค์การบริหารส่วนตำบลแถลงข้อเท็จจริง
หรือแสดงความคิดเห็นในปัญหาเกี่ยวกับการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลโดยไม่มีการลงมติญัตติ
ตามวรรคหนึ่ง ให้ยื่นต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและให้ประธานสภาองค์การบริหาร
ส่วนตำบลกำหนดวันสำหรับการอภิปรายทั่วไปซึ่งต้องไม่เร็วกว่าห้าวันและไม่ช้ากว่าสิบห้าวันนับแต่
วันที่ได้รับญัตติ แล้วแจ้งให้นายองค์การบริหารส่วนตำบลทราบการขอเปิดอภิปรายทั่วไปตามมาตรา
นี้ จะทำได้ครั้งเดียวในสมัยประชุมสามัญสมัยหนึ่ง

มาตรา 59 นายองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหารราชการขององค์การ
บริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ
ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ
2. สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล
3. แต่งตั้งและถอดถอนรองนายองค์การบริหารส่วนตำบลและเลขานุการนายองค์การ
บริหารส่วนตำบล
4. วางระเบียบเพื่อให้งานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย
5. รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล
6. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น

มาตรา 60ให้นายองค์การบริหารส่วนตำบลควบคุมและรับผิดชอบในการบริหารราชการ
ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามกฎหมาย และเป็นผู้บังคับบัญชาของพนักงานส่วนตำบลและลูกจ้าง
ขององค์การบริหารส่วนตำบลอำนาจหน้าที่ในการสั่งหรือการปฏิบัติราชการของรองนายองค์การ
บริหารส่วนตำบล ให้เป็นไปตามที่นายองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมาย ในกรณีที่นายองค์การ
บริหารส่วนตำบลไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองนายองค์การบริหารส่วนตำบลตามลำดับที่นาย
องค์การบริหารส่วนตำบลแต่งตั้งไว้เป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีรองนายองค์การบริหารส่วน
ตำบลหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้รักษาราชการแทน ใน

กรณีที่มีกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ หรือคำสั่งใด แต่งตั้งให้นายกองคการบริหารส่วนตำบลเป็นกรรมการหรือให้มีอำนาจหน้าที่อย่างใด ให้ผู้รักษาราชการแทนทำหน้าที่กรรมการหรือมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับนายกองคการบริหารส่วนตำบลในระหว่างรักษาราชการแทนด้วยอำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ หรือการปฏิบัติราชการที่นายกองคการบริหารส่วนตำบลจะพึงปฏิบัติ หรือดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้น ไม่ได้กำหนดในเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น นายกองคการบริหารส่วนตำบลอาจมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้รองนายกองคการบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนนายกองคการบริหารส่วนตำบลก็ได้ แต่ถ้ามอบให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหรือรองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติราชการแทน ให้ทำเป็นคำสั่งและประกาศให้ประชาชนทราบ การปฏิบัติราชการแทนนายกองคการบริหารส่วนตำบลตามวรรคห้า ต้องกระทำภายใต้การกำกับดูแลและกรอบนโยบายที่นายกองคการบริหารส่วนตำบลกำหนดไว้

มาตรา 60/1 ให้มีปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานส่วนตำบล และลูกจ้างองค์การบริหารส่วนตำบลรองจากนายกองคการบริหารส่วนตำบลและรับผิดชอบควบคุมดูแลราชการประจำขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามนโยบายและมีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่นายกองคการบริหารส่วนตำบลมอบหมาย

มาตรา 61 (ยกเลิก)

มาตรา 62 (ยกเลิก)

มาตรา 63 (ยกเลิก)

มาตรา 64 นายกองคการบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

1. ถึงคราวออกตามวาระ
2. ตาย
3. ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อนายอำเภอ
4. ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 58/1
5. กระทำการฝ่าฝืนมาตรา 64/2
6. ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา 87/1 วรรคห้า หรือมาตรา 92
7. ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
8. ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามในสี่ของ

จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มาลงคะแนนเสียงเห็นว่านายกองคการบริหารส่วนตำบลไม่สมควรดำรงตำแหน่งต่อไปตามกฎหมายว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับความเป็นนายกองคการบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลงตาม (4) หรือ (5) ให้

นายอำเภอสอบสวนและวินิจฉัยโดยเร็ว คำวินิจฉัยของนายอำเภอให้เป็นที่สุดในระหว่างที่ไม่มีนายกองการบริหารส่วนตำบล ให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติหน้าที่ของนายกองการบริหารส่วนตำบลเท่าที่จำเป็นได้เป็นการชั่วคราวจนถึงวันประกาศผลการเลือกตั้งนายกองการบริหารส่วนตำบล

มาตรา 64/1 รองนายกองการบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

1. นายกองการบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่ง
2. นายกองการบริหารส่วนตำบลมีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง
3. ตาย
4. ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อนายกองการบริหารส่วนตำบล
5. ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 58/4
6. กระทำการฝ่าฝืนมาตรา 64/2
7. ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
8. ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา 92

ให้นำความใน (1) (2) (3) (4) (6) และ (7) มาใช้บังคับกับการพ้นจากตำแหน่งของเลขานุการนายกองการบริหารส่วนตำบลด้วยโดยอนุโลม

ให้นำความในวรรคสองของมาตรา 64 มาใช้บังคับกับกรณีรองนายกองการบริหารส่วนตำบลและเลขานุการนายกองการบริหารส่วนตำบลด้วยโดยอนุโลม

มาตรา 64/2 นายกองการบริหารส่วนตำบล รองนายกองการบริหารส่วนตำบล และเลขานุการนายกองการบริหารส่วนตำบล ต้องไม่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

1. ดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่อื่นใดในส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เว้นแต่ตำแหน่งที่ดำรงตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

2. รับเงินหรือประโยชน์ใด ๆ เป็นพิเศษจากส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ นอกเหนือไปจากที่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ปฏิบัติกับบุคคลในธุรกิจการงานตามปกติ

3. เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้น เป็นคู่สัญญาหรือในกิจการที่กระทำให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้น หรือที่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นจะกระทำ บทบัญญัติมาตรานี้มิให้ใช้บังคับกับกรณีที่บุคคลดังกล่าวตามวรรคหนึ่งได้รับเบี้ยหวัด บำเหน็จบำนาญ หรือเงินปีพระบรมวงศานุวงศ์ หรือเงินอื่นใดในลักษณะเดียวกันและมีให้ใช้บังคับกับกรณีที่บุคคลดังกล่าวตามวรรคหนึ่งรับเงินตอบแทนค่าเบี้ยประชุมหรือเงินอื่นใดเนื่องจากการดำรงตำแหน่งกรรมการของรัฐบาล สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา สภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสภาท้องถิ่นอื่น หรือกรรมการที่มีกฎหมายบัญญัติให้เป็นโดยตำแหน่ง

มาตรา 65 ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นายองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล และพนักงานส่วนตำบล เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาให้นายองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล และพนักงานส่วนตำบลซึ่งนายองค์การบริหารส่วนตำบลแต่งตั้ง มีอำนาจเปรียบเทียบคดีละเมิดข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลได้ตามระเบียบและวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด เมื่อได้ชำระค่าปรับตามที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบ ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ส่วนที่ 3 อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

มาตรา 66 องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

มาตรา 67 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

1. จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
2. รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
3. ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
4. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
5. ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
6. ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
7. คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
8. บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
9. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร

มาตรา 68 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดทำกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

1. ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร
2. ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
3. ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
4. ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ
5. ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์

6. ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
7. บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
8. การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
9. หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
10. ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
11. กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
12. การท่องเที่ยว
13. การผังเมือง

มาตรา 69 อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามมาตรา 66 มาตรา 67 และมาตรา 68 นั้น ไม่เป็นการตัดอำนาจหน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ ในอันที่จะดำเนินกิจการใด ๆ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในตำบล แต่ต้องแจ้งให้องค์การบริหารส่วนตำบลทราบล่วงหน้าตามสมควรในกรณีนี้หากองค์การบริหารส่วนตำบลมีความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินกิจการดังกล่าว ให้กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การ หรือหน่วยงานของรัฐ นำความเห็นขององค์การบริหารส่วนตำบลไปประกอบการพิจารณาดำเนินกิจการนั้นด้วย

มาตรา 69/1 การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับว่าด้วยการนั้น และหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

มาตรา 70 เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีสิทธิได้รับทราบข้อมูลและข่าวสารจากทางราชการในเรื่องที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการของทางราชการในตำบล เว้นแต่ข้อมูลหรือข่าวสารที่ทางราชการถือว่าเป็นความลับเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ

มาตรา 71 องค์การบริหารส่วนตำบลอาจออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมายเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล หรือเมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้องค์การบริหารส่วนตำบลออกข้อบัญญัติหรือให้มีอำนาจออกข้อบัญญัติ ในการนี้จะกำหนดค่าธรรมเนียมที่จะเรียกเก็บและกำหนดโทษปรับผู้ฝ่าฝืนด้วยก็ได้ แต่มิให้กำหนดโทษปรับเกินหนึ่งพันบาท เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลจะเสนอได้ก็แต่โดยนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือราษฎรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นเมื่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายอำเภอ

ให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้นายกององค์การบริหารส่วนตำบลลงชื่อและประกาศเป็นข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป ในกรณีที่นายอำเภอไม่เห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลใด ให้ส่งคืนสภาองค์การบริหารส่วนตำบลภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่นายอำเภอได้รับร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าวเพื่อให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาทบทวนร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นใหม่ หากนายอำเภอไม่ส่งร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลคืนสภาองค์การบริหารส่วนตำบลภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่นายอำเภอได้รับร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าว ให้ถือว่านายอำเภอเห็นชอบกับร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น เมื่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาทบทวนร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลตามวรรคสี่แล้ว มีมติยืนยันตามร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ให้นายกององค์การบริหารส่วนตำบลลงชื่อและประกาศเป็นข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลได้โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากนายอำเภอ แต่ถ้าสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ยืนยันภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลคืนจากนายอำเภอหรือยืนยันด้วยคะแนนเสียงน้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ให้ร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นเป็นอันตกไป

มาตรา 72 การบริหารงานบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นเพื่อประโยชน์แก่กิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลอาจขอให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ไปดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นการชั่วคราวได้โดยไม่ต้องขาดจากต้นสังกัดเดิม ทั้งนี้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจอนุญาตได้ตามความจำเป็น และในกรณีที่เป็นการข้าราชการซึ่งไม่อยู่ในอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด ให้กระทรวงมหาดไทยทำความตกลงกับหน่วยงานต้นสังกัดก่อนแต่งตั้ง

มาตรา 73 องค์การบริหารส่วนตำบลอาจทำกิจการนอกเขตองค์การบริหารส่วนตำบล หรือร่วมกับสภาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่น เพื่อกระทำการกิจการร่วมกันได้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับความยินยอมจากสภาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง และกิจการนั้นเป็นกิจการที่จำเป็นต้องทำและเป็นการเกี่ยวเนื่องกับกิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตน

ส่วนที่ 4 รายได้และรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล

มาตรา 74 ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย อากรการฆ่าสัตว์ และค่าธรรมเนียมรวมถึงผลประโยชน์อื่นอันเกิดจากการฆ่าสัตว์ ทั้งนี้ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดเมื่อได้มี

การจัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นแล้วให้เป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ในการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่และภาษีโรงเรือนและที่ดินขององค์การบริหารส่วนตำบลตามวรรคหนึ่ง ให้นายกองการบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับอำนาจและหน้าที่ของนายกเทศมนตรีตามกฎหมายว่าด้วยการบำรุงท้องที่และกฎหมายว่าด้วยการโรงเรือนและที่ดิน เว้นแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลอาจมอบอำนาจและหน้าที่ดังกล่าวให้หน่วยงานอื่นของรัฐดำเนินการแทนก็ได้ และให้หักค่าใช้จ่ายได้ตามที่กำหนดในมาตรา 81

มาตรา 75 ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อนที่จัดเก็บได้ในจังหวัดใด ให้จัดสรรให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา 76 องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อเก็บภาษีอากรและค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้นไม่เกินร้อยละสิบของภาษีอากรและค่าธรรมเนียมประเภทใดประเภทหนึ่งหรือทุกประเภท ดังต่อไปนี้

1. ภาษีธุรกิจเฉพาะตามประมวลกฎหมายรัษฎากรซึ่งสถานประกอบการตั้งอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบล

2. ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุราตามกฎหมายว่าด้วยสุราซึ่งร้านขายสุราตั้งอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบล

3. ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตในการเล่นการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนันซึ่งสถานที่เล่นการพนันอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลการเสียภาษีอากรและค่าธรรมเนียมตามมาตรานี้ เศษของหนึ่งบาทให้ปัดทิ้งภาษีอากรและค่าธรรมเนียมตามมาตรานี้ ให้ถือเป็นภาษีอากรและค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา 77 รายได้จากค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล เงินอากรประทานบัตรใบอนุญาตและอาชญาบัตรตามกฎหมายว่าด้วยการประมง ค่าภาคหลวง และค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ และค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดินที่เก็บในองค์การบริหารส่วนตำบลใด ให้เป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น

มาตรา 78 ค่าภาคหลวงแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ และค่าภาคหลวงปิโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม ทั้งนี้ ในองค์การบริหารส่วนตำบลใดเมื่อได้มีการจัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นแล้ว ให้จัดสรรให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 79 เงินที่เก็บตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติในองค์การบริหารส่วนตำบลใด ให้แบ่งให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 80 องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยให้กำหนดเป็นอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มเพิ่มขึ้นจากอัตราที่เรียกเก็บตามประมวลรัษฎากรดังต่อไปนี้

1. ในกรณีที่ประมวลรัฐฎากรเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละศูนย์ ให้องค์การบริหารส่วนตำบลเก็บในอัตราร้อยละศูนย์

2. ในกรณีที่ประมวลรัฐฎากรเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราอื่น ให้องค์การบริหารส่วนตำบลเก็บหนึ่งในเก้าของอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มที่เรียกเก็บตามประมวลรัฐฎากร ภาษีมูลค่าเพิ่มที่เก็บเพิ่มขึ้นตามมาตรานี้ ให้ถือเป็นภาษีมูลค่าเพิ่มตามประมวลรัฐฎากร

มาตรา 81 องค์การบริหารส่วนตำบลจะมอบให้กระทรวง ทบวง กรม ซึ่งมีหน้าที่จัดเก็บภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียม เรียกเก็บภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมเพื่อองค์การบริหารส่วนตำบลก็ได้ ในกรณีเช่นนี้เมื่อได้หักค่าใช้จ่ายตามที่กำหนดในกฎกระทรวงแล้ว ให้กระทรวง ทบวง กรมนั้นส่งมอบให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล

มาตรา 82 องค์การบริหารส่วนตำบลอาจมีรายได้ ดังต่อไปนี้

1. รายได้จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
2. รายได้จากสาธารณูปโภคขององค์การบริหารส่วนตำบล
3. รายได้จากกิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์ขององค์การบริหารส่วนตำบล
4. ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับ ตามที่จะมีกฎหมายกำหนดไว้
5. เงินและทรัพย์สินอื่นที่มีผู้อุทิศให้
6. รายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐจัดสรรให้
7. เงินอุดหนุนจากรัฐบาล
8. รายได้อื่นตามที่จะมีกฎหมายกำหนดให้เป็นขององค์การบริหารส่วนตำบล

มาตรา 83 องค์การบริหารส่วนตำบลอาจกู้เงินจากกระทรวง ทบวง กรม องค์การ หรือนิติบุคคลต่าง ๆ ได้ เมื่อได้รับอนุญาตจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบล การกู้เงินตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย

มาตรา 84 รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีโดยการตราเป็นพระราชกฤษฎีกาตามประมวลรัฐฎากร

มาตรา 85 องค์การบริหารส่วนตำบลอาจมีรายจ่าย ดังต่อไปนี้

1. เงินเดือน
2. ค่าจ้าง
3. เงินค่าตอบแทนอื่น ๆ
4. ค่าใช้สอย
5. ค่าวัสดุ
6. ค่าครุภัณฑ์
7. ค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และทรัพย์สินอื่น ๆ

8. ค่าสาธารณูปโภค

9. เงินอุดหนุนหน่วยงานอื่น

10. รายจ่ายอื่นใดตามข้อผูกพัน หรือตามที่มีกฎหมายหรือระเบียบของกระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้

มาตรา 86 เงินค่าตอบแทนประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นายองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายองค์การบริหารส่วนตำบล เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เลขานุการนายองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

มาตรา 87 งบประมาณรายจ่ายประจำปีและงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้จัดทำเป็นข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลและจะเสนอได้ก็แต่โดยนายองค์การบริหารส่วนตำบลตามระเบียบและวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด ถ้าในระหว่างปีงบประมาณใดรายจ่ายซึ่งกำหนดไว้ในงบประมาณไม่พอใช้จ่ายประจำปีนั้นหรือมีความจำเป็นต้องตั้งรายจ่ายขึ้นใหม่ระหว่างปีงบประมาณ ให้จัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม เมื่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมแล้ว ให้เสนอนายอำเภอเพื่อขออนุมัติ และให้นายอำเภอพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัติดังกล่าว ถ้านายอำเภอไม่อนุมัติต้องแจ้งเหตุผลและส่งคืนให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อพิจารณาทบทวนร่างข้อบัญญัตินั้นใหม่ หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วนายอำเภอพิจารณาไม่แล้วเสร็จ ให้ถือว่านายอำเภออนุมัติร่างข้อบัญญัติดังกล่าว ในกรณีที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติยืนยันตามร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ให้นายอำเภอส่งร่างข้อบัญญัตินั้นไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดภายในกำหนดเวลาสิบห้าวันนับแต่วันที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้งมติยืนยันเพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาภายในสิบห้าวัน ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัตินั้น ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดส่งไปยังนายอำเภอเพื่อลงชื่ออนุมัติ ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัตินั้นให้ร่างข้อบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วยังพิจารณาไม่แล้วเสร็จ ให้ถือว่าผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัตินั้นในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม สภาองค์การบริหารส่วนตำบลต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัตินั้น เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว ถ้าสภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาไม่แล้วเสร็จ ให้ถือว่าสภาองค์การบริหารส่วนตำบลให้ความเห็นชอบตามที่นายองค์การบริหารส่วนตำบลเสนอและให้ดำเนินการตามวรรคสามต่อไปถ้าข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีออกไม่ทันปีงบประมาณใหม่ ให้ใช้ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีในปีงบประมาณที่แล้วไปพลางก่อน

ในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจะแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการมิได้ แต่อาจแปรญัตติได้ในทางลดหรือตัดทอนรายจ่าย ซึ่งมีได้เป็นรายจ่ายที่เป็นเงินสงฆ์ เงินกู้ ดอกเบี้ยเงินกู้ หรือเงินที่กำหนดให้จ่ายตามกฎหมาย และในการพิจารณาของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล การเสนอ การแปรญัตติ หรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีส่วนร่วมไม่ว่าโดยทางตรงหรือโดยอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่ายจะกระทำมิได้

มาตรา 87/1 ในกรณีที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่รับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ให้นายอำเภอตั้งคณะกรรมาธิการหนึ่งประกอบด้วยกรรมการจำนวนเจ็ดคน เพื่อพิจารณาหาข้อยุติความขัดแย้งโดยแก้ไข ปรับปรุง หรือยืนยันสาระสำคัญของข้อบัญญัติไว้ในร่างข้อบัญญัติฉบับนี้ ให้นายอำเภอตั้งกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้ประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเสนอจำนวนสามคน และบุคคลซึ่งมิได้เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งนายกองดี การบริหารส่วนตำบลเสนอจำนวนสามคน โดยให้ตั้งภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติไม่รับหลักการ และให้กรรมการทั้งหกคนร่วมกันปรึกษาและเสนอบุคคลซึ่งมิได้เป็นนายกองดี การบริหารส่วนตำบล รองนายกองดี การบริหารส่วนตำบล เลขานุการนายกองดี การบริหารส่วนตำบล และมีได้เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานกรรมการดังกล่าวภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่กรรมการครบจำนวนหกคนในกรณีที่ไม่สามารถเสนอบุคคลที่จะทำหน้าที่เป็นกรรมการหรือประธานกรรมการได้ภายในกำหนดเวลาดังกล่าวสอง หรือกรรมการหรือประธานกรรมการไม่ปฏิบัติหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้นายอำเภอตั้งบุคคลซึ่งมิได้เป็นนายกองดี การบริหารส่วนตำบล รองนายกองดี การบริหารส่วนตำบล เลขานุการนายกองดี การบริหารส่วนตำบล และมีได้เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทำหน้าที่กรรมการหรือประธานกรรมการดังกล่าวให้ครบตามจำนวน ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งพิจารณาร่างข้อบัญญัติให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับตั้งแต่วันที่ได้แต่งตั้งประธานกรรมการในคราวแรกแล้วรายงานต่อนายอำเภอ ในกรณีที่คณะกรรมการไม่สามารถพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ประธานกรรมการรวบรวมผลการพิจารณาแล้ววินิจฉัยชี้ขาดโดยเร็วแล้วรายงานต่อนายอำเภอให้นายอำเภอส่งร่างข้อบัญญัติที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการหรือประธานกรรมการในวรรคสี่ให้นายกองดี การบริหารส่วนตำบลโดยเร็ว แล้วให้นายกองดี การบริหารส่วนตำบลเสนอร่างข้อบัญญัติดังกล่าวต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตามมาตรา 87 ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัติจากนายอำเภอ หากนายกองดี การบริหารส่วนตำบลไม่เสนอร่างข้อบัญญัตินั้นต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลภายในเวลาที่กำหนด ให้นายอำเภอรายงานต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อสั่งให้นายกองดี การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา 87/2 ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ตามมาตรา 87/1 วรรคห้า ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัติจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบล หากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในกำหนด หรือมีมติไม่เห็นชอบให้ตราข้อบัญญัตินั้น ให้ร่างข้อบัญญัตินั้นตกไป และให้ใช้ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ในปีงบประมาณปีที่แล้วไปพลางก่อน ในกรณีเช่นว่านี้ให้นายอำเภอเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดให้มีคำสั่งยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

มาตรา 88 ระเบียบว่าด้วยการคลัง การงบประมาณ การโอนการจัดการทรัพย์สิน การซื้อ การจ้าง ค่าตอบแทน และค่าจ้าง ให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย

กระทรวงมหาดไทยจะออกระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานอื่น ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลให้องค์การบริหารส่วนตำบลต้องปฏิบัติตามด้วยก็ได้ ในการออกระเบียบตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้คำนึงถึงความเป็นอิสระความคล่องตัวและความมีประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลด้วย มาตรา 89 ให้นำบทบัญญัติมาตรา 37 มาใช้บังคับกับการตรวจสอบการคลัง การบัญชี หรือการเงินอื่น ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยอนุโลม

ส่วนที่ 5 การกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนตำบล

มาตรา 90 ให้นายอำเภอมีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทางราชการในการปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ของ นายอำเภอตามวรรคหนึ่ง ให้นายอำเภอมีอำนาจเรียกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานส่วนตำบล และลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลมาชี้แจงหรือสอบสวน ตลอดจนเรียกรายงานและเอกสารใด ๆ จากองค์การบริหารส่วนตำบลมาตรวจสอบก็ได้

เมื่อนายอำเภอเห็นว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบลผู้ใดปฏิบัติการในทางที่อาจเป็นการเสียหายแก่องค์การบริหารส่วนตำบลหรือเสียหายแก่ราชการและนายอำเภอได้ชี้แจงแนะนำตักเตือนแล้วไม่ปฏิบัติตาม ในกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นเร่งด่วนที่จะรอข้ามมิได้ ให้นายอำเภอมีอำนาจออกคำสั่งระงับการปฏิบัติราชการของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไว้ตามที่เห็นสมควรได้ แล้วให้รีบรายงานผู้ว่าราชการจังหวัดทราบภายในสิบห้าวันเพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดวินิจฉัยสั่งการตามที่เห็นสมควร โดยเร็ว การกระทำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่ฝ่าฝืนคำสั่งของนายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณีตามวรรคสาม ไม่มีผลผูกพันองค์การบริหารส่วนตำบล

มาตรา 91 เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม นายอำเภอจะรายงานเสนอความเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบลก็ได้เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่งหรือกรณีอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและให้แสดงเหตุผลไว้ในคำสั่ง

ด้วย เมื่อมีการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือถือว่ามีสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัตินี้ ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นใหม่ภายในสี่สิบห้าวัน

มาตรา 92 หากปรากฏว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล กระทำการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติ การไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ ให้นายอำเภอดำเนินการสอบสวนโดยเร็วในกรณีที่ผลการสอบสวน ปรากฏว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหาร ส่วนตำบล หรือรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีพฤติการณ์ตามวรรคหนึ่งจริง ให้นายอำเภอเสนอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้บุคคลดังกล่าวพ้นจากตำแหน่ง ทั้งนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัด อาจดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมด้วยก็ได้ คำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัดให้เป็นที่สุด

บทเฉพาะกาล

มาตรา 93 ให้ถือว่าบรรดากรรมการสภาตำบลผู้ทรงคุณวุฒิตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 326 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เฉพาะที่อยู่ในเขตตำบลตามพระราชบัญญัตินี้เป็นสมาชิกสภาตำบลซึ่งได้รับเลือกตั้งตามพระราช บัญญัตินี้จนกว่าจะพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 326 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 หรือพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา 12 ของพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 94 บรรดาบทกฎหมายใดที่อ้างถึงกรรมการสภาตำบลผู้ทรงคุณวุฒิให้หมายถึงสมาชิก สภาตำบลซึ่งได้รับเลือกตั้งตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 95 สภาตำบลตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 326 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 โดยมีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปีก่อนวันที่พระราช บัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท ให้กระทรวง มหาดไทยดำเนินการจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้กระทรวงมหาดไทยประกาศรายชื่อสภาตำบลที่จะจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลตาม วรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างดำเนินการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลตามวรรคหนึ่งมิให้นำมาตรา 6 มาใช้ บังคับแก่ตำบลดังกล่าว และให้สภาตำบลตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 326 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปตามประกาศของคณะปฏิวัติตั้งกล่าวจนถึงวันที่มีการ ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลครั้งแรก

เมื่อจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้โอนบรรดาสีทธิในงบประมาณ หรือเงินอุดหนุน ทรัพย์สิน สิทธิ สิทธิเรียกร้อง หนี้ และเจ้าหน้าที่ของสภาตำบลตามประกาศของคณะ

ปฏิวัติ ฉบับที่ 326 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 ไปเป็นขององค์การบริหารส่วนตำบลที่จัดตั้งขึ้นนั้น

ในวาระเริ่มแรกเป็นเวลาสี่ปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับมิให้นำความในมาตรา 58 วรรคสอง มาใช้บังคับกับองค์การบริหารส่วนตำบลที่จัดตั้งขึ้นตามวรรคหนึ่งหรือตามพระราชบัญญัตินี้ และให้กำหนดเป็นประธานกรรมการบริหารโดยตำแหน่ง (ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม 126 ตอน 84 ก ลงวันที่ 6 พฤศจิกายน 2552) ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวานจึงได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ 6 พ.ศ.2552 และมีสภาพพื้นที่ดังต่อไปนี้ สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของอำเภอเมืองเลย และอยู่ทางทิศตะวันออกของอำเภอภูเรือระยะทางที่อยู่ห่างจากอำเภอเมืองเลย ประมาณ 5 กิโลเมตร สภาพภูมิประเทศ ตำบลน้ำหวานมีพื้นที่อยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเลปานกลาง ตั้งแต่ระดับ 200 - 400 เมตร ความสูงของพื้นที่ เริ่มจากด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ไปทางทิศเหนือ และทิศตะวันตก โดยทางทิศตะวันตกมีพื้นที่เป็นภูเขาทางทิศเหนือเป็นที่ราบสูง ส่วนทิศตะวันออกเฉียงใต้เป็นที่ราบสูง คือเขตบ้านไร่ม่วง หมู่ที่ 1 และไร่ม่วงใต้ หมู่ที่ 6

บริเวณที่ราบลุ่มคือ เขตหมู่บ้านไร่ม่วง มีความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 200 เมตร และยังมีภูเขาเป็นลูกคลื่นอยู่รวมหมู่บ้านตลอดทั้งหมู่

บริเวณที่ราบสูง เป็นภูเขาเตี้ยเป็นลอนลูกคลื่น จะอยู่ทางทิศตะวันออกคือ บ้านसान, บ้านห้วยสี่เสียดบ้านห้วยหลวงไซ, บ้านโป่งเบี้ย สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 200 - 400 เมตร เป็นที่ราบระหว่างหุบเขา และที่ราบเชิงเขาเตี้ย ๆ เหมาะสำหรับปลูกไม้ผลไม้ยืนต้น เช่น มะขาม, มะม่วง, ลำไย, กระท้อน, ยางพารา, ไม้ตง ระหว่างหุบเขาก็ก็นเป็นพื้นที่นาแต่ไม่มีแม่น้ำสายใหญ่ที่จะหล่อเลี้ยงในฤดูแล้งเพียงพอจึงทำให้ไม่มีการปลูกพืชฤดูแล้งมากนัก แหล่งน้ำที่สำคัญอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำหวานตอนบน ตำบลน้ำหวาน มีพื้นที่ทั้งหมด 45,625 ไร่ หรือ 73 ตารางกิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ มีอาณาเขตติดต่อกับตำบลกกตู๋

ทิศใต้ มีอาณาเขตติดต่อกับตำบลเสี้ยว

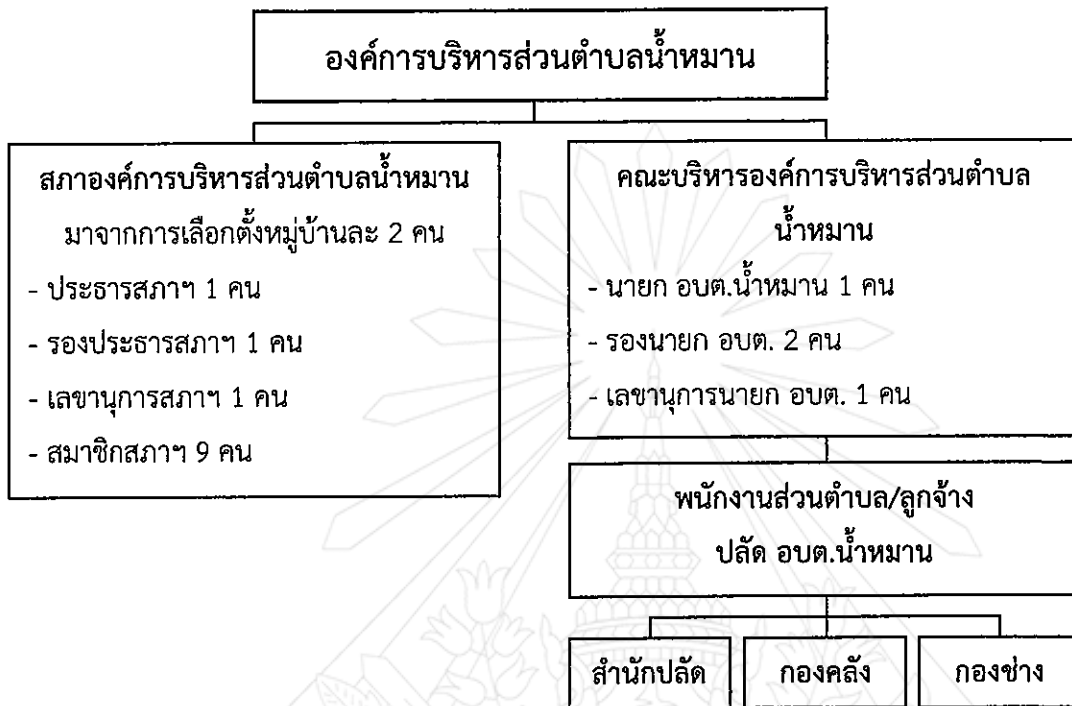
ทิศตะวันตก มีอาณาเขตติดต่อกับตำบลเมือง และตำบลนาอาน

ทิศตะวันออก มีอาณาเขตติดต่อกับตำบลกกทอง

ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ มีดังนี้

- ป่าไม้ในวนอุทยานเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูหลวง
- น้ำ อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำหวานตอนบน
- ดิน ร่วนปนทรายและเหนียวเหมาะสำหรับการเกษตร

องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก มีโครงสร้างการบริหาร ดังนี้

แผนภูมิที่ 2.1 โครงสร้างการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน

จำนวนหมู่บ้าน ประกอบด้วย 6 หมู่บ้าน จำนวนครัวเรือนทั้งหมด 1,354 ครัวเรือน ประชากรรวมทั้งสิ้น 3,899 คน แยกเป็น

ชาย 1,971 คน

หญิง 1,928 คน

สิ่งสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน

การคมนาคมมีถนน ลาดยาง 3 สายได้แก่

- ถนนชลประทาน สายไร่ม่วง - โป่งเปี้ย

- ถนนลาดยาง ห้วยลวงไซ - บ้านसान

- ถนนลาดยาง ห้วยสีเสียด - บ้านหนองผักก้าม

การไฟฟ้า มีไฟฟ้าใช้ครบทุกหมู่บ้าน จำนวน 1,354 ครัวเรือน

การประปา มีระบบประปาใช้ทุกหมู่บ้าน ร้อยละ 99.5 ของครัวเรือน ดังนี้

แหล่งน้ำธรรมชาติและที่สร้างขึ้น ดังนี้

- น้ำ/ลำน้ำ จำนวน 3 สาย

- บึง, หนอง จำนวน 2 แห่ง
- ฝาย จำนวน 5 แห่ง
- บ่อน้ำตื้น จำนวน 73 แห่ง
- บ่อบาดาล จำนวน 22 แห่ง
- อ่างเก็บน้ำชลประทาน 1 แห่ง

ตารางที่ 2.1 จำนวนประชากรและครัวเรือนแยกตามรายการหมู่บ้านของตำบลน้ำหมาน

ชื่อหมู่บ้าน	หมู่ที่	จำนวน ประชากร (รวม)	ชาย	หญิง	จำนวน ครัวเรือน
บ้านไร่ม่วง	1	1,235	619	616	421
บ้านห้วยหลวงไซ	2	791	396	395	280
บ้านโป่งเขี้ยว	3	360	188	172	125
บ้านसान	4	362	180	182	104
บ้านห้วยสี่เสียด	5	767	398	369	264
บ้านไร่ม่วงใต้	6	384	190	194	163
รวม		3,899	1,786	1,929	1,357

สภาพทางเศรษฐกิจอาชีพส่วนใหญ่มีอาชีพทางการเกษตร ไร่จ้างทั่วไป และอื่น ๆ ผลผลิตมวลรวมทั้งตำบล (Gross Tambon Product) GTP คิดเป็นมูลค่าประมาณ 186,672,000 บาท/ปี รายได้เฉลี่ย ต่อคนต่อปี 48,000 บาท

สภาพสังคม การศึกษาและวัฒนธรรม

มีวัด จำนวน 9 แห่ง ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ

มีโรงเรียนประถมศึกษา 4 แห่ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 1 แห่ง

ตารางที่ 2.2 จำนวนครูและนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนในเขตตำบลน้ำหมาน

โรงเรียน	ครู	ครู	ครู	นักเรียน	นักเรียน	นักเรียน
		(ชาย)	(หญิง)		(ชาย)	(หญิง)
โรงเรียนมโนบุเรศบำรุงการ	4	2	2	37	12	15
โรงเรียนบ้านห้วยลงไซ	4	1	3	74	40	34
โรงเรียนบ้านसान	3	3	-	24	14	10
โรงเรียนบ้านห้วยสี่เสียด	3	2	1	38	15	23
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	2	-	2	42	22	20
รวม	16	7	8	215	123	92

การสาธารณสุข มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 1 แห่ง บุคลากรด้านสาธารณสุข จำนวน 3 คน

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

- หน่วยกู้ชีพ/กู้ภัย 1 หน่วย อาสาสมัครกู้ชีพ 6 คน
- อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) 94 คน
- สถานีดับเพลิงยังไม่มี

สรุปได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย เป็นองค์กรปกครองท้องถิ่นหนึ่งที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ด้านการปกครองได้แบ่งการปกครองออกเป็น 6 หมู่บ้าน ด้านบริหารได้แบ่งออกเป็น คณะบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ในการบริหารงานภายในองค์การบริหารส่วนตำบลและ กำกับดูแลการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ กับสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ในการตรา ข้อบัญญัติตำบลและตรวจสอบการบริหารงานของคณะบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่ขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน เป็นพื้นที่ราบลุ่มและที่ราบสูง นับว่าเป็นพื้นที่เสี่ยงกับการเกิดอุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย และภัยหนาวเป็นอย่างยิ่ง ส่วนด้านการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มีหน่วยกู้ชีพขั้นพื้นฐานระดับตำบลหนึ่งหน่วยมีสมาชิกอาสาสมัครกู้ชีพ จำนวน 6 คน มีศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหนึ่งศูนย์ และมีสมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน จำนวน 94 คน(แผนพัฒนาสามปี, พ.ศ. 2558-2560, หน้า 6-13)

2.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท

2.2.1 ความหมายของบทบาท

บทบาทหมายถึง การกระทำตามที่กำหนดไว้ นั่นคือ เมื่อสังคมกำหนดสิทธิและหน้าที่ในสภาพใด อย่างไรใครบุคคลในสถานภาพนั้นจะต้องประพฤติตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ ซึ่งพฤติกรรมที่ได้แสดงออกมานั้น อาจจะตรงหรือไม่ตรงตามความหวังของผู้เกี่ยวข้องก็ได้ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2546, หน้า 602)

บทบาท คือ การปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของสถานภาพ (ตำแหน่ง) เช่นมรสถานภาพเป็นพ่อ บทบาทคือการอบรมเลี้ยงดูลูก มีสถานภาพเป็นครู บทบาทคืออบรมสั่งสอนนักเรียน เป็นต้น (สุพัตรา สุภาพ, 2546, หน้า 30)

บทบาทหน้าที่ คือสิ่งที่ทำให้เกิดความเป็นบุคคลซึ่งเปรียบเทียบ ได้เสมือนบทละครที่กำหนดให้ผู้ละครเรื่องนั้นเป็นตัวละครมีบทบาทที่ต้องแสดงอย่างไร ถ้าแสดงผิดบทบาทหรือไม่สมบทบาทก็อาจเปลี่ยนตัวไม่ให้เห็นไปเลย ในความหมายเช่นนี้ บทบาทก็คือการกระทำต่าง ๆ ที่บทกำหนดให้ต้องแสดง ต้องทำตราบใดที่ยังอยู่ในบทนั้น ๆ (พิทยา สายหู, 2546, หน้า 68)

ได้ให้ความหมายของบทบาทไว้ว่า บทบาท หมายถึงการแสดงออกหรือการทำหน้าที่ของบุคคล ซึ่งสมาชิกคนอื่นของสังคมมุ่งหวังให้เขากระทำภายใต้สถานการณ์ทางสังคมอย่างหนึ่ง โดยถือฐานะและหน้าที่ทางสังคมของบุคคลนั้นเป็นมูลฐาน เป็นต้นว่าบทบาทของพ่อแม่ ลูก สามเษหรือภรรยา บทบาทนี้ทำให้สังคมสามารถคาดคะเนพฤติกรรมของบุคคลอื่น บุคคลที่ละเมิดกฎสังคมก่อให้เกิดปัญหาสังคม บุคคลนั้นไม่อาจจะอยู่ในสังคมนั้นได้ (โสภา ชูพิกุลชัย, 2550, หน้า 22)

ได้สรุปการปฏิบัติหน้าที่บทบาทไว้ว่า การทำงานหรือการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ใดก็ตาม ผู้ครองตำแหน่งมีความจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้และตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ที่เป็นอย่างดีและใช้ความรู้ประสบการณ์ที่มีอยู่วิเคราะห์ บทบาทของตนเองให้เกิดความชัดเจน โดยเฉพาะผู้นำองค์กรหรือหัวหน้างาน ต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ที่ดีเป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงานพร้อมให้คำปรึกษาหรือให้ผู้ร่วมงานสามารถดำเนินงาน หรือปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการทำงานต่อตนเอง และองค์กรโดยส่วนร่วม (ประพันธ์พงษ์ โสภารัตน์, 2550 หน้า 9)

2.2.2 ประเภทของบทบาท

1. บทบาทที่รัดกุม ได้แก่ บทบาทที่มีข้อกำหนดที่จะต้องปฏิบัติตามอย่างแน่นอนตายตัวจะเปลี่ยนแปลงยืดหยุ่นไม่ได้ เช่น บทบาทของเจ้าบ่าวเจ้าสาวในพิธีแต่งงาน บทบาทของนายกรัฐมนตรี อธิบดี ฯลฯ จำเป็นต้องแสดงออกมาตามอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบนั้น ๆ เพราะบทบาทนั้นได้ระบุไว้แน่ชัดในรูปของกฎหมาย ระเบียบแบบแผน

2. บทบาทที่ยืดหยุ่นได้ ได้แก่ บทบาทที่ยอมให้พฤติกรรมอันสัมพันธ์กับบทบาทนั้นเปลี่ยนแปลงแปรผันไปได้พอสมควร ไม่มีข้อกำหนดตายตัวอย่างเด็ดขาด เช่น บทบาทของบิดามารดา ย่อมมีข้อกำหนดไว้กว้าง ๆ พอพฤติกรรมแปรผันได้ความเหมาะสม

3. บทบาททั่วไป ได้แก่ บทบาทที่มีข้อจำกัด นิยาม และขอบเขตพฤติกรรมไว้อย่างกว้าง ๆ เพื่อที่สมาชิกแต่ละคนในสังคมนั้น จะถือปฏิบัติได้ บทบาทหรือพฤติกรรมเช่นนี้เรียกว่าบทบาททั่วไป เช่น ผู้ชาย ผู้หญิง มีบทบาทการประกอบอาชีพบางอย่างแตกต่างกัน บทบาทที่มีต่อสังคมก็ต่างกันเป็นต้น

4. บทบาทย่อย ได้แก่ บทบาทที่แบ่งแยกรายละเอียดเป็นส่วน ๆ เป็นตอน ๆ ออกไปอีกเพื่อกำหนดบทบาทเด่นชัด ง่ายแก่การปฏิบัติ บทบาทเช่นนี้เรียกว่าบทบาทย่อย เช่นผู้ชายเหมาะที่จะเป็นตำรวจ ทหาร ส่วนผู้หญิงเหมาะที่จะเป็นพยาบาล แม่บ้าน หรือบทบาทที่เป็นไปตามวัย เช่น วัยรุ่น วัยเจริญพันธุ์ วัยครองเรือน เป็นต้น

5. บทบาทที่แท้จริง ได้แก่ บทบาทที่จะเว้นหรือทอดทิ้งไม่ได้ถ้าไม่มีพฤติกรรมหรือประพฤตินั้นจะก่อให้เกิดความเสียหาย เช่น บทบาทของช่างตัดผม การตัดผมเป็นบทบาทที่แท้จริง จะสะเลยไม่ตัดผมโดยเพียงแต่โกนหนวดเคราเท่านั้นไม่ได้ เพราะจะทำให้บทบาทในการตัดผมเสียไป

6. บทบาทเสริมหรือเสริมบทบาท ได้แก่ บทบาทที่แสดงออกนั้นเพื่อจะเสริม หรือทำให้บทบาทที่แท้จริงนั้นสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ถ้าไม่ทำหรือละเลยก็จะไม่ทำให้สภาพการณ์นั้นเสียไป เพียงแต่ไม่สมบูรณ์ เช่นการตัดผมจะต้องมีการโกนหนวดเครา แคะหู นวดต้นคอ เป็นต้น

7. บทบาทตามกฎหมาย ได้แก่ บทบาทที่กฎหมายกำหนดไว้ถ้าไม่ปฏิบัติตามจะไม่มีผลหรือเป็นการผิดต่อกฎหมาย เช่น การครอบครองรถยนต์ ที่ดิน ฯลฯ ต้องจดทะเบียน เป็นต้น (เฉลิม จันทรา, 2544, หน้า 6)

2.2.3 ลักษณะของบทบาท

บทบาทที่ปรากฏอยู่ในสังคมให้ลึกซึ้งแล้ว จะพบบทบาทอยู่หลายลักษณะ ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

1. บทบาทตามที่กำหนด (Prescribed Role) หมายถึงบทบาทในสังคม กลุ่มหรือองค์กร กำหนดไว้ว่าเป็นรูปแบบของพฤติกรรมประจำตำแหน่งต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสังคม กลุ่มหรือองค์กรนั้น ๆ เช่น ข้อกำหนดที่ว่าข้าราชการต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่งการโดยชอบ เป็นต้น

2. บทบาทที่ผู้อื่นคาดหวัง (Expected Role) หมายถึง บทบาทหรือรูปแบบของพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องคาดหวังว่าอยู่ในตำแหน่งจะถือปฏิบัติ บทบาทที่ผู้รับคาดหวังนี้มักจะสอดคล้องกับบทบาทที่กำหนด แต่ในบางครั้งบทบาทที่เกี่ยวข้องคาดหวังอาจมาตรงกับบทบาทที่กำหนดไว้ก็ได้ เพราะบางคนอาจมีการคาดหวังมากกว่าหรือน้อยกว่าข้อที่ตนได้รับทราบ

3. บทบาทตามความคิดของผู้ดำรงตำแหน่ง (Subjective Role) หมายถึงรูปแบบพฤติกรรมที่บุคคลผู้อยู่ในตำแหน่งคิด และเชื่อว่าเป็นบทบาทของตำแหน่งที่ตนดำรงอยู่ เช่นผู้บังคับบัญชาคิดว่าตนมีหน้าที่ควบคุมการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา แต่ไม่ต้องใส่ใจกับปัญหาส่วนตัวของ

ผู้ได้บังคับบัญชา ดังนั้น บทบาทของผู้ที่อยู่ในตำแหน่งอาจจะสอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับบทบาทที่กำหนด และอาจจะตรงหรือไม่ตรงกับบทบาทที่คาดหวังก็ได้

4. บทบาทที่ปฏิบัติจริง (Enacted Role) หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้อยู่ในตำแหน่งได้ปฏิบัติหรือแสดงออกมาให้เห็น ซึ่งมักจะเป็นพฤติกรรมที่สอดคล้องกับบทบาทตามความคิดของตัวอยู่ในตำแหน่ง แต่ก็อาจมีกรณีที่บุคคลแสดงพฤติกรรมการคาดหวังต่อผู้อื่นทั้ง ๆ ที่บทบาทนั้นไม่ตรงกับบทบาทตามความคิดของตนก็ได้

5. บทบาทที่ผู้อื่นรับรู้ (Perceived Role) หมายถึง รูปแบบพฤติกรรมที่ผู้อื่นได้รับทราบเกี่ยวกับการปฏิบัติบทบาทของผู้ดำรงตำแหน่ง ซึ่งโดยธรรมชาติการรับรู้ที่คนเราจะมี การเลือกที่จะรับรู้ และอาจมีการรับรู้ที่ผิดพลาดไปจากความเป็นจริงได้ด้วยอิทธิพลจากประสบการณ์ และสถานการณ์หลาย ๆ อย่าง ดังนั้น เมื่อผู้อยู่ในตำแหน่งปฏิบัติบทบาทโดยแสดงพฤติกรรมอย่างหนึ่งผู้ที่ได้พบเห็นอาจรับรู้พฤติกรรมหรือบทบาทนั้นในทางที่แตกต่างกันไป และอาจแตกต่างไปจากบทบาทตามความคิดของผู้ที่อยู่ในตำแหน่งด้วย (สงวนศรี วิรัชชัย, 2534, หน้า 25-28)

บทบาทที่คล้ายกันมี 3 ลักษณะคือ

1. บทบาทในอุดมคติ (Ideal Role) เป็นบทบาทที่กำหนดไว้เป็นกฎหมาย หรือตามความคาดหวังของบุคคลทั่วไปในสังคม เป็นแบบฉบับที่สมบูรณ์ซึ่งผู้มีสถานภาพหนึ่ง ๆ ควรกระทำ แต่อาจไม่มีใครทำตามนั้นก็ได้

2. บทบาทที่บุคคลทั่วไป (Perceived Role) เป็นบทบาทที่ขึ้นอยู่กับบุคคลนั้น ที่คิดว่าตัวเองควรเป็นอย่างไร ทั้งนี้เกี่ยวกับค่านิยม ทศนคติ บุคลิกภาพและประสบการณ์ของแต่ละคน

3. บทบาทที่แสดงออกจริง (Actual or Enacted role) เป็นการกระทำที่บุคคลที่ปฏิบัติจริง ซึ่งขึ้นอยู่กับสถานการณ์เฉพาะหน้าในขนาดนั้นด้วย สถานการณ์ดังกล่าวอาจเป็นสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและทางสังคม เช่น การกอดกันของกลุ่มต่าง ๆ และบทบาทที่กระทำจริง อาจสอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับบทบาทที่บุคคลรับรู้ก็ได้ (จำนง อติวัฒน์สิทธิ์ และคณะ, 2554, หน้า 37-38)

สรุปได้ว่า บทบาท หมายถึง การแสดงออกของบุคคลในด้านต่างตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย หรือตามที่บุคคลอื่นคาดหวังภายใต้บริบททางสังคมที่เป็นสมาชิกอยู่ เป็นต้นว่า บทบาทของพ่อแม่ ลูก สามีหรือภรรยา บทบาทนี้ทำให้คนในสังคมสามารถคาดคะเนพฤติกรรมของเขาได้ว่าควรจะแสดงบทบาทอย่างไร โดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่ที่เขาดำรงอยู่เป็นมูลฐาน ซึ่งผู้ที่แสดงบทบาทดังกล่าวจะต้องรู้ว่าตนเองอยู่ในตำแหน่งอะไรและต้องแสดงบทบาทอย่างไรจึงจะถูกต้องและเหมาะสมกับตำแหน่งที่ตนดำรง (สุพจน์ แก้วมาตย์, 2555, หน้า 11)

2.3 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับอาสาสมัคร

2.3.1 ความหมายของอาสาสมัคร

อาสาสมัคร หมายถึง เสนอตัวเข้าทำงานด้วยความสมัครใจ เช่น ทหารอาสาสมัคร (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2546, หน้า 1370)

อาสาสมัคร เป็นคำสองคำมารวมกัน คือ อาสา กับ สมัคร อาสา แปลว่า ทำด้วยความเต็มใจ หรือแปลอีกนัยหนึ่งว่า สมัคร แปลว่า อาสาและเต็มใจ เฉพาะฉะนั้นคำว่า อาสาสมัคร จึงเป็นคำที่มีความหมายอย่างเดียวกัน คือ ผู้ทำงานด้วยความเต็มใจ ไม่มีผลประโยชน์ตอบแทน (ปิยะ โรจนะบุรานนท์, 2541)

ศุภรัตน์ รัตนมุขย์ (2554, หน้า 33) กล่าวว่าเมื่อพิจารณาความหมายอันเป็นสากลของคำว่า อาสาสมัคร ซึ่งใช้เทียบเคียงกับภาษาอังกฤษทั้ง 2 คำ Volunteer และ Volunteerism แล้วบรรดานักวิชาการและผู้ทำงานในวงการอาสาสมัคร เช่น Susan J. Ellis และ Katerines H. Noyes ได้เห็นพ้องในความหมายว่า เป็นการเลือกกระทำสิ่งต่าง ๆ ที่เห็นว่าเป็นสิ่งที่ควรกระทำ และเป็นความรับผิดชอบต่อสังคมโดยไม่หวังผลตอบแทนเป็นเงินทอง และการกระทำนี้ไม่ใช่ภาระงานที่ต้องทำตามหน้าที่

วรรณภา นวลย่อง (2550, หน้า 10-11) กล่าวว่า อาสาสมัคร หมายถึง บุคคลซึ่งผู้ยินดี เต็มใจ และ ตั้งใจอย่างยิ่งที่จะช่วยเหลือหรือร่วมมือกันช่วยเหลือผู้ที่กำลังประสบปัญหาเดือดร้อน ในสังคมหรือผู้ที่ยังด้อยโอกาสในสังคมให้พ้นจากภาวะที่เป็นอยู่ตามควรแก่โอกาส โดยไม่คิดค่าจ้างหรือผลประโยชน์ตอบแทนแต่อย่างใด

ศศิพัฒน์ ยอดเพชร (2534, หน้า 6) สรุปว่า อาสาสมัคร หมายถึง ผู้มีศรัทธาจะทำงานเพื่อสาธารณประโยชน์ โดยคำนึงถึงเวลาว่าง ความสามารถ และความถนัดที่ตนเองมีอยู่ เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของงานเพื่อประโยชน์ส่วน แก่องค์กร และแก่ผู้ประสบความทุกข์ยากเดือดร้อน โดยไม่มีค่าตอบแทนในการทำงาน และไม่ยึดติดงานที่ปฏิบัติอยู่เพื่อเป็นอาชีพ ทั้งนี้การปฏิบัติงานดังกล่าว อาจจะเป็นการให้บริการทางตรง (Direct Service) หรือทางอ้อม (Indirect Service)

สมพร เทพสิทธา (2541, หน้า 1) ได้ให้ความหมายว่า อาสาสมัคร หมายถึง ผู้ที่สมัครใจทำงานเพื่อประโยชน์แก่ประชาชนและสังคมโดยไม่หวังผลตอบแทนเป็นเงิน นอกจากนี้จะหมายถึงบุคคล ซึ่งเป็นรูปธรรมยังหมายถึง จิตและวิญญาณของอาสาสมัคร (Spirit Volunteerism) ซึ่งเป็นนามธรรมด้วย

พรสวรรค์ อินทร์จุม (2552, หน้า 10) ได้ให้ความหมายว่า อาสาสมัคร หมายถึง ผู้ที่สมัครใจมาทำประโยชน์ให้สังคมส่วนรวมและประโยชน์ของประชาชน โดยไม่หวังผลตอบแทนจากการกระทำ ทำด้วยความสมัครใจ ผลตอบแทนที่ได้รับคือความภาคภูมิใจที่ได้ปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชน สังคมและประเทศชาติ

2.3.2 บทบาทของอาสาสมัคร

สมพร เทพสิทธา (2544, หน้า 55-56) ได้กล่าวถึงบทบาทของอาสาสมัคร อาจแบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. บทบาทของอาสาสมัครในการสังคมสงเคราะห์ อาสาสมัครมีบทบาทสำคัญในการสังคมสงเคราะห์โดยการช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาความทุกข์ยากเดือดร้อนประเภทต่าง ๆ เช่น ทหาร ตำรวจ ที่ได้รับบาดเจ็บจากการปฏิบัติหน้าที่และผู้ป่วยที่รักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาล ผู้ประสบสาธารณภัย คนพิการ เด็กเร่ร่อน คนไร้ที่พึ่ง ผู้สูงอายุ ผู้ประสบปัญหาชีวิตและปัญหาครอบครัว อาสาสมัครจะช่วยในการรักษาพยาบาล ช่วยเป็นเพื่อน ช่วยให้คำปรึกษาและกำลังใจ ช่วยให้มีความสุขและความหวัง

2. บทบาทของอาสาสมัครในการแก้ไขปัญหาสังคม อาสาสมัครมีบทบาทสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคม เช่น ร่วมในการรณรงค์และโครงการเกี่ยวกับการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด ภัยสุขภาพ โรคเอดส์ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3. บทบาทของอาสาสมัครในการพัฒนาสังคม อาสาสมัครมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคนกลุ่มต่าง ๆ เช่น เด็ก สตรี รวมทั้งผู้ด้อยโอกาส เช่น คนพิการ ให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพและคุณธรรม พัฒนาคณะกรรมาธิการให้ความอบอุ่นมั่นคง พัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็ง และพัฒนาสังคมให้มีความสงบเรียบร้อยมีความเจริญมั่นคงและก้าวหน้าอย่างสมดุลและยั่งยืน มีความเจริญทั้งใน ด้านจิตใจ วัฒนธรรม ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมือง

4. บทบาทของอาสาสมัครในการพัฒนาองค์กร อาสาสมัครมีบทบาทในการพัฒนาองค์กรสาธารณประโยชน์ หรือองค์กรเอกชน (Non Governmental Organization หรือ NGO) ร่วมบริหารงานขององค์กรเอกชน เช่น สมาคมและมูลนิธิด้วยความรู้ ความสามารถและเสียสละ ทำให้องค์กรเอกชนมีบทบาทที่สำคัญในการทำประโยชน์แก่ประชาชน สังคม ประเทศชาติ

5. บทบาทของอาสาสมัครในการส่งเสริมความมั่นคงของชาติ อาสาสมัครมีบทบาทที่สำคัญในการที่จะรักษาและส่งเสริมความมั่นคงของสถาบันชาติ พระมหากษัตริย์และระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข

เสาวนีย์ เสนาสู (2545, หน้า 17) ได้กล่าวถึงบทบาทของอาสาสมัครในการช่วยเหลือผู้อื่นนั้น สามารถจำแนกได้ 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความคิด คือการทำหน้าที่เป็นผู้วางนโยบาย วางแผนในการดำเนินงานของหน่วยงาน ตลอดจนควบคุมตรวจสอบการบริหารงานของหน่วยงานให้ถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2. ด้านแรงงาน เป็นการเสียสละแรงงานเพื่อปฏิบัติงาน การให้บริการโดยตรงต่อผู้ต้องการความช่วยเหลือ

3. ด้านกำลังทรัพย์ ได้แก่ การบริจาคเงิน บริจาคที่ดิน อาคารบ้านเรือน เครื่องมืออุปกรณ์ บริโภค ให้แก่หน่วยงานสังคมสงเคราะห์ต่าง ๆ เพื่อเพื่อให้หน่วยงานเป็นตัวแทนนำไปให้แก่ผู้ขอรับบริการ

สุพจน์ แก้วมาตย์ (2555, หน้า 15) สรุปได้ว่า อาสาสมัคร คือ ผู้ที่ทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวมด้วยความสมัครใจ เป็นผู้มีจิตใจเสียสละ ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน อาสาสมัครมีบทบาทสำคัญในงานด้านสังคมสงเคราะห์ 1) การแก้ไขปัญหาสังคม 2) การพัฒนาสังคม 3) การพัฒนาองค์กร

4) การส่งเสริมความมั่นคงของชาติ 5) โดยเป็นผู้ที่มีความเสียสละด้านความคิด ด้านแรงงาน รวมทั้งเป็นผู้เสียสละด้านทรัพย์สิน

2.4 นโยบายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

2.4.1 นโยบายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (2552, หน้า 291-293) กรอบนโยบายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ของคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สำนักนโยบายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มีสาระสำคัญดังนี้

คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ได้น้อมนำพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 นโยบายที่รัฐมนตรีได้แถลงนโยบายบริหารราชการแผ่นดินต่อรัฐสภา นโยบายของกระทรวงมหาดไทย แผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ พ.ศ. 2548 แผนแม่บทการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยประเภทต่าง ๆ ที่ผ่านการพิจารณาให้ความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว มาผสมผสานเป็นกรอบนโยบายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

นโยบายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจะมุ่งเน้นการจัดการและแก้ไขปัญหาในเชิงรุก เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดภัย หรือหากเกิดภัยขึ้นจะลดความสูญเสียลงให้น้อยที่สุด และสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน ดังนี้

1. พัฒนาและส่งเสริมระบบการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและลดผลกระทบให้มีประสิทธิภาพโดยนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มุ่งเน้นทางสายกลาง ใช้ความมีเหตุผล ความพอประมาณ และการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี เป็นบรรทัดฐานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาธารณภัยอย่างยั่งยืนและสอดคล้องกับภูมิสังคม ดังนี้

1.1 จัดให้มีแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในทุกกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ ระดับท้องถิ่น ระดับชุมชน

1.2 จัดให้มีมาตรการป้องกันภัยพิบัติแบบใช้โครงสร้าง เพื่อการป้องกันและบรรเทาปัญหาสาธารณภัยให้ครอบคลุมทุกประเภทภัย เช่น อุทกภัย ภัยแล้ง โคลนถล่ม การกีดเซาะตลิ่งชายฝั่งทะเล

1.3 พัฒนาระบบข้อมูล และระบบการจัดการบนข้อมูลสารสนเทศ ให้เป็นคลังข้อมูลสาธารณภัยแห่งชาติ ที่สามารถสืบค้นเพื่อการวางแผนและการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 พัฒนาระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ และการประยุกต์ใช้ภาพถ่ายจากดาวเทียม เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยในการวางแผนและการตัดสินใจ

1.5 พัฒนาระบบพยากรณ์และแจ้งเตือนภัยล่วงหน้า ให้สามารถเข้าถึงประชาชนได้อย่างแม่นยำรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

1.6 ส่งเสริมและพัฒนาก่อสร้างระบบประเมินความเสี่ยงภัยและจัดทำแผนที่เสี่ยงภัยจากสาธารณภัยทุกประเภทในพื้นที่ทั่วประเทศ เพื่อป้องกันอันตรายลดความเสียหายอันอาจจะเกิดและส่งผลกระทบต่อชีวิต ทรัพย์สิน และความปลอดภัยของประชาชน

1.7 ส่งเสริมทางด้านสร้างความตระหนักทางด้านการป้องกันสาธารณภัยแก่ชุมชน โดยเน้นการมีส่วนร่วมตามแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน

2. พัฒนาและส่งเสริมระบบการเตรียมความพร้อมให้ทุกภาคส่วนในสังคมสามารถรับมือกับสาธารณภัยที่เกิดขึ้นตามฤดูกาลและนอกฤดูกาลได้อย่างบูรณาการและมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยเพิ่มบทบาทของประชาชน หน่วยงาน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 จัดเตรียมเครื่องจักรกล ยานพาหนะ เครื่องมือ และอุปกรณ์ให้พร้อมปฏิบัติงานได้ตลอด 24 ชั่วโมง

2.2 จัดเตรียมความพร้อมของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบและอาสาสมัครในทุกระดับ ให้พร้อมปฏิบัติงานได้ตลอด 24 ชั่วโมง

2.3 จัดเตรียมระบบสื่อสาร และระบบพลังงานไฟฟ้า ทั้งระบบหลักและระบบสำรองให้สามารถใช้งานได้ตลอดเวลา

2.4 จัดให้มีระบบการเตรียมความพร้อมด้านปัจจัยสี่ไว้ล่วงหน้าให้เพียงพอต่อการช่วยเหลือ ประชาชนเมื่อเกิดภัย และการจัดส่งกำลังบำรุง

2.5 สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน ในการเตรียมเครื่องมือจักรกลและยานพาหนะในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย

2.6 ส่งเสริมบทบาทภาคประชาชน องค์กร มูลนิธิ ให้มีส่วนร่วมในการป้องกันละบรรเทาสาธารณภัย ในรูปแบบของการพัฒนาศักยภาพของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ชุดที่มิกู้ชีพ ภัยภัย มีสเตอร์เตือนภัย ตลอดจนการพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานร่วมระหว่างภาครัฐ เอกชน และอาสาสมัครทุกรูปแบบ

2.7 ส่งเสริมบทบาทสื่อมวลชนในการเผยแพร่ให้ความรู้ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารด้านสาธารณภัยให้กับประชาชน

2.8 ส่งเสริมและสร้างความตระหนักให้นักเรียน นักศึกษา เยาวชน ผู้ใช้แรงงานและประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสาร และมีความรู้ ความเข้าใจในอันตรายจากสาธารณภัยตลอดจนสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยและรู้วิธีสร้างตนให้ปลอดภัย

2.9 สนับสนุนให้การฝึกซ้อมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในทุกระดับตั้งแต่ ระดับชาติ ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ ระดับตำบล และชุมชน เป็นประจำทุกปีอย่างต่อเนื่อง

3. พัฒนาศักยภาพกาจัดการภัยพิบัติในภาวะฉุกเฉินให้สามารถช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างรวดเร็วทันเหตุการณ์และมีเอกภาพในการปฏิบัติการ ประกอบด้วย

3.1 พัฒนาระบบเฝ้าระวัง ติดตาม ประเมินสถานการณ์ ประเมินความเสียหายเบื้องต้น ประเมินความช่วยเหลือ ให้ความถูกต้อง รวดเร็ว เพื่อประกาศเตือนภัยฉุกเฉิน การสั่งการและการวางแผนช่วยเหลือผู้ประสบภัย

3.2 เพิ่มประสิทธิภาพการแก้ไขปัญหาสาธารณภัยในภาวะฉุกเฉินของหน่วยงานแต่ละระดับ ให้สามารถบูรณาการกับระบบบัญชาการ ระบบการปฏิบัติการร่วม ระบบการประสานงาน และระบบสื่อสารอย่างมีเอกภาพ โดยจัดให้มีศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจในแต่ละระดับ เป็นศูนย์กลางแก้ไขปัญหาให้สอดคล้อง เหมาะสมกับความรุนแรงของภัยที่เกิดขึ้น

3.3 พัฒนาประสิทธิภาพของชุดเผชิญสถานการณ์วิกฤต (Emergency Responses Team : ERT) ให้มียานพาหนะประจำชุด เครื่องมืออุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อให้มีขีดความสามารถทัดเทียมมาตรฐานสากล ให้สามารถค้นหาช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างรวดเร็วและปลอดภัย

3.4 จัดให้มีระบบสื่อสารหลักและสื่อสารสำรอง ระบบพลังงานไฟฟ้าในการจัดการสาธารณภัยในภาวะฉุกเฉิน รวมถึงพัฒนาเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศให้สามารถติดต่อสื่อสารในพื้นที่ประสบภัยและพื้นที่อื่นได้อย่างครอบคลุม ทัวถึงและต่อเนื่อง

3.5 จัดให้มีระบบประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารในภาวะวิกฤตอย่างถูกต้องรวดเร็ว และต่อเนื่องเพื่อลดความตระหนกของประชาชน และส่งเสริมการปฏิบัติงานของศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.6 พัฒนาระบบสนับสนุนหน่วยงานให้บริการช่วยเหลือผู้ประสบภัยในภาวะฉุกเฉิน ให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง

4. พัฒนาระบบการฟื้นฟูบูรณะให้สามารถสนองต่อความต้องการของผู้ประสบภัยได้อย่างรวดเร็วและทั่วถึง ประกอบด้วย

4.1 จัดให้มีมาตรการในการช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้ประสบภัยทั้งในระยะเร่งด่วน ระยะกลาง และระยะยาว

4.2 พัฒนาระบบการประเมินความเสียหายและความต้องการของผู้ประสบภัย ให้เป็นไปอย่างถูกต้องเป็นระบบ สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

4.3 พัฒนาระบบการลำเลียงสิ่งของบรรเทาทุกข์ รวมถึงการแจกจ่ายสิ่งของบริจาคและสิ่งของบรรเทาทุกข์ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ภัยพิบัติที่เกิดขึ้นเพียงพอต่อความต้องการและรวดเร็วทั่วถึง

4.4 ส่งเสริมให้มีมาตรการฟื้นฟูจิตใจ และการส่งเสริมอาชีพให้แก่ผู้ประสบภัย เพื่อให้สามารถกลับมาดำรงชีวิตได้อย่างปกติโดยเร็วที่สุด

4.5 จัดให้มีมาตรการฟื้นฟูสิ่งสาธารณประโยชน์และสิ่งอำนวยความสะดวกเบื้องต้น โดยเฉพาะสิ่งสาธารณูปโภคพื้นฐานอันจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนให้สามารถใช้งานได้โดยเร็วที่สุด

4.6 พัฒนาสิ่งแวดลอมอันที่จะช่วยลดความเสี่ยงต่อการเกิดภัยประเภทต่าง ๆ

5. พัฒนาระบบเชื่อมโยงหน่วยงานเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ ประกอบด้วย

5.1 ส่งเสริมให้องค์กรสาธารณกุศล ภาคเอกชน อาสาสมัคร ตลอดจนหน่วยงานองค์กรนานาชาติด้านการจัดการภัยพิบัติ เข้ามาร่วมปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบโดยใช้กลไก การบริหารจัดการสาธารณภัยทั้งในประเทศและระหว่างประเทศอย่างเข้มแข็งและต่อเนื่อง เช่น กลไก ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 กลไก ASEAN ADMER เป็นต้น

5.2 มีการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้เกี่ยวกับการป้องกัน การปฏิบัติงานช่วยเหลือ การกู้ภัย การบรรเทาทุกข์ และการฟื้นฟูบูรณะ ระหว่างหน่วยงานเครือข่ายทุกภาคส่วนอย่างถูกต้องและทันสมัย

5.3 จัดให้มีเวทีสัมมนาภาคระหว่างหน่วยงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

5.4 จัดให้มีระบบการประสานงานการขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศ เพื่อการจัดการภัยพิบัติในภาวะฉุกเฉิน รวมทั้งการอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของหน่วยงานเครือข่ายตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

5.5 จัดให้มีระบบส่งกำลังและทรัพยากรในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศไทยไปช่วยเหลือผู้ประสบภัยต่างประเทศ

2.4.2 สารสำคัญของกรอบยุทธศาสตร์ แผนงาน และมาตรการการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 1 ยุทธศาสตร์การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (2552, หน้า 31-38) การกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่สามารถตอบสนองต่อวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการที่จะยกระดับการบริหารจัดการสาธารณภัยตั้งแต่ระยะก่อนเกิดภัย ระหว่างเกิดภัย และหลังเกิดภัย ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเพื่อสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐ อันเป็นรากฐานสำคัญของแผนฉบับนี้ ที่ต้องพิจารณาในลักษณะพลวัตรและมีความเชื่อมโยงกันตามวัฏจักรการบริหารจัดการภัย ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การป้องกันและลดผลกระทบ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเตรียมความพร้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน

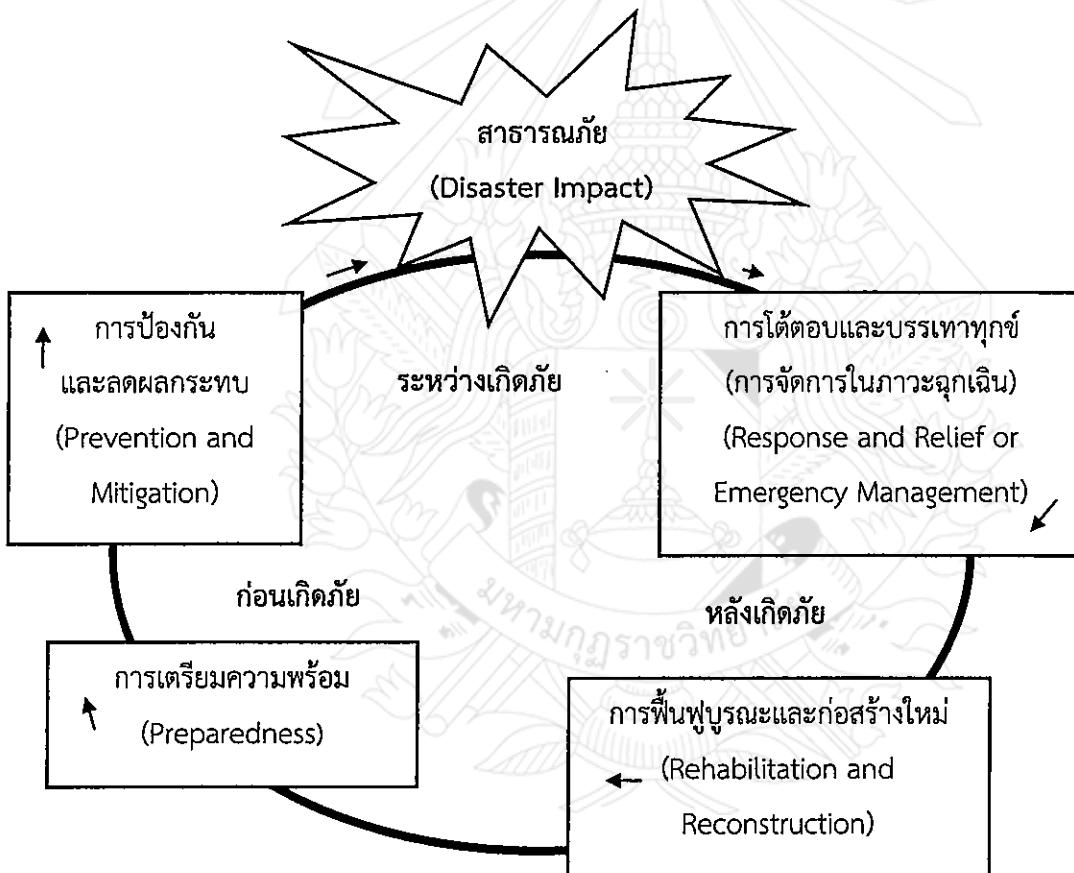
ยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการหลังเกิดภัย

1.1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การป้องกันและลดผลกระทบ มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับระบบการบริหารจัดการสาธารณภัยให้มีขีดความสามารถในการเตรียมการเผชิญสาธารณภัยต่าง ๆ ไว้ล่วงหน้าก่อนเกิดภัยเป็นการลดความรุนแรงและลดความสูญเสียจากสาธารณภัยที่มีต่อประชาชนในพื้นที่เสี่ยงให้น้อยที่สุด

1.2 ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเตรียมความพร้อม มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างระบบการเตรียมความพร้อม และแนวทางปฏิบัติในการรับมือกับสาธารณภัยที่จะเกิดขึ้น และลดภาระในการให้ความช่วยเหลือของภาครัฐเมื่อเกิดภัย

1.3 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน มีวัตถุประสงค์เพื่อเตรียมการที่จำเป็นให้สามารถเผชิญและจัดการสาธารณภัยที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และเพื่อให้การปฏิบัติในภาวะฉุกเฉินเป็นไปอย่างมีระบบ ชัดเจน ไม่สับสนและลดความสูญเสียจากสาธารณภัยให้น้อยที่สุด

1.4 ยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการหลังเกิดภัย มีวัตถุประสงค์เพื่อเพื่อบรรเทาทุกข์ขั้นต้นแก่ผู้ประสบภัยโดยเร็ว ต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ รวมทั้งให้การสังเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบภัยและเพื่อฟื้นฟูบูรณะพื้นที่ประสบภัยให้กลับสู่สภาพปกติโดยเร็ว

แผนภูมิที่ 2.2 วัฏจักรการบริหารจัดการสาธารณภัย (Disaster Management Cycle)

2. แผนงานและมาตรการการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

แผนงานและมาตรการตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ทั้ง 4 ด้าน แบ่งเป็น 30 มาตรการ 123 กิจกรรมหลัก

3. แหล่งที่มาของงบประมาณ

3.1 งบประมาณดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์ที่ 2 และการเตรียมการเพื่อดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่ 3 มีแหล่งที่มาจาก 3 ภาคส่วน คือ

3.1.1 งบประมาณปกติของหน่วยงานส่วนกลาง (ระดับกระทรวงและกรม)

3.1.2 งบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

3.1.3 งบประมาณขององค์กรปกครองท้องถิ่น

3.2 งบประมาณดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่ 3 และยุทธศาสตร์ที่ 4 นอกจากงบประมาณ จากแหล่งที่ตามมาตามข้อ 3.1 แล้ว การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่ 3 และยุทธศาสตร์ที่ 4 ยังมีแหล่งงบประมาณจากอีก 2 ส่วนคือ

3.1.1 งบประมาณเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน

3.1.2 งบกลาง

2.4.3 สาระสำคัญของพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550

ราชกิจจานุเบกษา (เล่มที่ 124 ตอนที่ 52 ก : 2550) มาตรา 21 เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตขององค์กรปกครองท้องถิ่น แห่งพื้นที่ใดให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นขององค์กรปกครองท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้นมีหน้าที่เข้าดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยเร็ว และแจ้งให้ผู้อำนวยการอำเภอที่รับผิดชอบในเขตพื้นที่นั้นและผู้อำนวยการจังหวัดทราบทันที ในการปฏิบัติที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. สั่งข้าราชการฝ่ายพลเรือน พนักงานส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ของหน่วยของรัฐ เจ้าพนักงานอาสาสมัคร และบุคคลใด ๆ ในเขตองค์กรปกครองท้องถิ่นแห่งพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัย ให้ปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามความจำเป็นในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

2. ใช้อาคาร สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และยานพาหนะของหน่วยงานของรัฐ และเอกชนที่อยู่ในเขตองค์กรปกครองท้องถิ่นแห่งพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัยเท่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

3. ใช้เครื่องมือสื่อสารของหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนทุกระบบที่อยู่ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัยหรือท้องที่ที่เกี่ยวข้อง

4. ขอความช่วยเหลือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

5. สั่งห้ามเข้าหรือให้ออกจากพื้นที่ อาคารหรือสถานที่ที่กำหนด

6. จัดให้มีการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยโดยทั่วถึงและรวดเร็ว

มาตรา 22 เมื่อมีกรณีตามมาตรา 21 เกิดขึ้น ให้ผู้อำนวยการอำเภอ และผู้อำนวยการจังหวัด มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้อำนวยการท้องถิ่น โดยกรณีผู้อำนวยการอำเภอ ให้สั่งการได้สำหรับในเขตอำเภอของตน และในกรณีผู้อำนวยการจังหวัด ให้สั่งการได้สำหรับเขตจังหวัดแล้วแต่กรณี ในกรณีที่ผู้อำนวยการท้องถิ่นมีความจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐที่อยู่นอกเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ของตนให้แจ้งให้ผู้อำนวยการอำเภอหรือผู้อำนวยการจังหวัด แล้วแต่กรณี เพื่อสั่งการโดยเร็วต่อไปในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ผู้อำนวยการจังหวัดจะสั่งการให้หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่รัฐ หรือบุคคลใดกระทำการหรืองดเว้นการกระทำใดที่มีผลกระทบต่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยนั้นก็ได้ คำสั่งดังกล่าวให้มีผลบังคับเป็นระยะเวลาตามที่กำหนดในคำสั่ง แต่ต้องไม่เกินยี่สิบสี่ ชั่วโมง ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องให้คำสั่งดังกล่าวมีผลบังคับเกินยี่สิบสี่ชั่วโมง ให้เป็นอำนาจของผู้บังคับบัญชาการที่จะสั่งการได้ตามความจำเป็นแต่ต้องไม่เกิน เจ็ดวันในกรณีที่พื้นที่ที่เกิดหรือจะเกิดสาธารณภัยตามวรรคหนึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของมาตรา 21 ไปพลางก่อนก็ได้ แล้วแจ้งให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นอื่นทราบโดยเร็ว

มาตรา 23 เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพื้นที่ใดให้เป็นหน้าที่ของผู้อำนวยการท้องถิ่นซึ่งมีพื้นที่ติดต่อกันใกล้เคียงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้น ที่จะสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้น

มาตรา 24 เมื่อเกิดสาธารณภัย ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานที่ประสบเหตุต้องเขาดำเนินการเบื้องต้นเพื่อระงับสาธารณภัยนั้น แล้วรีบรายงานให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นที่รับผิดชอบในพื้นที่นั้นเพื่อสั่งการต่อไป และในกรณีจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจดำเนินการใด ๆ เพื่อคุ้มครองชีวิตหรือป้องกันภัยอันตรายที่จะเกิดแก่บุคคลได้

มาตรา 25 ในกรณีที่เกิดสาธารณภัยและภัยอันตรายจากสาธารณภัยนั้น ใกล้เคียงถึงผู้อำนวยการมีอำนาจสั่งให้เจ้าพนักงานตัดแปลง ทำลาย หรือเคลื่อนย้ายสิ่งก่อสร้าง วัสดุ หรือทรัพย์สินของบุคคลใดที่เป็นอุปสรรแก่การบำบัดป้องกันอันตรายได้ ทั้งนี้ เฉพาะเท่าที่จำเป็นแก่การยับยั้งหรือแก้ไขความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากสาธารณภัยนั้น

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับกรณีที่มีความจำเป็นต้องดำเนินการเพื่อป้องกันภัยต่อส่วนรวมด้วยโดยอนุโลมในกรณีการตัดแปลง ทำลาย หรือเคลื่อนย้ายสิ่งก่อสร้าง วัสดุ หรือทรัพย์สินจะมีผลทำให้เกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตพื้นที่อื่นหรือก่อให้เกิดความเสียหายเพิ่มขึ้นแก่เขตพื้นที่อื่น ผู้อำนวยการท้องถิ่นจะใช้อำนาจตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองมิได้ เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากผู้อำนวยการจังหวัด

มาตรา 26 เมื่อกรณีเจ้าพนักงานจำเป็นต้องเข้าไปในอาคารหรือสถานที่ที่อยู่ใกล้เคียงกับพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัยเพื่อทำการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้กระทำได้เมื่อได้รับอนุญาตจาก

เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่แล้วแต่วันแต่ไม่มีเจ้าของหรือผู้ครอบครองอยู่ในเวลานั้น หรือเมื่ออยู่ภายใต้การควบคุมของผู้อำนวยความสะดวกก็ให้กระทำได้แม้เจ้าของหรือผู้ครอบครองจะไม่ได้ อนุญาต

ในกรณีทรัพย์สินที่อยู่ในอาคารหรือสถานที่ตามวรรคหนึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดสาธารณภัยได้ ง่ายให้เจ้าพนักงานมีอำนาจสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองขนย้ายทรัพย์สินนั้นออกจากอาคารหรือ สถานที่ดังกล่าวได้

ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานตามวรรคสองให้เจ้า พนักงานมีอำนาจขนย้ายทรัพย์สินนั้นได้ตามความจำเป็นแก่การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดย พนักงนไม่ต้องรับผิดชอบบรรดาความเสียหายอันเกิดจากการกระทำดังกล่าว

มาตรา 27 ในการบรรเทาสาธารณภัย ผู้อำนวยการและเจ้าพนักงานที่ได้รับมอบหมาย จากผู้อำนวยการมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. จัดให้มีสถานที่ชั่วคราวเพื่อให้ผู้ประสบภัยอยู่อาศัยหรือรับการปฐมพยาบาลและรักษา ทรัพย์สินของผู้ประสบภัย
2. จัดระเบียบจราจรชั่วคราวในพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัยและพื้นที่ใกล้เคียงเพื่อประโยชน์ในการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
3. ปิดกั้นมิให้ผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าไปในพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัยและพื้นที่ใกล้เคียง
4. จัดให้มีการรักษาความสงบเรียบร้อยและป้องกันเหตุโจรสลัด
5. ช่วยเหลือผู้ประสบภัยและช่วยขนย้ายทรัพย์สินในพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัยและพื้นที่ ใกล้เคียง เมื่อมีเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินร้องขอ ผู้อำนวยการหรือเจ้าพนักงานซึ่งได้รับ มอบหมายจากผู้อำนวยการจะจัดให้มีเครื่องหมายหรืออาณัติสัญญาณเพื่อใช้ในการกำหนดสถานที่ หรือการดำเนินการใดตามวรรคหนึ่งก็ได้ในการดำเนินการตาม 2 3 4 และ 5 ผู้อำนวยการหรือเจ้า พนักงนจะดำเนินการเองหรือมอบหมายให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจในพื้นที่เป็นผู้ดำเนินการ หรือช่วยดำเนินการก็ได้และในกรณีตาม 5 จะมอบหมายให้องค์การสาธารณกุศลเป็นผู้ดำเนินการหรือ ช่วยดำเนินการด้วยก็ได้

มาตรา 28 เมื่อเกิดหรือใกล้จะเกิดสาธารณภัยขึ้นในพื้นที่ใด และการที่ผู้ใดอยู่อาศัยในพื้นที่ นั้นจะก่อให้เกิดภัยอันตรายหรือกีดขวางต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานให้ผู้บัญชาการรองผู้บัญชา การ อำนาจการ และเจ้าพนักงานซึ่งได้รับมอบหมายมีอำนาจสั่งอพยพผู้ซึ่งอยู่ในพื้นที่นั้น ออกไปจาก พื้นที่ดังกล่าวก็ได้ประกาศดังกล่าว ทั้งนี้เฉพาะเท่าที่จำเป็นแก่การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

มาตรา 29 เมื่อเกิดหรือใกล้จะเกิดสาธารณภัยในพื้นที่ใดและการอยู่อาศัยหรือดำเนินการใด ๆ ในพื้นที่นั้นเป็นอันตรายอย่างร้ายแรง ผู้บัญชาการ รองผู้บัญชาการผู้อำนวยการกลาง ผู้อำนวยการจังหวัด ผู้อำนวยการอำเภอ และผู้อำนวยการท้องถิ่นโดยความเห็นชอบของผู้อำเภอจะ

ประกาศห้ามมิให้บุคคลใด ๆ เข้าไปอยู่อาศัยหรือดำเนินกิจการใดพื้นที่ดังกล่าวก็ได้ประกาศดังกล่าวไว้กำหนดระยะเวลาการห้ามและเขตพื้นที่ที่ห้ามตามที่จำเป็นไว้ด้วย

มาตรา 30 ให้ผู้อำนวยการในเขตพื้นที่รับผิดชอบสำรวจความเสียหายจากสาธารณภัยที่เกิดขึ้นและทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยและทรัพย์สินที่เสียหายไว้เป็นหลักฐานพร้อมทั้งออกหนังสือรับรองให้ผู้ประสบภัยไว้เป็นหลักฐานในการรับการสงเคราะห์และฟื้นฟูหนังสือรับรองตามวรรคหนึ่งต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับการสงเคราะห์และการฟื้นฟูผู้ประสบภัยมีสิทธิได้รับจากทางราชการ พร้อมทั้งระบุหน่วยงานที่เป็นผู้ให้การสงเคราะห์หรือฟื้นฟูและสถานที่ติดต่อของหน่วยงานนั้นไว้ด้วย ทั้งนี้ตามแบบอธิบดีกำหนดบรรดาเอกสารราชการของผู้ประสบภัยที่สูญหายหรือเสียหาย เนื่องจากสาธารณภัยที่เกิดขึ้นเมื่อผู้ประสบภัยร้องขอต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัย หรือที่เป็นภูมิลำเนาของผู้ประสบภัย ให้เป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้นแจ้งให้หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องทราบและให้หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องออกเอกสารทางราชการดังกล่าว ให้ใหม่ตามหลักฐานที่อยู่ในความครอบครองของตนส่งมอบให้แก่ผู้ประสบภัยหรือส่งมอบผ่านทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่แห่งพื้นที่เป็นผู้แจ้ง ทั้งนี้โดยผู้ประสบภัยไม่ต้องเสียหรือค่าบริการ แม้ว่าตามกฎหมายที่เกี่ยวกับการออกเอกสารราชการดังกล่าวจะกำหนดให้ต้องเสียค่าธรรมเนียมหรือค่าบริการก็ตาม ในกรณีที่ผู้ประสบภัยหรือเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินร้องขอหลักฐานเพื่อรับรองให้ตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

มาตรา 31 ในกรณีที่เกิดสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง นายรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายมีอำนาจสั่งการผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการ ผู้อำนวยการ หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยรวมตลอดทั้งในความช่วยเหลือแก่ประชาชนในพื้นที่ที่กำหนดก็ได้ โดยให้มีอำนาจเช่นเดียวกับผู้บัญชาการตามมาตรา 13 และผู้อำนวยการตามมาตรา 21 และมีอำนาจกำกับและควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บัญชาการ รองผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ และเจ้าพนักงานในการดำเนินการตามมาตรา 25 มาตรา 28 ละมาตรา 29 ด้วย เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรี ตามวรรคหนึ่งให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบหรือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง แล้วแต่กรณี

มาตรา 39 ให้ผู้อำนวยการมีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานเพื่อปฏิบัติหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ผู้อำนวยการกลาง มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานให้ปฏิบัติหน้าที่ได้ทั่วราชอาณาจักร
2. ผู้อำนวยการจังหวัด มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานให้ปฏิบัติหน้าที่ได้ในเขตจังหวัด
3. ผู้อำนวยการอำเภอ มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานให้ปฏิบัติหน้าที่ได้ในเขตอำเภอ

4. ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานให้ปฏิบัติหน้าที่ได้ในเขตกรุงเทพมหานคร หลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

มาตรา 40 ในกรณีที่ผู้อำนวยการหรือเจ้าพนักงานพบเห็นว่าอาคารหรือสถานที่ใดมีสภาพที่อาจก่อให้เกิดสาธารณภัยได้โดยง่ายหรือมีวัสดุหรือสิ่งของใดในอาคารหรือสถานที่ใดที่อาจก่อให้เกิดสาธารณภัยได้ ให้แจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นทราบเพื่อตรวจสอบตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

มาตรา 41 ให้ผู้อำนวยการจัดให้มีอาสาสมัครในพื้นที่ที่รับผิดชอบ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ให้ความช่วยเหลือเจ้าพนักงาน ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
2. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้อำนวยการมอบหมายและตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด การบริหารและกำกับดูแลอาสาสมัคร การคัดเลือก การฝึกอบรม สิทธิ หน้าที่และวินัยของอาสาสมัคร ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

มาตรา 42 ในกรณีที่องค์การสาธารณกุศลหรือบุคคลใดเข้ามาช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานในระหว่างเกิดสาธารณภัย ให้ผู้อำนวยการหรือเจ้าพนักงานที่ได้รับมอบหมายมีอำนาจมอบหมายภารกิจหรือจัดสถานที่ให้องค์การสาธารณกุศลและบุคคลดังกล่าวในการให้ความช่วยเหลือได้ตามที่เห็นสมควรเพื่อให้การช่วยเหลือหรือบรรเทาสาธารณภัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ให้ผู้อำนวยการแจ้งให้องค์การสาธารณกุศลและบุคคลมีวัตถุประสงค์ในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยที่อยู่ในพื้นที่ที่รับผิดชอบทราบถึงแนวทาง การปฏิบัติตามแผนการป้องกันบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดหรือแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร และวิธีการประสานงานในการปฏิบัติหน้าที่

สุพจน์ แก้วมาตย์ (2555, หน้า 26) สรุปได้ว่า คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ได้กำหนดนโยบายในด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติขึ้น เพื่อเป็นกรอบและทิศทางให้หน่วยงานทุกภาคส่วน ตั้งแต่ระดับท้องถิ่นจนถึงระดับประเทศ สามารถปฏิบัติงานด้านการป้องกันและแก้ไขสาธารณภัยร่วมกันได้อย่างเป็นระบบ แบบบูรณาการ มีทิศทางเดียวกันและเสริมกำลังกัน โดยกำหนดกรอบยุทธศาสตร์ไว้ครอบคลุมตั้งแต่ระยะก่อนเกิดภัย ระยะเกิดภัย และระยะหลังเกิดภัย อย่างชัดเจน สำหรับสาธารณภัยทุกประเภท ทั้งภัยธรรมชาติ ภัยที่เกิดจากมนุษย์ และภัยที่เกี่ยวกับความมั่นคง

เพื่อขับเคลื่อนแนวนโยบายไปสู่ภาคปฏิบัติ คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติได้กำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำแผนปฏิบัติการและงบประมาณรองรับให้สอดคล้องกับภารกิจและเหมาะสมกับสภาพทางภูมิศาสตร์ สภาพเศรษฐกิจ สภาพสังคม สภาพสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรของแต่ละท้องที่ รวมทั้งมีการติดตามประเมินผลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และของรับต่อไป

2.5 ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยกิจการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. 2553

ราชกิจจานุเบกษา (เล่มที่ 127 ตอนพิเศษ 109 ง, 14 กันยายน 2553) โดยพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 ได้ยกเลิกพระราชบัญญัติป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. 2522 และกำหนดให้ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหน่วยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ยังใช้บังคับได้เฉพาะกาล ฉะนั้นจึงสมควรออกระเบียบตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 เพื่อใช้บังคับแทนต่อไป อาศัยอำนาจตามความใน มาตรา 5 มาตรา 41 และมาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 33 มาตรา 34 มาตรา 38 และมาตรา 41 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกระเบียบนี้ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยกิจการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. 2553

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3 ในระเบียบนี้

อปพร. หมายความว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

ศูนย์ อปพร. หมายความว่า ศูนย์ อปพร. กลาง, ศูนย์ อปพร. เขต, ศูนย์ อปพร. จังหวัด, ศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร, ศูนย์ อปพร. อำเภอ, ศูนย์ อปพร. เขตในกรุงเทพมหานคร, ศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา, ศูนย์ อปพร. เทศบาล, และศูนย์ อปพร. องค์การบริหารส่วนตำบล

ผู้บัญชาการ หมายความว่า ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

ผู้อำนวยการ หมายความว่า ผู้อำนวยการกลาง, ผู้อำนวยการจังหวัด, ผู้อำนวยการอำเภอ, ผู้อำนวยการท้องถิ่น และผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร

ข้อ 4 ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทย รักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหา กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

หมวด 1 บททั่วไป

ข้อ 5 ให้มีคณะกรรมการผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กลาง ประกอบด้วย อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นประธานกรรมการ รองอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่ได้รับมอบหมายรองอธิบดีกรมการปกครอง ที่ได้รับมอบหมาย รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ได้รับมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร และผู้ทรงคุณวุฒิ อีกไม่เกินห้าคน ซึ่งประธานกรรมการแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความสามารถ

ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นกรรมการให้ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการป้องกันสาธารณภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้อำนวยการส่วนกิจการอาสาสมัคร สำนักส่งเสริมการป้องกันสาธารณภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ 6 ให้คณะกรรมการอำนวยการศูนย์ อปพร. กลาง มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. กำหนดนโยบายและแนวทางการบริหารกิจการศูนย์ อปพร.
2. เสนอแนวทางและมาตรการเกี่ยวกับการดำเนินกิจการ อปพร. ให้ศูนย์ อปพร. ถือปฏิบัติ
3. กำกับ ดูแล และสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ อปพร. ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยในการปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ในวรรคหนึ่ง คณะกรรมการอำนวยการศูนย์ อปพร. กลาง อาจแต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์ อปพร. เพื่อพิจารณาและเสนอความเห็นในเรื่องหนึ่งเรื่องใดหรือมอบหมายให้ปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดแทนได้ ทั้งนี้ ให้นำความในข้อ 9 มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะกรรมการศูนย์ อปพร. โดยอนุโลม

ข้อ 7 ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระหรือในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มเติม ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทน หรือได้รับแต่งตั้งเพิ่มเติม อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้แต่งตั้งไว้แล้ว ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระในวรรคหนึ่ง แต่ยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้

ข้อ 8 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามข้อ 7 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

1. ตาย
2. ลาออกโดยยื่นหนังสือลาออกต่อประธานกรรมการ
3. ประธานกรรมการให้ออก เพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่หรือหย่อนความสามารถ
4. เป็นบุคคลล้มละลาย
5. เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
6. ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

ข้อ 9 การประชุมคณะกรรมการอำนวยการศูนย์ อปพร. กลาง ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุมในการประชุมคราวใดถ้าประธาน

กรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุมสำหรับการประชุมคราวนั้น

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ 10 ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด ประกอบด้วย

1. ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการคนหนึ่ง

3. นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด เป็นรองประธานกรรมการคนที่สอง
4. กรรมการอื่น ประกอบด้วย

4.1 ผู้แทนหน่วยงานของรัฐที่ประจำอยู่ในพื้นที่จังหวัด ตามจำนวนที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควรแต่งตั้ง

4.2 ผู้แทนของศูนย์ อปพร. เขต ที่จังหวัดนั้นอยู่ในเขตรับผิดชอบ

4.3 ประธานกรรมการประสานงานศูนย์ อปพร. จังหวัด ตามข้อ 22 วรรคสอง

4.4 ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด ตามจำนวนที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควรแต่งตั้ง

4.4 ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จำนวนไม่เกินสามคน โดยให้มีผู้แทนจากองค์การสาธารณกุศลในเขตจังหวัดรวมอยู่ด้วย

4.5 หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ

ข้อ 11 คณะกรรมการอำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. กำหนดยุทธศาสตร์ และแนวทางการดำเนินงานกิจการ อปพร. ให้เป็นไปตามนโยบายและแนวทางที่คณะกรรมการอำนวยการศูนย์ อปพร. กลางกำหนด

2. ให้การสนับสนุนส่งเสริมและกำกับดูแลการดำเนินงานของศูนย์ อปพร. ภายในเขตจังหวัด ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

3. กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการดำเนินงานที่เกี่ยวกับกิจการ อปพร. ที่ไม่ขัดหรือแย้งกับที่ศูนย์ อปพร. กลางกำหนด

ข้อ 12 ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย

1. ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นประธานกรรมการ
2. ปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นรองประธานกรรมการ
3. กรรมการอื่น ประกอบด้วย

3.1 ผู้แทนส่วนราชการ หรือหน่วยงานของกรุงเทพมหานคร ตามจำนวนที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเห็นสมควรแต่งตั้ง

3.2 ผู้แทนศูนย์ อปพร. กลาง

3.3 ประธานกรรมการประสานงานศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร ตามข้อ 22 วรรคสอง

3.4 ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามจำนวนที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเห็นสมควรแต่งตั้ง โดยให้มีผู้แทนจากองค์การสาธารณกุศลในเขตกรุงเทพมหานครรวมอยู่ด้วย

4. ผู้อำนวยการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการและเลขานุการ

ข้อ 13 ให้คณะกรรมการอำนวยการศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร มีอำนาจหน้าที่ตามข้อ 11 ภายในเขตกรุงเทพมหานคร

ข้อ 14 ให้นำความในข้อ 7 ข้อ 8 และข้อ 9 มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่งการพ้นจากตำแหน่งและการประชุมของคณะกรรมการอำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด และคณะกรรมการอำนวยการศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร โดยอนุโลม

หมวด 2 การบริหาร และกำกับดูแล

ข้อ 15 ให้ผู้บัญชาการ เป็นผู้บัญชาการศูนย์ อปพร. กลาง รองผู้บัญชาการ เป็นรองผู้บัญชาการศูนย์ อปพร. กลาง มีอำนาจบังคับบัญชา และสั่งการผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. รองผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. ผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ อปพร. และ อปพร.ทั่วราชอาณาจักร ให้ผู้อำนวยการกลาง เป็นผู้บัญชาการศูนย์ อปพร. กลาง รองอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นรองผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กลาง และกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นศูนย์อปพร. กลาง โดยให้เจ้าหน้าที่ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่ปฏิบัติราชการประจำ ณ ที่ตั้งกรม เป็นเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กลาง มีอำนาจควบคุมและกำกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. รองผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. ผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์อปพร. และ อปพร. ได้ทั่วราชอาณาจักร และอาจแต่งตั้งบุคคลหนึ่งบุคคลใดเป็นเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์เพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

ข้อ 16 ให้ศูนย์ อปพร. กลาง มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. ดำเนินงานด้านธุรการของคณะกรรมการอำนวยการศูนย์ อปพร. กลาง
2. สนับสนุนงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ คู่มือปฏิบัติงาน เอกสารและข่าวสารเกี่ยวกับการบริหารกิจการ อปพร.

3. วางระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการดำเนินงานที่เกี่ยวกับกิจการ อปพร. รวมทั้งสิทธิและสวัสดิการแก่ อปพร.

4. ศึกษา ค้นคว้า และวิจัย ตลอดจนเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกิจการ อปพร.

5. จัดทำหลักสูตรการฝึกอบรม อปพร. และหลักสูตรที่เกี่ยวกับกิจการ อปพร. พร้อมกำหนดรูปแบบวุฒิบัตร และเครื่องหมายแสดงความสามารถ หรือแสดงวิทยฐานะ รวมทั้งพิจารณาทบทวนหรือปรับปรุงหลักสูตรให้มีความเหมาะสม

6. จัดให้มีการฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติหลักสูตรตามที่กำหนดใน (5)

7. จัดทำแผนพัฒนาอัตรากำลังของ อปพร. รวมทั้งพิจารณาทบทวน และปรับปรุงแผนให้มีความเหมาะสม

8. ประสานงาน ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของ อปพร. ที่วราขอาณาจักร

9. ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการอำนวยการศูนย์ อปพร. กลาง มอบหมาย

ข้อ 17 ให้ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เขต และศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขตกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นศูนย์ อปพร. เขต โดยให้เจ้าหน้าที่ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ ให้ศูนย์ อปพร. เขต มีอำนาจหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงาน อปพร. ภายในเขตท้องที่ที่รับผิดชอบ และสนับสนุนศูนย์ อปพร. เขตข้างเคียงในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ข้อ 18 ให้ผู้อำนวยการจังหวัด เป็นผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด และสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด เป็นศูนย์ อปพร. จังหวัด โดยให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ให้รองผู้อำนวยการจังหวัด เป็นรองผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด มีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด ในการดำเนินการกิจการ อปพร. และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด มอบหมาย ให้หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการ ศูนย์ อปพร. จังหวัด มีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด

ข้อ 19 ให้ผู้อำนวยการอำเภอ เป็นผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. อำเภอ และที่ทำการปกครองอำเภอ เป็นศูนย์ อปพร. อำเภอ โดยให้เจ้าหน้าที่ของที่ทำการปกครองอำเภอ เป็นเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์

ข้อ 20 ให้ผู้ว่าการท้องถิ่น เป็นผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. ดังนี้

1. ให้นายกเทศมนตรี เป็นผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เทศบาล รองนายกเทศมนตรีซึ่งนายกเทศมนตรีมอบหมาย เป็นรองผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เทศบาล ปลัดเทศบาล เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เทศบาล และสำนักปลัดเทศบาล เป็นศูนย์ อปพร. เทศบาล โดยให้เจ้าหน้าที่ของสำนักปลัดเทศบาล เป็นเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์

2. ให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. องค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค้การบริหารส่วนตำบล ซึ่งนายกองค้การบริหารส่วนตำบลมอบหมายเป็นรอง ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. องค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. องค์การบริหารส่วนตำบล และสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นศูนย์ อปพร. องค์การบริหารส่วนตำบล โดยให้เจ้าหน้าที่ของสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์

3. ให้นายกเมืองพัทยา เป็นผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา รองนายกเมืองพัทยาซึ่งนายกเมืองพัทยามอบหมาย เป็นรองผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา ปลัดเมืองพัทยาเป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา และสำนักปลัดเมืองพัทยา เป็นศูนย์ อปพร. เมืองพัทยาโดยให้เจ้าหน้าที่ของสำนักปลัดเมืองพัทยา เป็นเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์

ข้อ 21 ให้ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร เป็นผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานครรองผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครมอบหมาย เป็นรองผู้อำนวยการศูนย์ อปพร.กรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานครเป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร และสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานครเป็นศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร โดยให้เจ้าหน้าที่ของสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร เป็นเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ ให้ผู้อำนวยการเขตในกรุงเทพมหานคร เป็นผู้ อำนวยการศูนย์ อปพร. เขตในกรุงเทพมหานคร และสำนักงานเขตในกรุงเทพมหานคร เป็นศูนย์ อปพร. เขตในกรุงเทพมหานคร โดยให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานเขตในกรุงเทพมหานคร เป็นเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์

ข้อ 22 ให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. ตามข้อ 18 ข้อ 19 ข้อ 20และข้อ 21 มีอำนาจหน้าที่สั่งการ ควบคุม และกำกับดูแล เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ อปพร. และ อปพร. ในสังกัด ตลอดจนให้การสนับสนุนการดำเนินกิจการ อปพร. ภายในเขตพื้นที่รับผิดชอบ และสนับสนุนศูนย์ อปพร.ข้างเคียงในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมทั้งมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลหนึ่งบุคคลใดเป็นเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์เพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสมให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. ตามวรรคหนึ่ง จัดให้ อปพร. เข้ามามีส่วนร่วมในรูปของคณะกรรมการประสานงานศูนย์ อปพร. โดยการจัดตั้งและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการประสานงานศูนย์ อปพร. ให้เป็นไปตามที่ศูนย์ อปพร. กลาง กำหนด

ข้อ 23 ให้ศูนย์ อปพร. เทศบาล ศูนย์ อปพร. องค์การบริหารส่วนตำบล ศูนย์ อปพร.เขตในกรุงเทพมหานคร และศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา จัดตั้งฝ่ายต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
2. ฝ่ายรักษาความสงบเรียบร้อย
3. ฝ่ายสงเคราะห์ผู้ประสบภัย
4. ฝ่ายปฏิบัติการกู้ชีพกู้ภัย
5. ฝ่ายอื่น ๆ ตามความจำเป็น

ให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. ตามวรรคหนึ่ง แต่งตั้งหัวหน้าฝ่ายหนึ่งคน และรองหัวหน้าฝ่ายสองคนจากเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ หรือ อปพร. โดยแต่ละฝ่ายให้มี อปพร. ตามความเหมาะสมทั้งนี้ โครงสร้าง อำนาจหน้าที่ของฝ่ายต่าง ๆ ในศูนย์ อปพร. ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีดำเนินงานที่ศูนย์ อปพร. กลางกำหนด

ข้อ 24 ให้ อปพร. อยู่ภายใต้การควบคุม และกำกับดูแลของหัวหน้าฝ่าย อปพร.ให้หัวหน้าฝ่ายในศูนย์ อปพร. แต่ละแห่งอยู่ภายใต้การสั่งการ ควบคุม และกำกับดูแลของผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เทศบาล ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. องค์การบริหารส่วนตำบลผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เขตในกรุงเทพมหานคร หรือผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา แล้วแต่กรณีให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เทศบาล ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. องค์การบริหารส่วนตำบล และผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา อยู่ภายใต้การสั่งการ ควบคุม และกำกับดูแลของผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. อำเภอกับผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. อำเภอและผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เขตในกรุงเทพมหานครอยู่ภายใต้การสั่งการ ควบคุม และกำกับดูแลของผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด หรือผู้อำนวยการศูนย์อปพร. กรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี

ให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด และผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานครอยู่ภายใต้การควบคุม และกำกับดูแลของผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กลางให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด และผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานครอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาและสั่งการของผู้บัญชาการศูนย์ อปพร. กลาง

ข้อ 25 เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร.จังหวัดผู้ อำนวยการศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร และผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กลาง อาจรับสมัครและคัดเลือกบุคคลเข้าเป็น อปพร. ในสังกัดของตน รวมทั้งรับ อปพร. ที่ขอย้ายจากศูนย์ อปพร. อื่นเข้ามาเป็น อปพร. ในสังกัด และในการนี้ให้ออกบัตรประจำตัวให้แก่ อปพร. ในสังกัดของตนด้วย ทั้งนี้ ให้นำความในข้อ 23 ข้อ 28 ข้อ 30 ข้อ 31 ข้อ 32 ข้อ 39 และข้อ 43 วรรคหนึ่ง มาใช้บังคับกับกรณีตามวรรคหนึ่งด้วยโดยอนุโลม และให้ อปพร. อยู่ภายใต้การควบคุมและกำกับดูแลของหัวหน้าฝ่าย อปพร. และให้หัวหน้าฝ่าย อปพร. อยู่ภายใต้การสั่งการควบคุมและกำกับดูแลของผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานครและผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กลาง แล้วแต่กรณี

ข้อ 26 ให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. จัดให้มีธงประจำศูนย์ อปพร. เพื่อเป็นสัญลักษณ์ประจำศูนย์ อปพร. ตามหลักเกณฑ์และรูปแบบที่ศูนย์ อปพร. กลาง กำหนด

ข้อ 27 ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กลาง ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด และผู้อำนวยการศูนย์อปพร. กรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี อาจพิจารณามอบรางวัลเชิดชูเกียรติ สำหรับศูนย์ อปพร.

ในสังกัดที่มีผลการปฏิบัติงานดีเด่นผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. อาจพิจารณามอบประกาศเกียรติคุณสรรเสริญและเครื่องหมายเชิดชูเกียรติแก่ อปพร. ที่ปฏิบัติงานดีเด่น หรือผู้ที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือกิจการ อปพร.จนเกิดผลดียิ่งพิเศษ ผู้บัญชาการศูนย์ อปพร. กลาง อาจพิจารณามอบประกาศ

เกียรติคุณสรรเสริญและเครื่องหมายเชิดชูเกียรติแก่ อปพร. การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสามให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและรูปแบบที่ศูนย์ อปพร. กลางกำหนด

หมวด 3 การคัดเลือก การพ้นจากสมาชิกภาพ และการฝึกอบรม

ข้อ 28 ให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เทศบาล ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. องค์การบริหารส่วนตำบล ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เขตในกรุงเทพมหานคร และผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา เป็นผู้รับสมัครและคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม เข้าเป็น อปพร.

อปพร. ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

1. มีสัญชาติไทย
2. มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์
3. มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในเขตศูนย์ อปพร. นั้น
4. เลื่อมใสการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงประมุข
5. ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ หรือคนวิกลจริต
6. ไม่เป็นผู้เสื่อมเสียในทางศีลธรรม หรือในทางทุจริต หรือเป็นภัยต่อสังคม

ผู้สมัครที่ได้รับคัดเลือกกว่าเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในวรรคสองต้องเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรการฝึกอบรม อปพร. จึงจะได้รับการขึ้นทะเบียนเป็น อปพร.

ข้อ 29 อปพร. พ้นจากสมาชิกภาพเมื่อ

1. ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามข้อ 28 และผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. ตันสังกัดสั่งให้พ้นจากสมาชิกภาพ

2. ตาย

3. ลาออก

4. ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. ตันสังกัด สั่งให้พ้นจากสมาชิกภาพ ตามข้อ 36

ข้อ 30 กรณี อปพร. พ้นจากสมาชิกภาพตามข้อ 29 หากประสงค์จะขอกลับเข้ามาเป็น อปพร. อีก ให้ทำคำขอเป็นหนังสือยื่นต่อผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. ตามข้อ 28 วรรคหนึ่ง

ข้อ 31 กรณี อปพร. ผู้ใดมีความประสงค์จะย้ายไปสังกัดศูนย์ อปพร. อื่น เนื่องจากย้ายภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ หรือมีเหตุจำเป็นอื่นใด ให้ทำคำขอยื่นต่อผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. ตันสังกัดและให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. ที่ได้รับคำขอทำหนังสือส่งตัว พร้อมทะเบียนประวัติมอบให้อปพร. ผู้นั้นถือไปรายงานตัวต่อผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. สังกัดใหม่ และให้ศูนย์ อปพร. นั้นเสนอผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด หรือผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร ออกบัตรประจำตัวใหม่ให้และเรียกบัตรประจำตัวเดิมคืน

ข้อ 32 ให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เทศบาล ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. องค์การบริหารส่วนตำบล ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เขตในกรุงเทพมหานคร และผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา จัดทำทะเบียนประวัติของ อปพร. ตามที่ศูนย์ อปพร. กลาง กำหนด ให้เป็นปัจจุบัน

ข้อ 33 ให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กลาง ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัดและผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร เป็นผู้มีอำนาจอนุมัติโครงการฝึกอบรม อปพร.และกำกับดูแลให้เป็นไปตามหลักสูตรที่กำหนด

ข้อ 34 ให้ศูนย์ อปพร. ที่จัดฝึกอบรมหลักสูตรการอบรม อปพร. จัดทำเครื่องหมายอปพร. และวุฒิบัตร เพื่อมอบให้แก่ อปพร. ที่ผ่านการฝึกอบรม โดยเครื่องหมาย อปพร. ให้เป็นไปตามแบบท้ายระเบียบนี้ ส่วนวุฒิบัตรให้เป็นไปตามรูปแบบที่ศูนย์ อปพร. กลางกำหนด

หมวด 4 สิทธิ และวินัยของ อปพร.

ข้อ 35 อปพร. มีสิทธิ ดังต่อไปนี้

1. แต่งเครื่องแบบและประดับเครื่องหมาย อปพร.
2. ใช้วิทยุสื่อสารของทางราชการในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษร

3. ได้รับการคุ้มครองตามระเบียบและกฎหมายในการปฏิบัติหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และหน้าที่อื่น ตามคำสั่งโดยขอด้วยกฎหมายของผู้บัญชาการ รองผู้บัญชาการผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ หรือเจ้าพนักงาน ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ข้อ 36 อปพร. จะต้องรักษาและปฏิบัติตามวินัยโดยเคร่งครัด ดังต่อไปนี้

1. สนับสนุนและดำรงรักษาการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2. ปฏิบัติตามคำสั่งโดยขอด้วยกฎหมายของผู้บังคับบัญชาโดยเคร่งครัด และสนับสนุนการปฏิบัติงานของศูนย์ อปพร. ที่ตนสังกัด

3. แต่งเครื่องแบบให้ถูกต้องตามระเบียบในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่

4. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต อดทน ไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อยและไม่หวังผลประโยชน์ใด ๆ เป็นการตอบแทน

5. รักษาความสามัคคีในหมู่คณะและเสียสละประโยชน์ส่วนตัวเพื่อส่วนรวม

6. ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี

7. ไม่เสพสุราของมีเมาในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่

8. ไม่ใช้กริยาวาจาที่ไม่สุภาพต่อประชาชน

9. ไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา

10. ไม่เปิดเผยความลับทางราชการ

11. ไม่แสวงหาผลประโยชน์อันมิชอบด้วยกฎหมายเพื่อตนเอง หรือผู้อื่นจากการปฏิบัติหน้าที่
กรณี อปพร. กระทำผิดวินัยตามวรรคหนึ่ง และเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ หรือ

กิจการ อปพร. ให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. ที่ผู้นั้นสังกัดมีอำนาจสั่งให้ อปพร. ผู้กระทำผิดพ้นจากสมาชิกภาพ

หมวด 5 หน้าที่และการมอบหมายการปฏิบัติงาน

ข้อ 38 อปพร. มีหน้าที่ปฏิบัติการตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา และเจ้าพนักงานในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และปฏิบัติตามระเบียบนี้ ในการปฏิบัติหน้าที่ให้ อปพร. ไปรายงานตัวต่อผู้บังคับบัญชา หรือเจ้าพนักงานโดยไม่ชักช้าและขณะปฏิบัติหน้าที่ให้แต่งเครื่องแบบ อปพร. เว้นแต่เป็นกรณีเร่งด่วนจะประดับเฉพาะเครื่องหมายอปพร. ก็ได้ และต้องมีบัตรประจำตัว อปพร. ไว้เพื่อแสดงตนด้วยตาม ข้อ 38 กรณีผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. ใกล้เคียงร้องขอ และผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เห็นเป็นการสมควรอาจสั่ง อปพร. ไปปฏิบัติการกิจนอกเขตรับผิดชอบก็ได้ และให้รายงานผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. ตามลำดับชั้น ในกรณีที่มีความจำเป็น ให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด หรือผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี มีอำนาจสั่งการ อนุมัติ หรืออนุญาตให้ อปพร. ไปปฏิบัติการกิจนอกเขตจังหวัด หรือกรุงเทพมหานครได้

ข้อ 39 ในกรณีจำเป็นและเร่งด่วนเพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ และหัวหน้าฝ่าย อปพร. ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. องค์การบริหารส่วนตำบล ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เทศบาล ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เขตในกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. อำเภอ ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร หรือผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด ไม่อยู่ หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองหัวหน้าฝ่าย อปพร. หรือรองผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. ของศูนย์อปพร. นั้นเป็นผู้สั่งการ อนุมัติ อนุญาตแทนไปพลางก่อนได้

ข้อ 40 การรายงานให้กระทำ ตามลำดับชั้นการบังคับบัญชา เว้นแต่กรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นอาจรายงานผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปได้ แต่ต้องรีบรายงานให้ผู้บังคับบัญชาโดยตรงทราบในทันทีที่สามารถจะกระทำได้

หมวด 6 เครื่องแบบ เครื่องหมาย และบัตรประจำตัว

ข้อ 41 เครื่องแบบ อปพร. ให้เป็นไปตามรูปแบบแนบท้ายระเบียบนี้ผู้บัญชาการ รองผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และผู้ช่วยผู้อำนวยการเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ อปพร. มีสิทธิแต่งเครื่องแบบ อปพร.

ข้อ 42 เครื่องหมาย อปพร. การใช้และการประดับ ให้เป็นไปตามรูปแบบและหลักเกณฑ์แนบท้ายระเบียบนี้ การใช้และการประดับเครื่องหมาย อปพร. นอกจากที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ต้องได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กลาง

ข้อ 43 ให้ศูนย์ อปพร. เทศบาล ศูนย์ อปพร. องค์การบริหารส่วนตำบล ศูนย์ อปพร. เขตในกรุงเทพมหานคร และศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา จัดทำบัตรประจำตัว อปพร. ตามแบบท้ายระเบียบนี้เสนอให้ผู้อำนวยการศูนย์อปพร. จังหวัด หรือผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานครออกบัตร

ประจำตัว อปพร. เพื่อมอบให้แก่ อปพร.นอกจากบัตรประจำตัว อปพร. ตามวรรคหนึ่ง ศูนย์ อปพร. กลาง อาจกำหนดให้มีบัตรประจำตัว อปพร. เพิ่มเติมเป็นกรณีพิเศษได้ โดยหลักเกณฑ์การออกบัตร อายุของบัตร และรูปแบบบัตรให้เป็นไปตามที่ศูนย์ อปพร. กลางกำหนด

ข้อ 44 บัตรประจำตัว อปพร. ตามข้อ 43 วรรคหนึ่ง ให้มีอายุสี่ปี เมื่อบัตรประจำตัวชำรุดสูญหาย หหมดอายุ หรือมีการเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญ เช่น ชื่อตัว ชื่อสกุล ให้ อปพร. ผู้นั้นยื่นคำร้องตามแบบที่ศูนย์ อปพร. กลางกำหนดต่อผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เทศบาล ผู้อำนวยการศูนย์อปพร. องค์การบริหารส่วนตำบล ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เขตในกรุงเทพมหานคร หรือผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา แล้วแต่กรณี เพื่อเสนอให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด หรือผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร พิจารณาดำเนินการออกบัตรประจำตัวใหม่ให้ต่อไป ให้ศูนย์ อปพร. เทศบาล ศูนย์ อปพร. องค์การบริหารส่วนตำบล ศูนย์ อปพร.เขตในกรุงเทพมหานคร และศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา จัดทำทะเบียนควบคุมบัตรประจำตัว อปพร.ให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

บทเฉพาะกาล

ข้อ 45 ให้หน่วย อปพร. และ อปพร. ที่จัดตั้งขึ้นและมีอยู่ในวันก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ เป็นหน่วย อปพร. และ อปพร. ตามระเบียบนี้

ให้คณะกรรมการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหน่วยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนพ.ศ. 2547 ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นใหม่ตามระเบียบนี้

เครื่องหมาย อปพร.

ส่วนที่ 1 ลักษณะของเครื่องหมาย อปพร.

ข้อ 1 เครื่องหมาย อปพร. มีรูปทรงคล้ายสี่เหลี่ยมผืนผ้า ด้านข้างยาวกว่าด้านบน โดยด้านบนเป็นด้านตัดส่วนด้านล่างมีลักษณะโค้งมน ภายในมีรูปธงชาติไทยอยู่ด้านบน ตรงกลางมีรูปมือขวาและในอุ้งมือมีรูปวงกลมซึ่งภายในวงกลมมีเส้นตรง 2 เส้น ตัดกันเป็นลักษณะเครื่องหมายคุณ แบ่งพื้นที่ออกเป็น 4 ส่วน เท่ากัน โดยมีสัญลักษณ์ของไฟอยู่ในพื้นที่ส่วนบน คลื่นน้ำอยู่ส่วนล่าง ลูกกระเบิดอยู่ส่วนซ้าย และลมพายุอยู่ส่วนขวา และมีช่อชัยพฤกษ์ 1 ช่อ เป็นรูปโค้งขึ้นรองรับรูปมืออยู่ทางด้านซ้าย

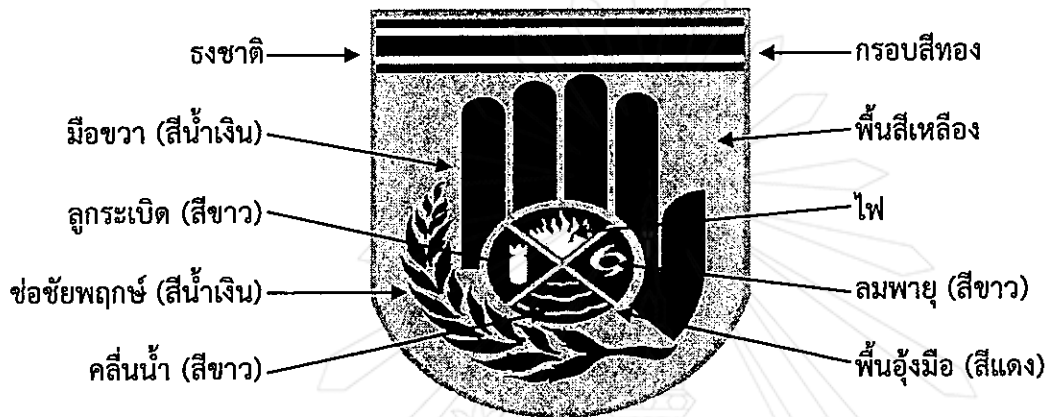
ทั้งนี้ รูปมือขวา และช่อชัยพฤกษ์ เป็นสีน้ำเงิน รูปวงกลมในอุ้งมือมีสีพื้นเป็นสีแดง เส้นตัดแบ่งภายในเป็นสีเหลือง สัญลักษณ์ของไฟ คลื่นน้ำ ลูกกระเบิด และลมพายุ เป็นสีขาว ส่วนสีพื้นของเครื่องหมายเป็นสีเหลือง

ส่วนที่ 2 ความหมายของเครื่องหมาย อปพร.

ข้อ 2 เครื่องหมาย อปพร. อธิบายความหมายได้ ดังนี้

1. ธงชาติไทย หมายถึง สถาบันสูงสุด คือ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
2. มือขวา หมายถึง การให้การป้องกัน ช่วยเหลือ และบรรเทาภัย

3. คลื่นน้ำ หมายถึง อุทกภัย
4. ลมพายุ หมายถึง วัตภัย
5. ไฟ หมายถึง อัคคีภัย
6. ลูกระเบิด หมายถึง ลูกระเบิดนิวเคลียร์ อาวุธเคมีชีววะ ภัยทางอากาศ และการก่อวินาศกรรม
7. ซ่อชัยพฤษ์ หมายถึง ความสำเร็จ

แผนภูมิที่ 2.3 เครื่องหมายอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

ส่วนที่ 3 ประเภทของเครื่องหมาย อปพร.

ข้อ 3 เครื่องหมาย อปพร. มี 2 ประเภท ดังนี้

1. เครื่องหมายสำหรับใช้ประกอบเครื่องแบบ อปพร. มีขนาดและวัสดุตามรายละเอียดที่กำหนดในส่วนของเครื่องแบบ
2. เครื่องหมายที่ไม่ใช้ประกอบเครื่องแบบ อปพร. สำหรับมอบให้แก่สมาชิก อปพร. ที่ผ่านการฝึกอบรมตามข้อ 34 เป็นเข็มโลหะ มีขนาดกว้าง 2.5 เซนติเมตร ยาว 3.5 เซนติเมตร

ส่วนที่ 4 การประดับเครื่องหมาย

ข้อ 4 ให้ประดับเครื่องหมาย อปพร. ดังนี้

1. เครื่องหมายสำหรับใช้ประกอบเครื่องแบบ อปพร. ตามข้อ 3.1 การประดับให้เป็นไปตามที่กำหนดในส่วนของเครื่องแบบ
2. เครื่องหมายที่ไม่ใช้ประกอบเครื่องแบบ อปพร. ตามข้อ 3.2 ใช้สำหรับกรณีที่ไม่ได้สวมเครื่องแบบ อปพร. โดยให้ประดับไว้ที่อกเสื้อเหนือแนวกระเป่าเบ็องขวา

สรุปได้ว่า กระทรวงมหาดไทย ได้ยกเลิกระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหน่วยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. 2547 และออกระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยกิจการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. 2553 แทน มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2553 เป็นต้นไป ทั้งนี้

ระเบียบดังกล่าว ได้กำหนดให้นายกองคกรปกครองส่วนท้องถิ่นที่นายกองคกรปกครองส่วนท้องถิ่นมอบหมายเป็นรองผู้อำนวยการศูนย์ อปพร.ท้องถิ่น ให้ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์ อปพร.ท้องถิ่น ให้สำนักปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นศูนย์ อปพร. โดยให้ข้าราชการเจ้าหน้าที่ของสำนักปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นเจ้าหน้าที่ศูนย์ อปพร. นอกจากนี้ให้อำนาจนายอำเภอควบคุม นายกเทศมนตรีและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในฐานะ ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร.อำเภอ

ด้านการบริหารจัดการศูนย์ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยกิจการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ.2553 ได้กำหนดให้มีการแบ่งงานออกเป็นฝ่ายต่าง ๆ ดังนี้

1. ฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
2. ฝ่ายรักษาความสงบเรียบร้อย
3. ฝ่ายสงเคราะห์ผู้ประสบภัย
4. ฝ่ายปฏิบัติการกู้ชีพกู้ภัย
5. ฝ่ายอื่น ๆ ตามความจำเป็น

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยกิจการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ.2553 ยังได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของ อปพร.ว่ามีหน้าที่ปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาหรือเจ้าพนักงานตามกฎหมายและสิทธิที่จะต้องได้รับความคุ้มครองในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายด้วย

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเรื่องบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ผู้วิจัยได้รวบรวมวรรณกรรม เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับงานวิจัยนี้

สัญญา ธัญญพันธ์ (2553, 145 หน้า) ได้ศึกษาบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเทศบาลตำบลนามน อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เพื่อพิจารณาทั้ง 4 ด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการเตรียมการป้องกัน ด้านการช่วยเหลือส่วนราชการและสังคม ด้านช่วยเหลือผู้ประสบภัย และด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหาการปฏิบัติงานตามบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เทศบาลตำบลนามน อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ แต่ละด้านพบว่า งบประมาณในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ สมาชิกอปพร. ยังขาดความรู้และประสบการณ์เป็นส่วนมาก ในการป้องกันอาชญากรรมและรักษาความสงบเรียบร้อย ควรอุทิศเวลาส่วนตัวให้มากกว่านี้ การประสานงานและแจ้งข่าวของแต่ละหน่วยงานยังไม่มีประสิทธิภาพและไม่ทั่วถึง

ข้อเสนอแนะ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานตามบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เทศบาลตำบลนามน อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ คือ ควรจัดฝึกอบรมให้ความรู้และการศึกษาดูงานเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างสม่ำเสมอ จะได้เป็นปัจจุบันและต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม การปฏิบัติงานเกิดความเสีงต่ออันตราย ควรมีเครื่องมืออุปกรณ์อย่างเพียงพอ การป้องกันอาชญากรรมและรักษาความสงบเรียบร้อยต้องอุทิศเวลาส่วนตัวให้มากและควรมีการประสานงานกับประชาชนและหน่วยงานราชการอื่น ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

พรสวรรค์ อินทร์จุม (2552, 170 หน้า) ได้ศึกษาแรงจูงใจที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลยผลวิจัยพบว่า

1. แรงจูงใจที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือด้านสวัสดิการและงบประมาณ รองลงมาด้านบริหารจัดการ และด้านภารกิจ

2. ผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย พบว่าสมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ของศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในเขตอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย มีอายุระดับการศึกษารายได้ต่อเดือน และระยะเวลาการเป็นสมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนต่างกัน มีแรงจูงใจที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) โดยภาพรวมและรายได้ไม่แตกต่างกัน

ประพันธ์พงษ์ โสภารัตน์ (2550, 187 หน้า) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามบทบาทของสมาชิกของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ในเขตอำเภอเมืองสรวง จังหวัดสรวง ผลศึกษาพบว่า

1. สมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคามมีการปฏิบัติงานตามบทบาทโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาการปฏิบัติงานด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเรียงลำดับข้อที่ปฏิบัติจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ตรวจตรา สอดส่อง สถานที่ที่ไม่ปลอดภัยเสีงต่อการเกิดสาธารณภัยและรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ ร่วมวางแผนกับเจ้าหน้าที่ และสมาชิก อปพร. ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย และร่วมช่วยเหลือผู้ที่ตกอยู่ในระหว่างอันตราย ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาการปฏิบัติงานการช่วยเหลือส่วนราชการและส่วนรวม พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเรียงลำดับข้อที่มีการปฏิบัติจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ร่วมรักษาความสงบเรียบร้อยช่วยอำนวยความสะดวกในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่วนราชการและสังคมจัดขึ้นและร่วมป้องกันการโจรกรรม อาชญากรรมและการก่อความไม่สงบตามลำดับ

2. สมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคามที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันและรายได้ต่อเดือนต่างกันมีการปฏิบัติงานตามบทบาทไม่ต่างกัน

3. สมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานตามบทบาท ดังนี้คือ ควรจัดหาอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้เพียงพอ เช่น วิทยุสื่อสาร รถกู้ภัยอุปกรณ์ดับเพลิง เป้ลมหายใจ เป็นต้น ควรจัดสวัสดิการให้ เช่น เบี้ยเลี้ยง ค่าอาหาร ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ควรจัดอบรมให้ความรู้แก่ สมาชิก อปพร. อย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ ควรจัดหางบประมาณสนับสนุน และประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึง รวดเร็ว ตามลำดับ

สรุปโดย ผลการปฏิบัติงานตามบทบาทของสมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ในเขตอำเภอเมืองสรวง จังหวัดสรวงอยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อสนเทศนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้วางแผน ปรับปรุง สนับสนุนให้ประชาชนเข้ามาเป็นสมาชิก อปพร. อันจะส่งผลต่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพเกิดความสงบเรียบร้อยในชุมชน ส่งผลให้เกิดเป็นชุมชนที่เข้มแข็งต่อไป

สมจิตร เสาะสมบุรณ์ (2548) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในฐานะ อปพร. ในงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาล : กรณีศึกษาเทศบาลนครอุบลราชธานี จังหวัดนครอุบลราชธานี กลุ่มตัวอย่าง เป็นสมาชิก อปพร. ของศูนย์เทศบาลอุบลราชธานี ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่าสมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารด้านบุคคลอยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมในการฝึกอบรมอยู่ในระดับมาก โดยมีส่วนร่วมในการเข้ารับการฝึกอบรม หรือสาธิตด้านการกู้ภัยและช่วยเหลือผู้ประสบภัย ให้การสนับสนุนหรือช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการฝึกอบรมหรือสาธิต และมีส่วนร่วมในการเข้ารับการฝึกอบรมหรือสาธิตด้านการป้องกันและระงับภัยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น การมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยอยู่ในระดับปานกลาง การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับหน่วยงานราชการในการบริการสังคมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัญหาและอุปสรรคด้านการมีส่วนร่วมโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง คือไม่ทราบข่าวสารการปฏิบัติงาน ไม่มีเวลา ไม่มั่นใจในการปฏิบัติงาน และครอบครัวไม่มีการสนับสนุนตามลำดับ

วรวัฒน์ กิตติเดช (2554) บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ม่วง อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ผลการศึกษาพบว่าอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนตำบลโพธิ์ม่วง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน จำแนกตามกลุ่มตัวอย่างที่มี เพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ ต่างมีบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ม่วง อำเภอเมือง จังหวัดหนองคายที่ไม่แตกต่างกัน

วันเพ็ญ นพโทสง (2552, 177 หน้า) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทา

สาธารณสุขในจังหวัดนครราชสีมาในภาพรวม และด้านการมีส่วนร่วมวางแผน ร่วมใช้ประโยชน์ และร่วมติดตามประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ อาชีพ รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา ระยะเวลาเป็นสมาชิก อปพร. สังกัดของสมาชิก อปพร. ประสบการณ์เกี่ยวกับสาธารณสุขและความถี่ของการได้รับการฝึกอบรมสัมมนา ส่วนเพศ อายุ ระยะเวลาที่อยู่ในชุมชน พื้นที่เสี่ยงภัยและความถี่ เกี่ยวกับสาธารณสุขของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารสาธารณสุข ไม่มีผลกระทบต่อการมีส่วนร่วม และ อปพร.กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการมีส่วนร่วม ดังนี้ 1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการจัดตั้งงบประมาณไว้เป็นค่าตอบแทนในการปฏิบัติงานให้กับ อปพร. 2) ควรมีการจัดตั้งศูนย์ อปพร.ให้เป็นรูปธรรม และจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามความจำเป็นแก่การใช้งาน 3)ควรมีจัดให้มีการฝึกอบรมจัดตั้ง อปพร.เพิ่มขึ้นและฝึกทบทวนอย่างต่อเนื่อง

สรุปได้ว่า ในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) มีบทบาทด้วยกัน 4 ด้าน 1) ด้านการเตรียมการป้องกัน 2) ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย 3) การฟื้นฟูบูรณะหลังเกิดภัย 4) ด้านการช่วยเหลือส่วนราชการและสังคม ผลการวิจัยพบว่า สมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน มีการปฏิบัติงานตามบทบาทอยู่ในระดับมาก

ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานตามบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน คือ ปัญหาด้านการขาดงบประมาณในการดำเนินงาน ปัญหาการขาดวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติ ปัญหาการขาดสวัสดิการคุ้มครอง ปัญหาการขาดความรู้ความสามารถและทักษะที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

แนวทางในการแก้ไขปัญหาคือ ภาครัฐต้องจัดสรรงบประมาณ ในการดำเนินงานให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน จัดให้มีสวัสดิการสำหรับสมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และให้มีการฝึกอบรมทบทวนอย่างต่อเนื่อง

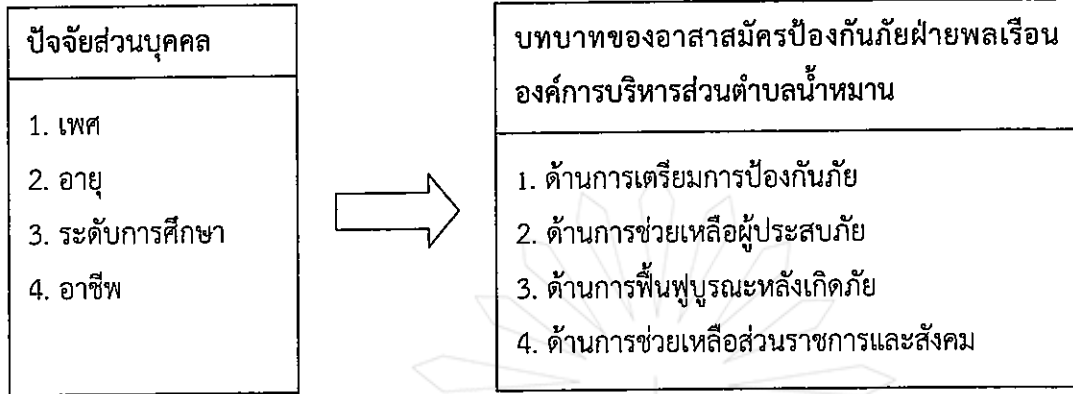
2.7 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้าเอกสารวิชาการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนโดยยึดหลักของคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ เรื่องนโยบายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ, 2552, หน้า 31) และ (สัญญา ธีัญชันธ์ มาสังเคราะห์เป็นเกณฑ์ในการกำหนดตัวแปรตามและใช้เป็นกรอบความคิดในการวิจัยครั้งนี้, 2553, หน้า 102)

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

แผนภูมิที่ 2.4 แสดงสรุปกรอบความคิดที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบล น้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็น เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหาร ส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย โดยมีรายละเอียดของวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.4 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำนวนทั้งสิ้น 94 คน เนื่องจากประชากรมีน้อย ผู้วิจัยจึงใช้ประชากรทั้งหมดในหน่วยการ วิจัยครั้งนี้

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้ศึกษาวิจัยจัด สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งเนื้อหาของแบบ สอบถาม ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ, อายุ, ระดับการศึกษา, อาชีพ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่ใช้วัดบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การ บริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

1. ด้านการเตรียมการป้องกันภัย
2. ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย

3. ด้านการฟื้นฟูบูรณะหลังเกิดภัย
4. ด้านการช่วยเหลือส่วนราชการและสังคม

ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นมาตราส่วนประมาณค่าแบบเรทติง สเกล (Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert) แบ่งระดับในการวัดออกเป็น 5 ระดับ (สำเร็จ จันทรสวรรณ และสวรรณ บัวทวน, 2547, หน้า 434) ได้แก่ ระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด แปลผลข้อมูลตามเกณฑ์ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลผลจากการวิเคราะห์แบบสอบถาม

- 4.51 - 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด
- 3.51 - 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก
- 2.51 - 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง
- 1.51 - 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย
- 1.00 - 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย และแนวทางแก้ไขปัญหา ประกอบด้วย

1. ด้านการเตรียมการป้องกันภัย
2. ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย
3. ด้านการฟื้นฟูบูรณะหลังเกิดภัย
4. ด้านการช่วยเหลือส่วนราชการและสังคม

3.3 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

3.3.1.1 ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร นิตยสาร คำศัพท์ และงานวิจัยเกี่ยวข้อง รวมทั้งระเบียบวิธีวิจัยเพื่อหาแนวทางในการกำหนดรูปแบบของแบบสอบ และข้อคำถาม

สร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยจากการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยนำ ปัจจัยส่วนบุคคล ของ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ มากำหนดเป็นตัวแปรต้น (Independent Variable) และ บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย กำหนดเป็นตัวแปรตาม (Dependent Variable) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างทำการประเมินค่าตามความคิดเห็น

3.3.1.2 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมขอบเขตการศึกษาวิจัย โดยใช้คำถาม 2 ประเภท คือ แบบปลายเปิด

3.3.1.3 นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจ และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ที่เกี่ยวข้องพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) รูปแบบของแบบสอบถาม (Format) ความเหมาะสมทางด้านภาษา (Wording) ความสมบูรณ์ของคำชี้แจงและความเหมาะสมของการใช้เวลาในการตอบ หาความเชื่อมั่น IOC

3.3.1.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try-out) กับผู้ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแต่มีลักษณะคล้ายกันกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ องค์การบริหารส่วนตำบลเสี้ยว อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำนวน 30 ชุดเพื่อนำไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือ นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริงในการวิจัยต่อไป

3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.4.1 ผู้วิจัยนำหนังสือเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง อำเภอเมือง จังหวัดเลย เพื่อขออนุญาตนายกององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวานในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยได้ตอบแบบสอบถามในการวิจัยในครั้งนี้

3.4.2 ดำเนินการจัดทำแบบสอบถาม ตามจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง พร้อมตรวจเอกสารในแต่ละครั้ง โดยผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 94 ชุด

3.4.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยแจกแบบสอบถามจำนวน 94 ชุด โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและได้รับแบบสอบถามคืนมา 94ชุด คิดเป็น ร้อยละ 100

3.4.4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม ที่เก็บรวบรวมข้อมูลได้ มาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูลก่อนที่นำมาประมวลผลหากมีฉบับไหนไม่สมบูรณ์จะคัดออกและทำการเก็บข้อมูลเพิ่มให้ครบตามจำนวน ให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 94 ชุด

3.4.5 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ให้ไว้ จัดระบบข้อมูลตรวจสอบเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป และแปลความหมายค่าเฉลี่ยของแบบสอบถามโดยใช้เกณฑ์ตามสูตร ดังนี้ (สุรพล พรหมกุล, 2552, หน้า 69-70)

ระดับ	ค่าเฉลี่ย	การแปลผล
5	4.21 - 5.00	มากที่สุด
4	3.41 - 4.20	มาก
3	2.61 - 3.40	ปานกลาง
2	1.81 - 2.60	น้อย
1	1.00 - 1.80	น้อยที่สุด

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

3.5.1 ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ, อายุ, ระดับการศึกษา, อาชีพ เป็นต้น วิเคราะห์ด้วยค่าแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ

3.5.2 ชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่ใช้วัดบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย วิเคราะห์โดย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.5.3 ชุดที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย และแนวทางแก้ไขปัญหาค่าร้อยละ

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูล โดยใช้สถิติที่เกี่ยวข้องในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพรรณนาข้อค้นพบจากการวิจัย และทดสอบสมมติฐานการวิจัยโดยแยกสถิติออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

3.6.1 สถิติพรรณนา (Descriptive statistics)

1. ใช้ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean)
3. ใช้ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.6.2 สถิติของสมมติฐาน ได้แก่ t-test (Independent Samples), F-test (ANOVA)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบล
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ทั้งหมด 94 คน โดยใช้เครื่องมือการวิจัย คือ แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ประมวลผลข้อมูลด้วยระบบคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อคำนวณ หาค่าสถิติ สำหรับตอบวัตถุประสงค์และสมมุติฐานการวิจัยให้ครบตามที่ตั้งไว้มีลำดับขั้นตอนดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ ผู้วิจัยได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

$\bar{X}$	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviaton)
n	หมายถึง	จำนวนประชากรทั้งหมด
t	หมายถึง	ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบนัยสำคัญของค่าเฉลี่ยสองกลุ่ม (t-test)
F	หมายถึง	ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบนัยสำคัญของค่าเฉลี่ยมากกว่าสองกลุ่ม (F- test)
SS	หมายถึง	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Square)

MS	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean of Square)
df	หมายถึง	ระดับขั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
Sig	หมายถึง	ค่านัยสำคัญทางสถิติ .05 (Significant Level)
*	หมายถึง	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ อายุ การศึกษาอาชีพ ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย ใช้การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างแบบมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe Method)

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะปัญหาเกี่ยวกับบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย วิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อายุ

ในการวิจัยเรื่องนี้ ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำนวน 94 คน ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	88	93.6
หญิง	6	6.4
รวม	94	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 93.6 และเพศหญิงจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 6.4

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
20 - 30 ปี	11	11.7
31 - 40 ปี	22	23.4
41 - 50 ปี	32	34.0
51 - 60 ปี	29	30.9
รวม	94	100

จากตารางที่ 4.2 พบว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 94 คน ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 41 - 50 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 34.0 รองลงมาคือ อายุระหว่าง 51 - 60 ปี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 29.8 และน้อยที่สุดมีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 20 - 30 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 11.7

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	42	44.7
มัธยมศึกษา/ปวช.	42	44.7
อนุปริญญา/ปวส.	8	8.5
ปริญญาตรี	2	2.1
รวม	94	100

จากตารางที่ 4.3 พบว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบล น้ำหมาน ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 94 คน ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา/ปวช. จำนวน 42 คนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 44.7 รองลงมาคืออนุปริญญา/ปวส.จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 8.5 และน้อยที่สุดคือปริญญาตรี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.1

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการศึกษา

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรกร/ประมง	44	46.8
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	1	1.1
รับจ้าง	37	39.4
ค้าขาย	9	9.6
แม่บ้าน	3	3.2
รวม	94	100

จากตารางที่ 4.4 พบว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบล น้ำหมาน ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 94 คน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร/ประมง จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 46.8 รองลงมาคือรับจ้าง จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 39.4 และน้อยที่สุดคือรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.1

ตอนที่ 2 บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

การวิเคราะห์บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย โดยวิธีการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย โดยรวมทั้ง 4 ด้าน

บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย	ระดับการปฏิบัติงาน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการเตรียมการป้องกันภัย	4.24	0.45	มากที่สุด
2. ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย	4.26	0.46	มากที่สุด
3. ด้านการฟื้นฟูบูรณะหลังเกิดภัย	4.25	0.46	มากที่สุด
4. ด้านการช่วยเหลือส่วนราชการและสังคม	4.32	0.49	มากที่สุด
รวม	4.27	0.33	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.5 พบว่า บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.27 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการเตรียมการป้องกันภัย

ข้อที่	ด้านการเตรียมการป้องกันภัย	ระดับการปฏิบัติงาน		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	ร่วมจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	4.23	0.72	มากที่สุด
2.	ร่วมสำรวจและพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจวางแผนเพื่อป้องกันภัยในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ	4.25	0.67	มากที่สุด
3.	ร่วมพัฒนาระบบพยากรณ์และการแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ตระหนักถึงการป้องกันภัย	4.11	0.77	มาก
4.	ร่วมส่งเสริมและพัฒนาการสร้างระบบประเมินความเสี่ยงภัยในพื้นที่	4.13	0.81	มาก
5.	ร่วมจัดทำแผนพื้นที่เสี่ยงภัย	4.22	0.81	มากที่สุด
6.	ช่วยเหลือให้การสนับสนุน เข้าร่วมการฝึกซ้อม แผนป้องกัน	4.31	0.73	มากที่สุด
7.	สำรวจ ตรวจสอบ จัดหาอุปกรณ์สนับสนุนการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยอย่างครบถ้วน	4.32	0.78	มากที่สุด
	รวม	4.24	0.45	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.6 พบว่า บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการเตรียมการป้องกันภัย มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย

ข้อที่	ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย	ระดับการปฏิบัติงาน		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
9.	ร่วมวางแผนกับเจ้าหน้าที่และสมาชิก อปพร. ในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย	4.35	0.75	มากที่สุด
10.	ร่วมช่วยเหลือผู้ที่ตกอยู่ในระหว่างอันตราย	4.30	0.68	มากที่สุด
11.	ร่วมสำรวจความเสียหาย ความต้องการในการขอรับความช่วยเหลือของผู้ประสบภัย	4.24	0.75	มากที่สุด
12.	ร่วมจัดให้มีการรักษาความสงบเรียบร้อยและป้องกันเหตุโจรผู้ร้าย	4.23	0.79	มากที่สุด
13.	ร่วมควบคุมดูแลทรัพย์สินของผู้ประสบภัย	4.22	0.81	มากที่สุด
14.	ร่วมจัดสถานที่เพื่อให้ผู้ประสบภัยอยู่อาศัยหรือรับการปฐมพยาบาล	4.35	0.75	มากที่สุด
15.	ร่วมบริจาคและแจกจ่ายสิ่งของบรรเทาทุกข์ให้แก่ผู้ประสบภัย	4.22	0.80	มากที่สุด
16.	ร่วมช่วยเหลือหน่วยงานต่าง ๆ ในการบรรเทาทุกข์	4.20	0.79	มาก
	รวม	4.26	0.46	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.7 พบว่า บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการฟื้นฟูบูรณะหลังเกิดภัย

ข้อที่	ด้านการฟื้นฟูบูรณะหลังเกิดภัย	ระดับการปฏิบัติงาน		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
17.	ร่วมจัดให้มีมาตรการในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย	4.20	0.81	มาก
18.	ร่วมสำรวจความเสียหายและความต้องการของผู้ประสบภัย	4.17	0.74	มาก
19.	ร่วมช่วยเหลือซ่อมแซมสิ่งสาธารณประโยชน์ที่ได้รับความเสียหาย	4.29	0.77	มากที่สุด
20.	ร่วมส่งเสริมการฟื้นฟูจิตใจกับผู้ประสบภัย	4.23	0.76	มากที่สุด
21.	ร่วมส่งเสริมฟื้นฟูอาชีพให้กับผู้ประสบภัย	4.25	0.78	มากที่สุด
22.	ร่วมฟื้นฟูสิ่งอำนวยความสะดวกเบื้องต้น เช่น สิ่งสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน	4.31	0.72	มากที่สุด
23.	ร่วมจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยและทรัพย์สินที่เสียหายไว้เป็นหลักฐานเพื่อรับการสงเคราะห์ฟื้นฟู	4.31	0.70	มากที่สุด
24.	ร่วมส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือฟื้นฟูบูรณะหลังเกิดภัย	4.24	0.74	มาก
	รวม	4.27	0.33	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.8 พบว่า บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการฟื้นฟูบูรณะหลังเกิดภัย มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือส่วนราชการและสังคม

ข้อที่	ด้านการช่วยเหลือส่วนราชการและสังคม	ระดับการปฏิบัติงาน		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
25.	ช่วยอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่วนราชการและสังคมจัดขึ้น	4.32	0.73	มากที่สุด
26.	มีการสมัครใจทำประโยชน์ให้สังคมและส่วนรวม	4.27	0.72	มากที่สุด
27.	ร่วมรักษาความปลอดภัยสถานที่และบุคคลที่สำคัญ	4.19	0.77	มาก
28.	ร่วมปรับปรุงสภาพแวดล้อมในที่สาธารณะประโยชน์	4.31	0.77	มากที่สุด
29.	ร่วมวางแผนในการดำเนินการต่าง ๆ ของส่วนราชการและสังคม	4.41	0.73	มากที่สุด
30.	ร่วมปฏิบัติหน้าที่จุดตรวจ จุดสกัด จุดบริการประชาชนเพื่อลดอุบัติเหตุและปัญหาอาชญากรรมในช่วงเทศกาลต่าง ๆ	4.42	0.79	มากที่สุด
	รวม	4.32	0.49	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.9 พบว่า บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือส่วนราชการและสังคม มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพที่แตกต่างกัน ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย มีบทบาทในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ซึ่งผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย โดยรวม จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
ชาย	88	4.26	0.33	มากที่สุด
หญิง	6	4.46	0.29	มากที่สุด
รวม	94	4.27	0.33	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.10 พบว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลยโดยรวมทั้งสี่ด้าน จำแนกตามเพศ มีบทบาทในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเพศหญิงมีบทบาทมากกว่าเพศชาย

ตารางที่ 4.11 แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย โดยรวม ที่มีเพศต่างกัน

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D	t	Sig
ชาย	88	4.26	0.33	- 0.88	0.37
หญิง	6	4.46	0.29		
รวม	94	4.27	0.33		

จากตารางที่ 4.11 พบว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลยที่มีเพศแตกต่างกัน มีบทบาทในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการเตรียมการป้องกันภัย จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
ชาย	88	4.24	0.46	มากที่สุด
หญิง	6	4.29	0.46	มากที่สุด
รวม	94	4.24	0.45	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.12 พบว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลยด้านการเตรียมการป้องกันภัย จำแนกตามเพศ มีบทบาทในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเพศหญิงมีบทบาทมากกว่าเพศชาย

ตารางที่ 4.13 แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการเตรียมการป้องกันภัย ที่มีเพศต่างกัน

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D	t	Sig
ชาย	88	4.24	0.46	- 0.25	0.80
หญิง	6	4.29	0.46		
รวม	94	4.24	0.45		

จากตารางที่ 4.13 พบว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลยที่มีเพศแตกต่างกัน มีบทบาทในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
ชาย	88	4.25	0.46	มากที่สุด
หญิง	6	4.50	0.46	มากที่สุด
รวม	94	4.26	0.46	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.14 พบว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลยด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย จำแนกตามเพศ มีบทบาทในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเพศหญิงมีบทบาทมากกว่าเพศชาย

ตารางที่ 4.15 แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย ที่มีเพศต่างกัน

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D	t	Sig
ชาย	88	4.25	0.46	- 1.26	0.21
หญิง	6	4.50	0.46		
รวม	94	4.26	0.46		

จากตารางที่ 4.15 พบว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลยที่มีเพศแตกต่างกัน มีบทบาทในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการฟื้นฟูบูรณะหลังการเกิดภัย จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
ชาย	88	4.23	0.47	มากที่สุด
หญิง	6	4.58	0.25	มากที่สุด
รวม	94	4.25	0.46	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.16 พบว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลยด้านการฟื้นฟูบูรณะหลังการเกิดภัย จำแนกตามเพศ มีบทบาทในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเพศหญิงมีบทบาทมากกว่าเพศชาย

ตารางที่ 4.17 แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการฟื้นฟูบูรณะหลังการเกิดภัย ที่มีเพศต่างกัน

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D	t	Sig
ชาย	88	4.23	0.47	- 1.79	0.07
หญิง	6	4.58	0.25		
รวม	94	4.25	0.46		

จากตารางที่ 4.17 พบว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลยที่มีเพศแตกต่างกัน มีบทบาทในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.18 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือส่วนราชการและสังคม จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
ชาย	88	4.31	0.49	มากที่สุด
หญิง	6	4.50	0.43	มากที่สุด
รวม	94	4.32	0.49	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.18 พบว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือส่วนราชการและสังคม จำแนกตามเพศ มีบทบาทในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเพศหญิงมีบทบาทมากกว่าเพศชาย

ตารางที่ 4.19 แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือส่วนราชการและสังคม ที่มีเพศต่างกัน

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D	t	Sig
ชาย	88	4.31	0.49	- 0.88	0.37
หญิง	6	4.50	0.43		
รวม	94	4.32	0.49		

จากตารางที่ 4.19 พบว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลยที่มีเพศแตกต่างกัน มีบทบาทในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.20 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย โดยรวม จำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
20 - 30 ปี	11	4.06	0.26	มาก
31 - 40 ปี	22	4.27	0.35	มากที่สุด
41 - 50 ปี	32	4.29	0.37	มากที่สุด
51 - 60 ปี	29	4.32	0.29	มากที่สุด
รวม	94	4.27	0.33	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.20 พบว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย โดยรวมทั้งสี่ด้าน จำแนกตามอายุ มีบทบาทในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีช่วงอายุมากที่สุดคือ ระหว่าง 51 - 60 ปี รองลงมาคือ อายุระหว่าง 41 - 50 ปี และน้อยที่สุดคือ อายุระหว่าง 20 - 30 ปี ตามลำดับ

ตารางที่ 4.21 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย โดยรวม ที่มีอายุต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	0.58	4	0.14	1.30	0.27
ภายในกลุ่ม	9.97	89	0.11		
รวม	10.55	93			

จากตารางที่ 4.21 พบว่า บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย โดยรวมทั้งสี่ด้าน จำแนกตามอายุ ที่มีอายุแตกต่างกัน มีบทบาทในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.22 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการเตรียมการป้องกัน จำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
20 - 30 ปี	11	3.81	0.56	มาก
31 - 40 ปี	22	4.32	0.36	มากที่สุด
41 - 50 ปี	32	4.27	0.46	มากที่สุด
51 - 60 ปี	29	4.32	0.40	มากที่สุด
รวม	94	4.24	0.45	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.22 พบว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการเตรียมการป้องกัน จำแนกตามอายุ มีบทบาทในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีช่วงอายุมากที่สุดคือ ระหว่าง 31 - 40 ปี และ อายุระหว่าง 51 - 60 ปี รองลงมาคือ อายุระหว่าง 41 - 50 ปี และน้อยที่สุดคือ อายุระหว่าง 20-30 ปี ตามลำดับ

ตารางที่ 4.23 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการเตรียมการป้องกัน ที่มีอายุต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	2.33	4	0.58	3.01	0.20
ภายในกลุ่ม	17.21	89	0.19		
รวม	19.54	93			

จากตารางที่ 4.23 พบว่า บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการเตรียมการป้องกัน จำแนกตามอายุ ที่มีอายุแตกต่างกัน มีบทบาทในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.24 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย จำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
20 - 30 ปี	11	4.17	0.43	มาก
31 - 40 ปี	22	4.19	0.49	มาก
41 - 50 ปี	32	4.27	0.49	มากที่สุด
51 - 60 ปี	29	4.36	0.45	มากที่สุด
รวม	94	4.26	0.46	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.24 พบว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย จำแนกตามอายุ มีบทบาทในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีช่วงอายุมากที่สุดคือ อายุระหว่าง 51 - 60 ปี รองลงมาคือ อายุระหว่าง 41 - 50 ปี และน้อยที่สุดคือ อายุระหว่าง 20 - 30 ปี ตามลำดับ

ตารางที่ 4.25 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย ที่มีอายุต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	0.57	4	1.42	0.63	0.63
ภายในกลุ่ม	19.88	89	0.22		
รวม	20.45	93			

จากตารางที่ 4.25 พบว่า บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย จำแนกตามอายุ ที่มีอายุแตกต่างกัน มีบทบาทในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.26 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการฟื้นฟูบูรณะหลังเกิดภัย จำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
20 - 30 ปี	11	4.00	0.40	มาก
31 - 40 ปี	22	4.27	0.54	มากที่สุด
41 - 50 ปี	32	4.28	0.47	มากที่สุด
51 - 60 ปี	29	4.29	0.41	มากที่สุด
รวม	94	4.25	0.46	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.26 พบว่าอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการฟื้นฟูบูรณะหลังเกิดภัย จำแนกตามอายุ มีบทบาทในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีช่วงอายุมากที่สุดคือ อายุระหว่าง 51 - 60 ปี รองลงมาคือ อายุระหว่าง 41 - 50 ปี และน้อยที่สุดคือ อายุระหว่าง 20 - 30 ปี ตามลำดับ

ตารางที่ 4.27 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการฟื้นฟูบูรณะหลังเกิดภัย ที่มีอายุต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	0.93	4	0.23	1.06	0.38
ภายในกลุ่ม	19.53	89	0.22		
รวม	20.46	93			

จากตารางที่ 4.27 พบว่า บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการฟื้นฟูบูรณะหลังเกิดภัย จำแนกตามอายุ ที่มีอายุแตกต่างกัน มีบทบาทในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.28 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือส่วนราชการและสังคม จำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
20 - 30 ปี	11	4.31	0.41	มากที่สุด
31 - 40 ปี	22	4.29	0.47	มากที่สุด
41 - 50 ปี	32	4.38	0.49	มากที่สุด
51 - 60 ปี	29	4.29	0.56	มากที่สุด
รวม	94	4.32	0.49	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.28 พบว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือส่วนราชการและสังคม จำแนกตามอายุ มีบทบาทในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีช่วงอายุมากที่สุดคือ อายุระหว่าง 41 - 50 ปี รองลงมาคือ อายุระหว่าง 20 - 30 ปี และน้อยที่สุดคือ อายุระหว่าง 31 - 40 ปี และอายุระหว่าง 51 - 60 ปี ตามลำดับ

ตารางที่ 4.29 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือส่วนราชการและสังคม ที่มีอายุต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	0.26	4	0.06	0.26	0.90
ภายในกลุ่ม	22.51	89	0.25		
รวม	22.77	93			

จากตารางที่ 4.29 พบว่า บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือส่วนราชการและสังคม จำแนกตามอายุ ที่มีอายุแตกต่างกัน มีบทบาทในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.30 แสดงค่าค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย โดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
ประถมศึกษา	42	4.31	0.36	มากที่สุด
มัธยมศึกษา/ปวช.	42	3.24	0.32	มาก
อนุปริญญา/ปวส.	8	4.23	0.31	มากที่สุด
ปริญญาตรี	2	4.16	0.11	มาก
รวม	94	4.27	0.33	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.30 พบว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย โดยรวมทั้งสี่ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษามีบทบาทในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีระดับการศึกษามากที่สุดคือ ระดับประถมศึกษา รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษา และน้อยที่สุดคือระดับปริญญาตรี ตามลำดับ

ตารางที่ 4.31 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย โดยรวม ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	0.13	3	0.04	0.38	0.76
ภายในกลุ่ม	10.42	90	0.11		
รวม	10.55	93			

จากตารางที่ 4.31 พบว่า บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย โดยรวมทั้งสองด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีบทบาทในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.32 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการเตรียมการป้องกันภัย จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
ประถมศึกษา	42	4.31	0.46	มากที่สุด
มัธยมศึกษา/ปวช.	42	4.19	0.44	มากที่สุด
อนุปริญญา/ปวส.	8	4.21	0.45	มากที่สุด
ปริญญาตรี	2	3.81	0.44	มาก
รวม	94	4.24	0.45	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.32 พบว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการเตรียมการป้องกันภัย จำแนกตามระดับการศึกษามีบทบาทในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีระดับการศึกษามากที่สุดคือ ระดับปริญญาตรี รองลงมาคือ ระดับประถมศึกษา และน้อยที่สุดคือระดับมัธยมศึกษา ตามลำดับ

ตารางที่ 4.33 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการเตรียมการป้องกันภัย ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	0.69	3	0.23	1.10	0.35
ภายในกลุ่ม	18.85	90	0.20		
รวม	19.54	93			

จากตารางที่ 4.33 พบว่า บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลยด้านการเตรียมการป้องกันภัย จำแนกตามระดับการศึกษาที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีบทบาทในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.34 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
ประถมศึกษา	42	4.29	0.50	มากที่สุด
มัธยมศึกษา/ปวช.	42	4.28	0.34	มากที่สุด
อนุปริญญา/ปวส.	8	4.04	0.47	มากที่สุด
ปริญญาตรี	2	4.25	0.17	มากที่สุด
รวม	94	4.26	0.46	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.34 พบว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย จำแนกตามระดับการศึกษา มีบทบาทในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีระดับการศึกษามากที่สุดคือ ระดับประถมศึกษา รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษา/ปวช. และน้อยที่สุดคือระดับอนุปริญญา/ปวส. ตามลำดับ

ตารางที่ 4.35 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	0.43	3	0.14	0.64	0.58
ภายในกลุ่ม	20.02	90	0.22		
รวม	20.45	93			

จากตารางที่ 4.35 พบว่า บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย จำแนกตามระดับการศึกษาที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีบทบาทในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.36 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการฟื้นฟูบูรณะหลังเกิดภัย จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
ประถมศึกษา	42	4.29	0.47	มากที่สุด
มัธยมศึกษา/ปวช.	42	4.19	0.44	มาก
อนุปริญญา/ปวส.	8	4.31	0.61	มากที่สุด
ปริญญาตรี	2	4.43	0.26	มากที่สุด
รวม	94	4.25	0.46	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.36 พบว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการฟื้นฟูบูรณะหลังเกิดภัย จำแนกตามระดับการศึกษามีบทบาทในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีระดับการศึกษามากที่สุดคือ ระดับปริญญาตรี รองลงมาคือ ระดับอนุปริญญา/ปวส. และน้อยที่สุดคือระดับมัธยมศึกษา/ปวช. ตามลำดับ

ตารางที่ 4.37 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการฟื้นฟูบูรณะหลังเกิดภัย ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	0.27	3	0.93	0.41	0.74
ภายในกลุ่ม	20.18	90	0.22		
รวม	20.46	93			

จากตารางที่ 4.37 พบว่า บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการฟื้นฟูบูรณะหลังเกิดภัย จำแนกตามระดับการศึกษาที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีบทบาทในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.38 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือส่วนราชการและสังคม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
ประถมศึกษา	42	4.34	0.50	มากที่สุด
มัธยมศึกษา/ปวช.	42	4.30	0.49	มากที่สุด
อนุปริญญา/ปวส.	8	4.37	0.54	มากที่สุด
ปริญญาตรี	2	4.16	0.47	มาก
รวม	94	4.32	0.49	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.38 พบว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการการฟื้นฟูบูรณะหลังเกิดภัย จำแนกตามระดับการศึกษามีบทบาทในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีระดับการศึกษามากที่สุดคือ ระดับอนุปริญญา/ปวส. รองลงมาคือ ระดับประถมศึกษาและน้อยที่สุดคือระดับ ระดับปริญญาตรี ตามลำดับ

ตารางที่ 4.39 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือส่วนราชการและสังคม ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	0.10	3	0.34	0.13	0.93
ภายในกลุ่ม	22.67	90	0.25		
รวม	22.77	93			

จากตารางที่ 4.39 พบว่า บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการการฟื้นฟูบูรณะหลังเกิดภัย จำแนกตามระดับการศึกษาที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีบทบาทในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.40 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย โดยรวม จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
เกษตรกร/ประมง	44	4.31	0.38	มากที่สุด
รับจ้าง	37	4.24	0.30	มากที่สุด
ค้าขาย	10	4.15	0.22	มากที่สุด
แม่บ้าน	3	4.44	0.40	มากที่สุด
รวม	94	4.27	0.33	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.40 พบว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย โดยรวมทั้งสี่ด้าน จำแนกตามอาชีพ มีบทบาทในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีระดับด้านอาชีพมากที่สุดคือ อาชีพแม่บ้าน รองลงมาคือ อาชีพเกษตรกร/ประมง และน้อยที่สุดคืออาชีพค้าขาย ตามลำดับ

ตารางที่ 4.41 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย โดยรวม ที่มีอาชีพต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	0.29	4	0.07	0.64	0.63
ภายในกลุ่ม	10.26	89	0.11		
รวม	10.55	93			

จากตารางที่ 4.41 พบว่า บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย โดยรวมทั้งสี่ด้าน จำแนกตามอาชีพ ที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีบทบาทในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.42 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการเตรียมการป้องกันภัย จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
เกษตรกร/ประมง	44	4.33	0.47	มากที่สุด
รับจ้าง	37	4.16	0.39	มากที่สุด
ค้าขาย	10	4.18	0.57	มากที่สุด
แม่บ้าน	3	4.37	0.33	มากที่สุด
รวม	94	4.24	0.45	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.42 พบว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการเตรียมการป้องกันภัย จำแนกตามอาชีพ มีบทบาทในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีระดับด้านอาชีพมากที่สุดคือ อาชีพแม่บ้าน รองลงมาคือ อาชีพเกษตรกร/ประมง และน้อยที่สุดคืออาชีพรับจ้าง ตามลำดับ

ตารางที่ 4.43 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการเตรียมการป้องกันภัย ที่มีอาชีพต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	1.19	4	0.29	1.44	0.22
ภายในกลุ่ม	18.35	89	0.20		
รวม	19.54	93			

จากตารางที่ 4.43 พบว่า บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการเตรียมการป้องกันภัย จำแนกตามอาชีพ ที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีบทบาทในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.44 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
เกษตรกร/ประมง	44	4.27	0.52	มากที่สุด
รับจ้าง	37	4.23	0.43	มากที่สุด
ค้าขาย	10	4.31	0.27	มากที่สุด
แม่บ้าน	3	4.33	0.62	มากที่สุด
รวม	94	4.26	0.46	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.44 พบว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย จำแนกตามอาชีพ มีบทบาทในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีระดับด้านอาชีพมากที่สุดคือ อาชีพแม่บ้าน รองลงมาคืออาชีพค้าขาย และน้อยที่สุดคืออาชีพรับจ้าง ตามลำดับ

ตารางที่ 4.45 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย ที่มีอาชีพต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	0.08	4	0.02	0.09	0.98
ภายในกลุ่ม	20.36	89	0.22		
รวม	20.45	93			

จากตารางที่ 4.45 พบว่า บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการเตรียมการป้องกันภัย จำแนกตามอาชีพ ที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีบทบาทในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.46 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการฟื้นฟูบูรณะหลังเกิดภัย จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
เกษตรกร/ประมง	44	4.28	0.49	มากที่สุด
รับจ้าง	37	4.24	0.45	มากที่สุด
ค้าขาย	10	4.01	0.40	มาก
แม่บ้าน	3	4.50	0.37	มากที่สุด
รวม	94	4.25	0.46	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.46 พบว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการฟื้นฟูบูรณะหลังเกิดภัย จำแนกตามอาชีพ มีบทบาทในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีระดับด้านอาชีพมากที่สุดคือ อาชีพแม่บ้าน รองลงมาคืออาชีพเกษตรกร/ประมง และน้อยที่สุดคืออาชีพค้าขาย ตามลำดับ

ตารางที่ 4.47 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการฟื้นฟูบูรณะหลังเกิดภัย ที่มีอาชีพต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	0.88	4	0.22	1.00	0.40
ภายในกลุ่ม	19.57	89	0.22		
รวม	20.46	93			

จากตารางที่ 4.47 พบว่า บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการฟื้นฟูบูรณะหลังเกิดภัย จำแนกตามอาชีพ ที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีบทบาทในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.48 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือส่วนราชการและสังคม จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
เกษตรกร/ประมง	44	4.35	0.54	มากที่สุด
รับจ้าง	37	4.32	0.41	มากที่สุด
ค้าขาย	10	4.11	0.57	มาก
แม่บ้าน	3	4.55	0.63	มากที่สุด
รวม	94	4.32	0.49	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.48 พบว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือส่วนราชการและสังคม จำแนกตามอาชีพมีบทบาทในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีระดับด้านอาชีพมากที่สุดคือ อาชีพแม่บ้าน รองลงมาคือ อาชีพเกษตรกร/ประมง และน้อยที่สุดคืออาชีพค้าขาย ตามลำดับ

ตารางที่ 4.49 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือส่วนราชการและสังคม ที่มีอาชีพต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	0.63	4	0.15	0.63	0.67
ภายในกลุ่ม	22.13	89	0.24		
รวม	22.77	93			

จากตารางที่ 4.49 พบว่า บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือส่วนราชการและสังคม จำแนกตามอาชีพ ที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีบทบาทในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

จากการตรวจสอบข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการเตรียมการป้องกันภัย ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย ด้านการฟื้นฟูบูรณะหลังเกิดภัย ด้านการช่วยเหลือส่วนราชการและสังคม ผลวิจัยดังนี้

ตารางที่ 4.50 แสดงค่าความถี่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการเตรียมการ
ป้องกันภัย

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1.	ให้มีทีมกู้ภัยทุกหมู่บ้าน	18
2.	ให้จัดหาอาวุธสำหรับการอยู่เวร	14
3.	อยากให้มีการเตรียมการป้องกันโดยการประชาสัมพันธ์แจ้งให้ประชาชนทราบ	8
4.	ควรตั้งจุดบริการประชาชนที่ถาวร	4
	รวม	44

จากตารางที่ 4.50 พบว่า ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการเตรียมการป้องกันภัยเห็นว่า ให้มีทีมกู้ภัยทุกหมู่บ้าน รองลงมาคือ ให้จัดหาอาวุธสำหรับการอยู่เวร อยากให้มีการเตรียมการป้องกันโดยการประชาสัมพันธ์แจ้งให้ประชาชนทราบ และควรตั้งจุดบริการประชาชนที่ถาวร

ตารางที่ 4.51 แสดงค่าความถี่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1.	ให้มีการช่วยเหลืออย่างรวดเร็ว	22
2.	ควรจัดให้มีงบประมาณไว้คอยช่วยเหลืออย่างเพียงพอ	13
3.	ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย	11
4.	ควรเอาใจใส่ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย	8
รวม		54

จากตารางที่ 4.51 พบว่า ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย เห็นว่า ให้มีการช่วยเหลืออย่างรวดเร็ว รองลงมาคือ ควรจัดให้มีงบประมาณไว้คอยช่วยเหลืออย่างเพียงพอ ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย และควรเอาใจใส่ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย

ตารางที่ 4.52 แสดงค่าความถี่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการฟื้นฟูบูรณะหลังเกิดภัย

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1.	ต้องซ่อมแซมถนนที่ชำรุดเสียหาย	31
2.	ให้มีการช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างรีบด่วนให้ได้รับความเดือดร้อนน้อยที่สุด	24
3.	ต้องเข้าช่วยเหลือและให้กำลังใจอย่างใกล้ชิด	11
4.	ให้มีการซ่อมแซมบ้านเรือนที่เสียหาย	3
5.	ให้มีการช่วยเหลือด้านอาชีพ	2
รวม		71

จากตารางที่ 4.52 พบว่า ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการฟื้นฟูบูรณะหลังเกิดภัย เห็นว่า ต้องซ่อมแซมถนนที่ชำรุดเสียหาย รองลงมาคือ ให้มีการช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างรีบด่วนให้ได้รับความเดือดร้อนน้อยที่สุด ต้องเข้าช่วยเหลือและให้กำลังใจอย่างใกล้ชิด ให้มีการซ่อมแซมบ้านเรือนที่เสียหาย และ ให้มีการช่วยเหลือด้านอาชีพ

ตารางที่ 4.53 แสดงค่าความถี่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือ ส่วนราชการและสังคม

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1.	ควรให้มีวิทยุสื่อสารที่เพียงพอ	28
2.	อยากให้มีส่วนราชการส่งเสริม อบรม.ให้มีบทบาทมากกว่านี้	24
3.	อยากให้มีการอบรมอย่างสม่ำเสมอ	11
4.	อำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมตั้งจุดตรวจและจุดบริการประชาชน	8
	รวม	71

จากตารางที่ 4.53 พบว่า ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการช่วยเหลือส่วนราชการและสังคม เห็นว่า ควรให้มีวิทยุสื่อสารที่เพียงพอ รองลงมาคือ อยากให้มีส่วนราชการส่งเสริม อบรม.ให้มีบทบาทมากกว่านี้ อยากให้มีการอบรมอย่างสม่ำเสมอ และอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมตั้งจุดตรวจและจุดบริการประชาชน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบล น้ำหวาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ แตกต่างกัน เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ สมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย โดยทำการศึกษากลุ่มประชากรทั้งหมดจำนวน 94 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบบปลายปิดและปลายเปิดโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ด้านปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ จำนวน 4 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklists)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย 4 ด้านประกอบด้วย ด้านการเตรียมการป้องกัน จำนวน 8 ข้อ ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย จำนวน 8 ข้อ ด้านการฟื้นฟูบูรณะหลังเกิดภัย จำนวน 8 ข้อ ด้านการช่วยเหลือส่วนราชการและสังคม จำนวน 6 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มประชากร คือ สมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ(Percentage)

บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

การทดสอบสมมติฐานการวิจัยในการทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA or F-test) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)

ข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย โดยการสรุปประเด็นและแจกแจงค่าความถี่ (Frequency)

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย สามารถสรุปผลได้ดังนี้

5.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มประชากรในการศึกษาจำนวน 94 คน พบว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย ที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 93.6 และเพศหญิงจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 6.4 อายุมากที่สุดคือ ในช่วงระหว่าง 41 - 50 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 34.0 รองลงมาคือ อายุระหว่าง 51 - 60 ปี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 29.8 และน้อยที่สุดมีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 20 - 30 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 11.7 ระดับการศึกษา มากที่สุดคือ ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา/ปวช. จำนวน 42 คนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 44.7 รองลงมาคืออนุปริญญา/ปวส.จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 8.5 และน้อยที่สุดคือปริญญาตรี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.1 อาชีพส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร/ประมง จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 46.8 รองลงมาคือรับจ้าง จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 39.4 และน้อยที่สุดคือรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.1

5.1.2 ผลการวิเคราะห์บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย

ผลการวิเคราะห์บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย โดยรวมทั้ง 4 ด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการช่วยเหลือส่วนราชการและสังคม รองลงมาคือ ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย และด้านการฟื้นฟูบูรณะหลังเกิดภัย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการเตรียมการป้องกันภัย และถ้าจำแนกในแต่ละด้าน มีผลดังต่อไปนี้

1. ด้านการเตรียมการป้องกัน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ เข้าร่วมอบรม ศึกษาหาความรู้ที่ใช้ในการช่วยเหลือสังคม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือร่วมพัฒนาระบบพยากรณ์และการแจ้งเตือนภัย

2. ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ร่วมวางแผนกับเจ้าหน้าที่และสมาชิก อปพร. ในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ร่วมช่วยเหลือหน่วยงานต่าง ๆ ในการบรรเทาทุกข์

3. ด้านการฟื้นฟูบูรณะหลังเกิดภัย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ร่วมจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยและทรัพย์สินที่เสียหายไว้เป็นหลักฐานเพื่อรับการสงเคราะห์ฟื้นฟู และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ร่วมสำรวจความเสียหายและความต้องการของผู้ประสบภัย

4. ด้านการช่วยเหลือส่วนราชการและสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ร่วมปฏิบัติหน้าที่จุดตรวจ จุดสกัด จุดบริการประชาชนเพื่อลดอุบัติเหตุและปัญหาอาชญากรรมในช่วงเทศกาลต่าง ๆ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ร่วมรักษาความปลอดภัยสถานที่และบุคคลที่สำคัญ

5.1.3 ผลการวิเคราะห์การทดสอบสมมติฐานการวิจัยบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์การทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย โดยรวมทั้ง 4 ด้าน โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ มีรายละเอียดดังนี้

1. การวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามเพศ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามอายุ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. การวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามอาชีพ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

5.1.4 ด้านข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้เสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของ

อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย โดยเรียงลำดับจากความถี่มากที่สุดไปหาน้อยที่สุด

1. ด้านการเตรียมการป้องกัน ได้แก่ ให้มีทีมกู้ภัยทุกหมู่บ้าน รองลงมาคือ ให้จัดหาอาวุธสำหรับการอยู่เวร อยากให้มีการเตรียมการป้องกันโดยการประชาสัมพันธ์แจ้งให้ประชาชนทราบ และควรตั้งจุดบริการประชาชนที่ถาวร

2. ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย ได้แก่ ให้มีการช่วยเหลืออย่างรวดเร็ว รองลงมาคือ ควรจัดให้มีงบประมาณไว้คอยช่วยเหลืออย่างเพียงพอ ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย และควรเอาใจใส่ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย

3. ด้านการฟื้นฟูบูรณะหลังเกิดภัย ได้แก่ ให้มีการช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างรีบด่วนให้ได้รับความเดือดร้อนน้อยที่สุด ต้องเข้าช่วยเหลือและให้กำลังใจอย่างใกล้ชิด ให้มีการซ่อมแซมบ้านเรือนที่เสียหาย และให้มีการช่วยเหลือด้านอาชีพ

4. ด้านการช่วยเหลือส่วนราชการและสังคม ได้แก่ ควรให้มีวิทยุสื่อสารที่เพียงพอ รองลงมาคือ อยากให้มีส่วนราชการส่งเสริม อปพร.ให้มีบทบาทมากกว่านี้ อยากให้มีการอบรมอย่างสม่ำเสมอ และอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมตั้งจุดตรวจและจุดบริการประชาชน

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย ผู้วิจัยพบว่า บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด จากการสรุปผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

5.2.1 บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้ อภิปรายผลได้ว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน มีความห่วงใยต่อชุมชนตนเอง จึงเสียสละภารกิจส่วนตัวเพื่อมาทำประโยชน์ให้แก่ชุมชน ทุกคนที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เห็นว่า การเข้าเป็นสมาชิกทำให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน สร้างความสามัคคีในท้องถิ่น

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการป้องกัน ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย ด้านการฟื้นฟูบูรณะหลังเกิดภัย และด้านการช่วยเหลือส่วนราชการและสังคม พบว่า

1. ด้านการเตรียมการป้องกัน พบว่า บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย เข้าร่วมอบรม ศึกษาหาความรู้และพัฒนาทักษะที่ใช้ในการช่วยเหลือสังคมอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันเพ็ญ นพโทสง ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในจังหวัดนครราชสีมาผลการวิจัยพบว่าอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในจังหวัดนครราชสีมา ด้านการเตรียมการป้องกัน มีการปฏิบัติงานตามบทบาทอยู่ใน ระดับมาก

2. ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย พบว่า บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย มีการตรวจตรา เฝ้าระวัง ติดตามข้อมูลข่าวสารและสถานการณ์อยู่ตลอดเวลาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประพันธ์ โสภรัตน์ ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามบทบาทของสมาชิกของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ในเขตอำเภอเมืองสรวง จังหวัดสรวง ผลศึกษาพบว่าสมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคามมีการปฏิบัติงานตามบทบาทโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาการปฏิบัติงานด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเรียงลำดับข้อที่ปฏิบัติจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ตรวจตรา สอดส่อง สถานที่ที่ไม่ปลอดภัยเสี่ยงต่อการเกิดสาธารณภัยและรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ ร่วมวางแผนกับเจ้าหน้าที่ และสมาชิก อปพร. ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย และร่วมช่วยเหลือผู้ที่ตกอยู่ในระหว่างอันตราย ตามลำดับ

3. ด้านการฟื้นฟูบูรณะหลังเกิดภัย พบว่า บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย มีการเตรียมการเพื่อรับมือกับภัยพิบัติและเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นตลอดเวลาหลังเกิดเหตุการณ์ก็เข้าไปบรรเทาทุกข์ขั้นต้นแก่ผู้ประสบภัยโดยเร็วต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ และสามารถประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อเข้าช่วยเหลือหลังประสบภัยได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับแนวคิดของ คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ การกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่สามารถตอบสนองต่อวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการที่จะยกระดับการบริหารจัดการสาธารณภัยตั้งแต่ระยะก่อนเกิดภัย ระหว่างเกิดภัย และหลังเกิดภัย ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเพื่อสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐ อันเป็นรากฐานสำคัญของแผนฉบับนี้ ที่ต้องพิจารณาในลักษณะพลวัตรและมีความเชื่อมโยงกันตามวัฏจักรการบริหารจัดการภัย ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ที่ 1 การป้องกันและลดผลกระทบ ยุทธศาสตร์ที่ 2 การ

เตรียมความพร้อม ยุทธศาสตร์ที่ 3 การบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน ยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการหลังเกิดภัย

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการหลังเกิดภัย มีวัตถุประสงค์เพื่อเพื่อบรรเทาทุกข์ขั้นต้นแก่ผู้ประสบภัยโดยเร็ว ต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ รวมทั้งให้การสังเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบภัยและเพื่อฟื้นฟูบูรณะพื้นที่ประสบภัยให้กลับสู่สภาพปกติโดยเร็ว

4. ด้านการช่วยเหลือส่วนราชการและสังคม พบว่า บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด อาจเป็นเพราะว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมือง จังหวัดเลยมีบทบาทสำคัญในการสังคมสงเคราะห์โดยการช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาความทุกข์ยากเดือดร้อนประเภทต่าง ๆ และมีบทบาทสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคม เช่น ร่วมในการรณรงค์และโครงการเกี่ยวกับการป้องกันแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด โรคเอดส์ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสอดคล้องกับแนวคิดของ วรวัฒน์ กิตติเดช ได้ศึกษาบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลโพนวาง อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลโพนวาง ด้านการช่วยเหลือส่วนราชการและสังคม อยู่ในระดับมาก

5.2.2 เปรียบเทียบสมมติฐานบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย

การเปรียบเทียบระหว่างข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลกับบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมือง จังหวัดเลยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ อภิปรายได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาพบว่า เพศที่แตกต่างกันมีบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเพศของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมือง จังหวัดเลยไม่เป็นอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ เนื่องจากในปัจจุบันสังคมของการทำงานด้านอาสาสมัครได้เปิดกว้างในเรื่องเพศ ซึ่งต่างก็สามารถปฏิบัติงานได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการพัฒนาความรู้ ความสามารถ และความเหมาะสมต่อการปฏิบัติงานอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันเพ็ญ นพโทสง ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในจังหวัดนครราชสีมาผลการวิจัยพบว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในจังหวัดนครราชสีมาในโดยรวม ด้านเพศไม่แตกต่างกัน

2. ผลการศึกษาพบว่า อายุที่แตกต่างกันมีบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ถึงแม้ว่าอาสา

สมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจะมีระดับอายุที่ต่างกัน แต่ก็ไม่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ เพราะทุกคนต่างมีความรู้และมีศักยภาพตามที่ได้อบรมมา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมจิตร เสาะสมบุญณ์ ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในฐานะ อปพร. ในงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาล : กรณีศึกษาเทศบาลนครอุบลราชธานี จังหวัดนครอุบลราชธานี พบว่า อปพร. ที่มีอายุแตกต่างกันมีการปฏิบัติเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยไม่แตกต่างกัน

3. ผลการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนมีหลักสูตรและแบบแผนการฝึกอบรมไปในแนวเดียวกัน ตลอดถึงได้รับการฝึกปฏิบัติหน้าที่จริงอยู่เสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประพันธ์พงษ์ โสภารัตน์ ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามบทบาทของสมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีการปฏิบัติของสมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคามไม่แตกต่างกัน

4. ผลการศึกษาพบว่า อาชีพที่แตกต่างกันมีบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาชีพไม่มีความสัมพันธ์กับบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เพราะทุกอาชีพต่างมีความเสียสละที่จะทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวมเหมือนกัน ไม่สอดคล้องกับ วันเพ็ญ นพไทสง ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในจังหวัดนครราชสีมาผลการวิจัยพบว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในจังหวัดนครราชสีมา ด้านอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะและข้อค้นพบ (Fact Findings) จากการวิจัยและการอภิปรายผลแล้วสามารถสรุปผล โดยแบ่งเป็น 2 ระดับ ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผลการศึกษาบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน มีการปฏิบัติงานร่วมกันเป็นทีมเพราะการปฏิบัติงานด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่มีประสิทธิผลนั้น ผู้ที่มีส่วนร่วมหรือเกี่ยวข้องกับปฏิบัติงานต้องตระหนักถึงความสำคัญของการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพราะต้องปฏิบัติงานกันเป็นกลุ่ม

เป็นหมู่คณะในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย ไม่สามารถทำงานคนเดียวหรือเพียงลำพังหน่วยงานเดียวได้ อาสาสมัครควรรยึดหลักการทำงานร่วมกันซึ่งจะส่งผลให้การทำงานในภารกิจนั้น ๆ บรรลุวัตถุประสงค์ และเกิดประสิทธิภาพ นอกจากนั้นทีมย่อมประกอบไปด้วยบุคคลหลายประเภท ซึ่งมีความแตกต่าง หลากหลายในด้าน ความคิด ความเป็นอยู่ ความรู้ ความสามารถ ภูมิหลัง วิธีการเข้าถึงปัญหาและการ ตัดสินใจในการแก้ปัญหา ดังนั้น อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจึงต้องคำนึงถึงการทำงานเป็นทีม เป็นหลัก การปฏิบัติงานจึงจะประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการป้องกันและบรรเทาสาธารณ ภัยได้ ซึ่งบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอ เมือง จังหวัดเลยนั้น พอที่จะสรุปในด้านต่าง ๆ ได้ดังนี้

ด้านการเตรียมการป้องกัน เพื่อให้อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วน ตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย มีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ ควรมีการให้อาสาสมัคร ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเข้าร่วมฝึกอบรมทบทวน ศึกษาหาความรู้และพัฒนาทักษะที่ใช้ในการช่วย เหลือสังคมอย่างสม่ำเสมอ มีการวางแผนการปฏิบัติหน้าที่ มีการตรวจตราเฝ้าระวัง ติดตามข้อมูลข่าว สาร แลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ และประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตลอดเวลา ที่สำคัญ องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ควรให้การสนับสนุนความรู้มีการ ฝึกอบรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้ประชาชนทุกอาชีพได้รับทราบข้อมูลข่าวสารได้อย่าง ทั่วถึง และอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนต่างก็ให้ความสนใจในเรื่องป้องกันภัยพิบัติที่เกิดขึ้นใน ชุมชนและพร้อมที่จะช่วยเหลือของตนเองด้วยความเต็มใจ ซึ่งหน่วยงานภาครัฐ ควรให้การสนับสนุน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการทำงาน ให้เพียงพอ

ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย ควรมีการจัดเตรียมอุปกรณ์ในการช่วยเหลือให้มีความพร้อม อยู่ตลอดเวลาเพื่อให้การช่วยเหลือได้อย่างรวดเร็วทันเวลา และควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนหรือ หน่วยงานอื่นเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความช่วยเหลือ หรืออาจมีการจัดตั้งศูนย์อำนวยการในการช่วย เหลือผู้ประสบภัยในองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน เพื่อประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ได้อย่าง ทันทีเมื่อเกิดเหตุหรือเกิดภัยพิบัติแก่ประชาชน

ด้านการฟื้นฟูบูรณะหลังเกิดภัย ควรประสานงานกับหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ และเอกชนในเบื้องต้น เช่น สภาการศึกษาจังหวัด หรือส่วนกลาง นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา มูลนิธิ ชมรมต่าง ๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการฟื้นฟูเยียวยาจิตใจ เช่น การสร้างชมรมชมที่พักอาศัย สิ่งของที่ จำเป็นต่อการดำรงชีพ อุปกรณ์ในการหาเลี้ยงชีพ เป็นต้น เพื่อให้ผู้ประสบภัยได้กลับมาใช้ชีวิตอย่าง ปกติสุขโดยเร็ว

ด้านการช่วยเหลือส่วนราชการและสังคม ควรมีการประสานงานกับหน่วยงานหรือองค์กร อื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อเข้าร่วมเป็นเครือข่ายหรือให้การสนับสนุนในการช่วยเหลือผู้ประสบ ภัย เมื่อมีการติดต่อและประสานงานมาทั้งในเขตพื้นที่ในจังหวัดหรือจังหวัดใกล้เคียงที่ร้องขอมา และ

ควรสนับสนุนให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในชุมชนของตนเอง และการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ของชุมชนและความสงบสุขของสังคม

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

จากข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย ผู้วิจัยขอเสนอแนะให้มีการทำวิจัยต่อเนื่องในครั้งต่อไป ดังนี้

1. การศึกษาในครั้งนี้เป็นเพียงการศึกษาบุคลากรที่ปฏิบัติงานเป็นอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย เท่านั้น ดังนั้นครั้งต่อไปควรทำการศึกษามุมมองของประชาชนในชุมชนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย ที่มีต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความสอดคล้องกันกับความพึงพอใจของการปฏิบัติงาน ที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้

2. ควรทำการศึกษารoles and responsibilities ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในจังหวัดเลยที่มีบทบาทต่อการปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความสอดคล้องกันในการปฏิบัติหน้าที่ และเพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยไปปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กรหรือแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

3. ควรทำการศึกษาอุปสรรคปัญหา แรงจูงใจ ความภาคภูมิใจ ส่งผลต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหวาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย อย่างไร

บรรณานุกรม

1. ภาษาไทย

1) หนังสือทั่วไป

- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย. (2552). คู่มือผู้บริหารท้องถิ่นในการบริหารการจัดการสาธารณภัย. กรุงเทพมหานคร : กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย.
- คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ. (2552). แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2553-2557. กรุงเทพมหานคร : กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย.
- จำนง อติวัฒน์สิทธิ์ และคณะ. (2545). ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2545). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร : เทพนimit การพิมพ์.
- ธีระศักดิ์ อุ่ณารมณเลิศ. (2549). เครื่องมือวิจัยทางการศึกษา : การสร้างและพัฒนา. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น แก้ไขเพิ่มเติม. กรุงเทพมหานคร : สุริยสาสน์.
- พิทยา สายหู. (2546). กลไกสังคม. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2534). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542. กรุงเทพมหานคร : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น.
- ศศิพัฒน์ ยอดเพชร. (2534). อาสาสมัครการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สงวนศรี วิรัชชัย. (2534). จิตวิทยาสังคมเพื่อการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ศึกษาพรการพิมพ์.
- สมพร เทพสิทธิ์. (2544). อุดมการณ์และบทบาทของอาสาสมัคร แนวคิดและทิศทางการพัฒนา งานอาสาสมัครในสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร : สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย
- เสาวนีย์ เสนาสุ. (2534). งานอาสาสมัครและกิจกรรมเยาวชน. กรุงเทพมหานคร : คณะศึกษาศาสตร์
- สุพัตรา สุภาพ. (2545). สังคมวิทยา. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- โสภา ชูพิกุลชัย และคนอื่น. (2554). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอาชญาวิทยาและงานกระทรวงยุติธรรม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยมหิดล.

2) วิทยานิพนธ์/ สารนิพนธ์

เฉลิมชัย จันทนา. (2554). “บทบาทของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองอำนาจเจริญที่มีต่อการพัฒนาชุมชนการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม อำเภอเมืองจังหวัดอำนาจเจริญ”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสารคาม.

ประพันธ์พงษ์ ไสภารัตน์. (2550). “การปฏิบัติงานตามบทบาทของสมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน(อปพร.). ในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม”. การศึกษาค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

พรสวรรค์ อินทร์จุม. (2552). “แรงจูงใจที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย” สารนิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

วันเพ็ญ นพไธสง. (2552). “ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในจังหวัดนครราชสีมา”. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

สมจิตร เสนาะสมบูรณ์. (2548). “การมีส่วนร่วมของประชาชนในฐานะ อปพร. ในงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาล : กรณีศึกษาเทศบาลนครอุบลราชธานี จังหวัดนครอุบลราชธานี”. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สัญญา ธีญญักษณ์. (2553). “บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เทศบาลตำบลนามน อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์”. สารนิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

อรัญ อภิวงค์งาม. (2550). “อุปสรรคการดำเนินงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเทศบาลตำบลบ้านธิอำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน”. การศึกษาค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

3) บทความในวารสาร

ศุภรัตน์ รัตนมุขย์. (2554). “บัณฑิตอาสาสมัคร : ทางเลือกของการพัฒนาจิตสำนึกทางสังคม”. วารสารคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา สหประชาชาติ. มกราคม – มีนาคม.

4) เอกสารอื่น ๆ ที่ไม่ได้ตีพิมพ์

ป๋วย โรจนบุรานนท์. (2541). “อาสาศัมคร”. เอกสารการประชุมเชิงวิชาการเรื่องบทบาทของอาสาศัมครสภาสังคมสงเคราะห์. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย.

พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 124 ตอนที่ 52ก: 2550. “ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยกิจการอาสาศัมครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. 2553”. ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม127, ตอนพิเศษ 109 ง. 14 กันยายน 2553

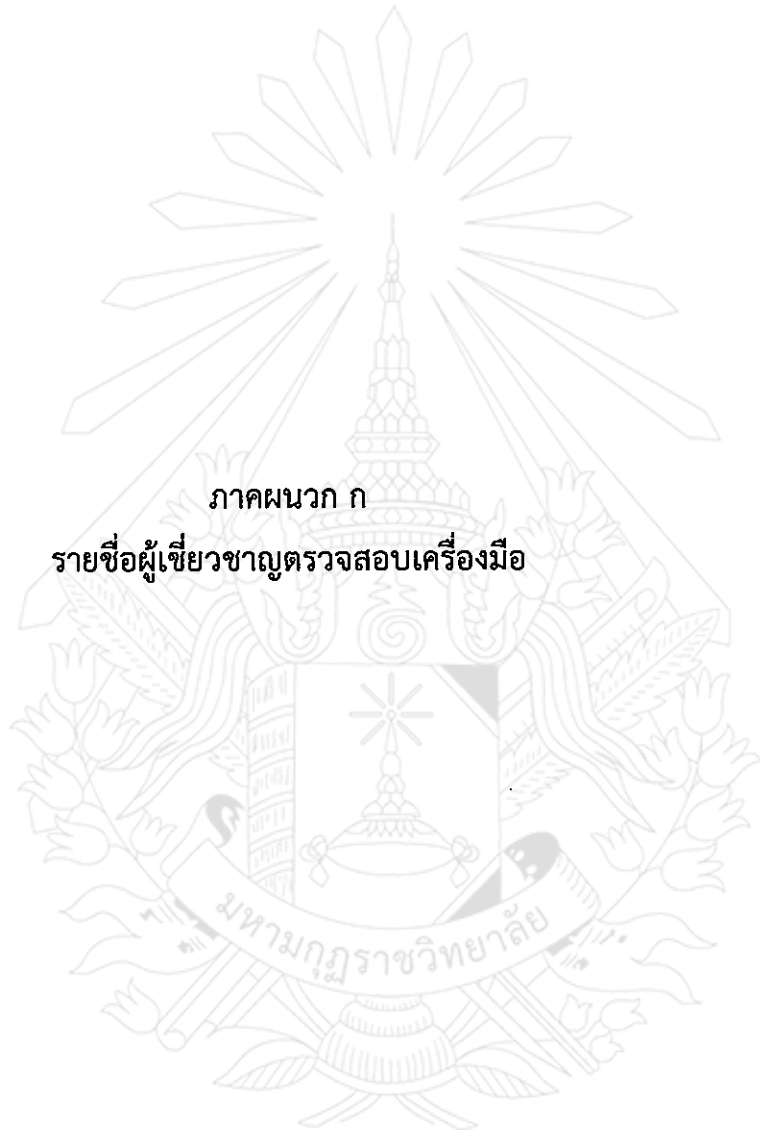
พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, กระทรวง. เอกสารการประกอบการประชุมงาน “ วันผลงานพลังสังคมสงเคราะห์ เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์สังคมไม่ทอดทิ้งกัน, 2550.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. รองศาสตราจารย์ ดร. ภาสกร ดอกจันทร์

การศึกษา Ph.D (Social Science)
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย

2. ดร. ปรัชญา มีโนนทองมหาศาล

การศึกษา Ph.D (Political Science)
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย

3. ดร. สุรพล พรหมกุล

การศึกษา Ph.D (Buddist Study)
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

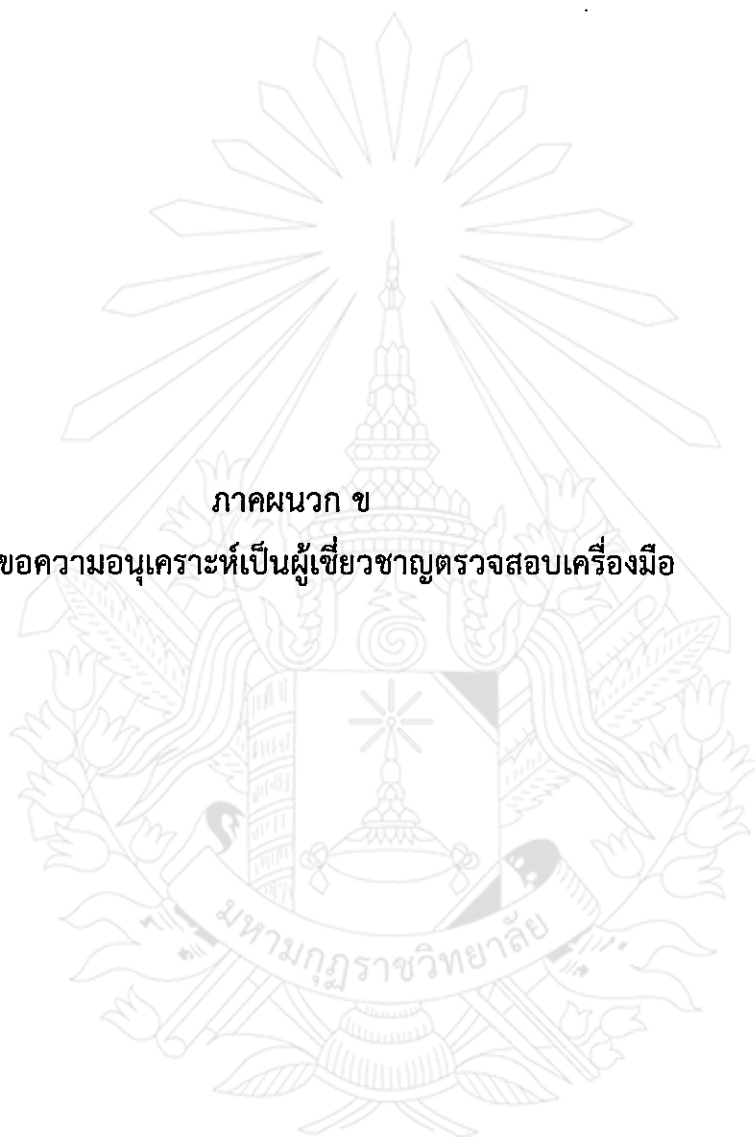
4. นายชาติชาย จิตรอารีย์

การศึกษา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
ตำแหน่งปัจจุบัน นายกองค้การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน ตำบลน้ำหมาน
อำเภอเมือง จังหวัดเลย

5. นายชานูวัฒน์ พรทอง

การศึกษา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
ตำแหน่งปัจจุบัน หน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน
ตำบลน้ำหมาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน ...บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีล้านช้าง โทร. ๐๔๕๖๕๓๔๐๓๒ โทรสาร ๐๔๕๖๕๓๔๐๓๒
 ที่ ...๕๖.๖๐๓๖.(๖๓)/๖๐๓๓ วันที่ ...๕ เมษายน ๒๕๕๕
 เรื่อง ...ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร รองศาสตราจารย์ ดร.ภาสกร ตอกจันทร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายหนพดล วิเศษสุนทร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
 รัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้รับการอนุมัติให้ทำสาร
 นิพนธ์ เรื่อง "บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอ
 เมืองเลย จังหวัดเลย ROLE OF CIVIL VOLUNTEERS IN DISASTER PREVENTION, NARMMARN
 SUB-DISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION, MUANE LOEI DISTRICT, LOEI PROVINCE"
 ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการจัดทำสารนิพนธ์เพื่อเสนอต่อคณะบัณฑิตวิทยาลัย

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ
 มีประสบการณ์ เหมาะสมที่จะเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย หรือให้ข้อเสนอแนะการวิจัย
 ดังกล่าวได้

จึงเจริญพามาเพื่อทราบ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระภิกษุวิเชียร อมมาชิโร,ดร.)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีล้านช้าง
 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน ...บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ จังหวัดบุรีรัมย์ โทร. ๐๔๓๒๕๑-๕๑๑๑ โทรสาร ๐๔๓๒๕๑-๐๒๕๐
 ที่ ... ศธ. ๒๑๑๑ (๒๓)/๒๐๒๓ วันที่ ... ๕ เมษายน ๒๕๕๙
 เรื่อง ...ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร ดร. ปรัชญา มีเนนหอมมหาศาล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายนพต วิเศษสุนทร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
 รัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้รับการอนุมัติให้ทำสาร
 นิพนธ์ เรื่อง "บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอ
 เมืองเลย จังหวัดเลย ROLE OF CIVIL VOLUNTEERS IN DISASTER PREVENTION, NARIMMARIN
 SUB-DISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION, MUANE LOEI DISTRICT, LOEI PROVINCE"
 ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการจัดทำสารนิพนธ์เพื่อเสนอต่อคณะบัณฑิตวิทยาลัย

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ
 มีประสบการณ์ เหมาะสมที่จะเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย หรือให้ข้อเสนอแนะการวิจัย
 ดังกล่าวได้

จึงเจริญพรมาเพื่อทราบ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(พรหมหาวิเชียร จมมนชีโร,ดร.)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีล้านช้าง
 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ที่ ศธ ๖๐๑๖(๒.๓)/๖๐๘๖

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง
อำเภอเมือง จังหวัดเลย ๔๒๐๐๐

๒๐ เมษายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เจริญพร นายชานูวัฒน์ พรทอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายนพพล วิเศษสุนทร นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
รัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้รับการอนุมัติให้ทำสาร
นิพนธ์ เรื่อง “บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอ
เมืองเลย จังหวัดเลย ROLE OF CIVIL VOLUNTEERS IN DISASTER PREVENTION, NARMMARN
SUB-DISTRICT ADMINSTRATIVE ORGANIZATION, MUANE LOEI DISTRICT, LOEI PROVINCE”
ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการจัดทำสารนิพนธ์เพื่อเสนอต่อคณะบัณฑิตวิทยาลัย

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ
มีประสบการณ์ เหมาะสมที่จะเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย หรือให้ข้อเสนอแนะการวิจัย
ดังกล่าวได้

จึงเจริญพรมมาเพื่อทราบ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครูปริยัติสาทร,ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

โทร.๐๔๒-๘๑๕๖๑๖

โทรสาร ๐๔๒-๘๓๐๖๘๖

ที่ ศธ ๒๐๑๖(๒.๓)/๗๐๘๖

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง
อำเภอเมือง จังหวัดเลย ๔๒๐๐๐

๒๐ เมษายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร นายชาติชาย จิตอารีย์

ถึงที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายนพดล วิเศษสุนทร นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
รัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้รับการอนุมัติให้ทำสาร
นิพนธ์ เรื่อง “บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอ
เมืองเลย จังหวัดเลย ROLE OF CIVIL VOLUNTEERS IN DISASTER PREVENTION, NARMMARN
SUB-DISTRICT ADMINSTRATIVE ORGANIZATION, MUANE LOEI DISTRICT, LOEI PROVINCE”
ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการจัดทำสารนิพนธ์เพื่อเสนอต่อคณะบัณฑิตวิทยาลัย

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ
มีประสบการณ์ เหมาะสมที่จะเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย หรือให้ข้อเสนอแนะการวิจัย
ดังกล่าวได้

จึงเจริญพรมาเพื่อทราบ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครูปริยัติสาร,คร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

โทร.๐๔๒-๘๑๔๖๑๖

โทรสาร ๐๔๒-๘๓๐๖๘๖

ที่ ศร ๐๐๑๖(๒.๓)/๖๐๘๖

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง
อำเภอเมือง จังหวัดเลย ๔๒๐๐๐

๒๐ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เจริญพร ศร.สุรพล พรหมกุล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายพนพล วิเศษสุนทร นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
รัฐศาสตรการปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้รับการอนุมัติให้ทำสาร
นิพนธ์ เรื่อง "บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอ
เมืองเลย จังหวัดเลย ROLE OF CIVIL VOLUNTEERS IN DISASTER PREVENTION, NARMMARN
SUB-DISTRICT ADMINSTRATIVE ORGANIZATION, MUANE LOEI DISTRICT, LOEI PROVINCE"
ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการจัดทำสารนิพนธ์เพื่อเสนอต่อคณะบัณฑิตวิทยาลัย

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ
มีประสบการณ์ เหมาะสมที่จะเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย หรือให้ข้อเสนอแนะการวิจัย
ดังกล่าวได้

จึงเจริญพรมมาเพื่อทราบ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครูปรียัตติสาร,ดร.)

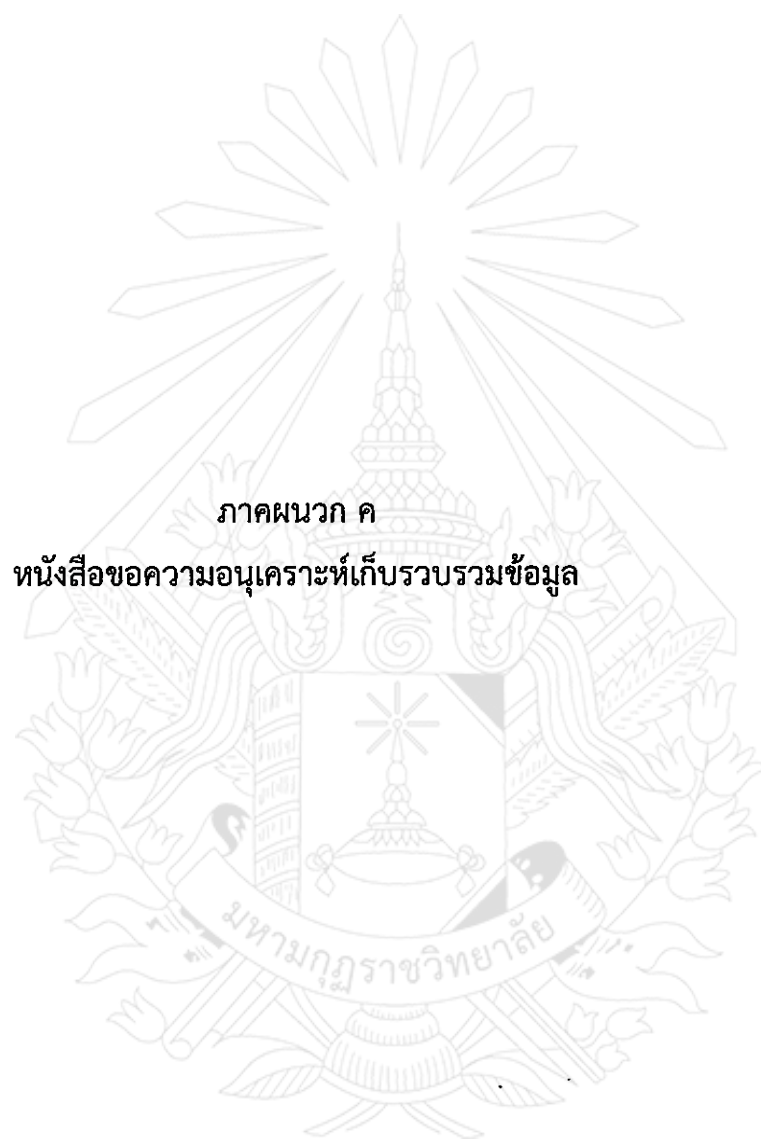
รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

โทร.๐๔๒-๘๑๔๖๑๖

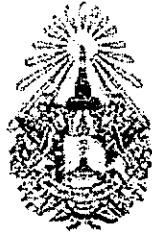
โทรสาร ๐๔๒-๘๓๐๖๘๐

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ ศธ ๒๐๑๖(๒.๓)/๑๓๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง
อำเภอเมือง จังหวัดเลย ๔๒๐๐๐

๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เจริญพร นายกองค้ำกรบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วย นายพนต วิเศษสุนทร นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง "บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย" เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ม.)

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้แก่ นายพนต วิเศษสุนทร ได้เข้าแจกแบบสอบถามดังกล่าวตามแต่จะเห็นสมควร

จึงเจริญพรมาเพื่อทราบและหวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครูปริยัติสาทร,ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

โทร ๐-๔๒๘๑-๔๖๑๖

โทรสาร ๐-๔๒๘๓-๐๖๘๖

ภาคผนวก ง
แบบสอบถาม

เลขที่แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง

บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน

อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

*****

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงและโปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อ ผู้วิจัยจะเก็บคำตอบของท่านเป็นความลับและนำเสนอผลการวิจัยเป็นลักษณะภาพรวม โดยจะไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้นแต่ในทางตรงกันข้ามข้อมูลที่ท่านตอบจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนพัฒนางานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ต่อไป

แบบสอบถามชุดนี้มีจำนวน 5 หน้า ประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

- 1) ด้านการเตรียมการป้องกัน
- 2) ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย
- 3) ด้านการฟื้นฟูบูรณะหลังเกิดภัย
- 4) ด้านการช่วยเหลือส่วนราชการและสังคม

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านมา ณ โอกาสนี้

นายพนตล วิเศษสุนทร

นักศึกษาหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์การปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัยวิทยาเขตศรีล้านช้าง

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคล

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

สำหรับผู้วิจัย

1. เพศ

1. ชาย

2. หญิง

2. อายุ

1. 20 - 30 ปี

2. 31 - 40 ปี

3. 41 - 50 ปี

4. 51 - 60 ปี

5. 61 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

1. ประถมศึกษา

2. มัธยมศึกษา/ปวช.

3. อนุปริญญา/ปวส.

4. ปริญญาตรี

5. สูงกว่าปริญญาตรี

6. อื่น ๆ ระบุ.....

4. อาชีพ

1. เกษตรกรรม/ประมง

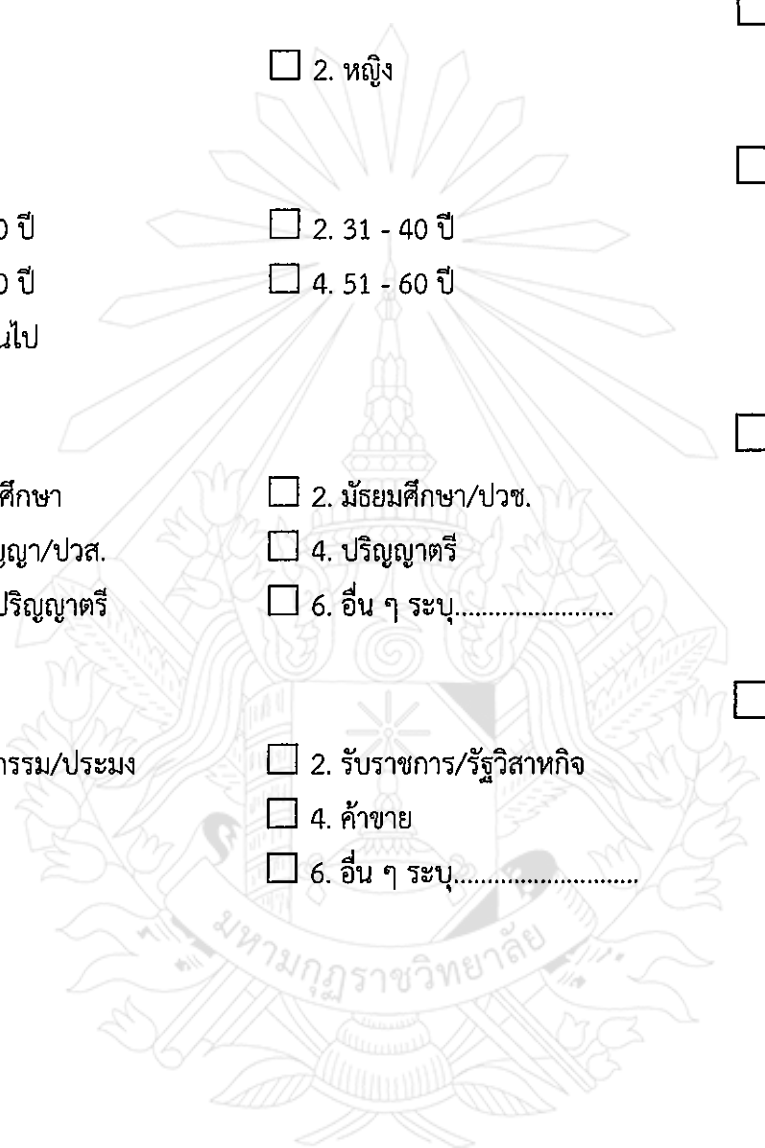
2. รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

3. รับจ้าง

4. ค้าขาย

5. แม่บ้าน

6. อื่น ๆ ระบุ.....

ตอนที่ 2 บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบล
น้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องท้ายข้อความแต่ละข้อที่ท่านเห็นว่าใกล้เคียงหรือตรงกับ
ระดับการปฏิบัติตามบทบาทของสมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

- 5 หมายถึง ระดับการปฏิบัติมากที่สุด
4 หมายถึง ระดับการปฏิบัติมาก
3 หมายถึง ระดับการปฏิบัติปานกลาง
2 หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อย
1 หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

บทบาท	ระดับการปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
	5	4	3	2	1	
1. ด้านการเตรียมการป้องกัน						
1.1 ร่วมจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย						
1.2 ร่วมสำรวจและพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจวางแผนเพื่อป้องกันภัยในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ						
1.3 ร่วมพัฒนาระบบพยากรณ์และการแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ตระหนักถึงการป้องกันภัย						
1.4 ร่วมส่งเสริมและพัฒนากการสร้างระบบประเมินความเสี่ยงภัยในพื้นที่						
1.5 ร่วมจัดทำแผนพื้นที่เสี่ยงภัย						
1.6 ช่วยเหลือ ให้การสนับสนุน เข้าร่วมการฝึกซ้อมแผนป้องกัน						
1.7 สำรอง ตรวจสอบ จัดหาอุปกรณ์สนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างครบถ้วน						
1.8 เข้าร่วมอบรม ศึกษาหาความรู้ที่ใช้ในการช่วยเหลือสังคม						

บทบาท	ระดับการปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
	5	4	3	2	1	
2. ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย						
2.1 ร่วมวางแผนกับเจ้าหน้าที่และสมาชิก อปพร. ในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย						
2.2 ร่วมช่วยเหลือผู้ที่ตกอยู่ในระหว่างอันตราย						
2.3 ร่วมสำรวจความเสียหาย ความต้องการในการขอรับความช่วยเหลือของผู้ประสบภัย						
2.4 ร่วมจัดให้มีการรักษาความสงบเรียบร้อยและป้องกันเหตุโจรผู้ร้าย						
2.5 ร่วมควบคุมดูแลทรัพย์สินของผู้ประสบภัย						
2.6 ร่วมจัดสถานที่เพื่อให้ผู้ประสบภัยอยู่อาศัยหรือรับการปฐมพยาบาล						
2.7 ร่วมบริจาคและแจกจ่ายสิ่งของบรรเทาทุกข์ให้แก่ผู้ประสบภัย						
2.8 ร่วมช่วยเหลือหน่วยงานต่าง ๆ ในการบรรเทาทุกข์						
3. ด้านการฟื้นฟูบูรณะหลังเกิดภัย						
3.1 ร่วมจัดให้มีมาตรการในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย						
3.2 ร่วมสำรวจความเสียหายและความต้องการของผู้ประสบภัย						
3.3 ร่วมช่วยเหลือซ่อมแซมสิ่งสาธารณประโยชน์ที่ได้รับความเสียหาย						
3.4 ร่วมส่งเสริมการฟื้นฟูจิตใจกับผู้ประสบภัย						
3.5 ร่วมส่งเสริมฟื้นฟูอาชีพให้กับผู้ประสบภัย						
3.6 ร่วมฟื้นฟูสิ่งอำนวยความสะดวกเบื้องต้น เช่น สิ่งสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน						
3.7 ร่วมจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยและทรัพย์สินที่เสียหายไว้เป็นหลักฐานเพื่อรับการสงเคราะห์ฟื้นฟู						
3.8 ร่วมส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือฟื้นฟูบูรณะหลังเกิดภัย						

บทบาท	ระดับการปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
	5	4	3	2	1	
4. ด้านการช่วยเหลือส่วนราชการและสังคม						
4.1 ช่วยอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่วนราชการและสังคมจัดขึ้น						
4.2 มีการสมัครใจทำประโยชน์ให้สังคมและส่วนรวม						
4.3 ร่วมรักษาความปลอดภัยสถานที่และบุคคลที่สำคัญ						
4.4 ร่วมปรับปรุงสภาพแวดล้อมในที่สาธารณประโยชน์						
4.5 ร่วมวางแผนในการดำเนินการต่าง ๆ ของส่วนราชการและสังคม						
4.6 ร่วมปฏิบัติหน้าที่จุดตรวจจุดสกัด จุดบริการประชาชน เพื่อลดอุบัติเหตุและปัญหาอาชญากรรมในช่วงเทศกาลต่าง ๆ						

ตอนที่ 3 แบบสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

3.1 ด้านการเตรียมการป้องกันภัย

.....

.....

.....

.....

.....

3.2 ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย

.....

.....

.....

.....

.....

3.3 ด้านการฟื้นฟูบูรณะหลังเกิดภัย

.....

.....

.....

.....

.....

3.4 ด้านการช่วยเหลือส่วนราชการและสังคม

.....

.....

.....

.....

.....

“ขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน”

ภาคผนวก จ
ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง ของแบบสอบถาม (IOC)

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม
เรื่อง

บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบล
น้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

.....

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านที่เห็นว่ามียุทธศาสตร์ในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย เพียงข้อละ 1 ช่อง

ให้ทำเครื่องหมาย ลงในช่องระดับประเมิน 3 ระดับ ดังนี้

+1 หมายถึง มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

-1 หมายถึง ไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ข้อ	ข้อความ	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5		
ด้านการเตรียมการป้องกัน								
1.	ร่วมจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2.	ร่วมสำรวจและพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจวางแผนเพื่อป้องกันภัยในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3.	ร่วมพัฒนาระบบพยากรณ์และการแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ตระหนักถึงการป้องกันภัย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4.	ร่วมส่งเสริมและพัฒนาการสร้างระบบประเมินความเสี่ยงภัยในพื้นที่	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5		
5.	ร่วมจัดทำแผนพื้นที่เสี่ยงภัย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6.	ช่วยเหลือ ให้การสนับสนุน เข้าร่วมการฝึกซ้อมแผนป้องกัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
7.	สำรวจตรวจสอบจัดหาอุปกรณ์สนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างครบถ้วน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
8.	เข้าร่วมอบรมศึกษาหาความรู้ที่ใช้ในการช่วยเหลือสังคม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย								
9.	ร่วมวางแผนกับเจ้าหน้าที่และสมาชิก อปพร.ในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
10.	ร่วมช่วยเหลือผู้ที่ตกอยู่ในระหว่างอันตราย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
11.	ร่วมสำรวจความเสียหาย ความต้องการในการขอรับความช่วยเหลือของผู้ประสบภัย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
12.	ร่วมจัดให้มีการรักษาความสงบเรียบร้อยและป้องกันเหตุโจรสลัดร้าย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
13.	ร่วมควบคุมดูแลทรัพย์สินของผู้ประสบภัย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
14.	ร่วมจัดสถานที่เพื่อให้ผู้ประสบภัยอยู่อาศัยหรือรับการปฐมพยาบาล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
15.	ร่วมบริจาคและแจกจ่ายสิ่งของบรรเทาทุกข์ให้แก่ผู้ประสบภัย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
16.	ร่วมช่วยเหลือหน่วยงานต่างๆในการบรรเทาทุกข์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านการฟื้นฟูบูรณะหลังเกิดภัย								
17.	ร่วมจัดให้มีมาตรการในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
18.	ร่วมสำรวจความเสียหายและความต้องการของผู้ประสบภัย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
19.	ร่วมช่วยเหลือซ่อมแซมสิ่งสาธารณประโยชน์ที่ได้รับความเสียหาย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5		
20.	ร่วมส่งเสริมการฟื้นฟูจิตใจกับผู้ประสบภัย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
21.	ร่วมส่งเสริมฟื้นฟูอาชีพให้กับผู้ประสบภัย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
22.	ร่วมฟื้นฟูสิ่งอำนวยความสะดวกเบื้องต้น เช่น สิ่งสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
23.	ร่วมจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยและทรัพย์สินที่เสียหายไว้เป็นหลักฐานเพื่อรับการสงเคราะห์ฟื้นฟู	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
24.	ร่วมส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือฟื้นฟูบูรณหลังเกิดภัย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านการช่วยเหลือส่วนราชการและสังคม								
25.	ช่วยอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมต่างๆที่ส่วนราชการและสังคมจัดขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
26.	มีการสมัครใจทำประโยชน์ให้สังคมและส่วนรวม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
27.	ร่วมรักษาความปลอดภัยสถานที่และบุคคลที่สำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
28.	ร่วมปรับปรุงสภาพแวดล้อมในที่สาธารณประโยชน์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
29.	ร่วมวางแผนในการดำเนินการต่างๆ ของส่วนราชการและสังคม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
30.	ร่วมปฏิบัติหน้าที่ จุดตรวจ จุดสกัด จุดบริการประชาชน เพื่อลดอุบัติเหตุและปัญหาอาชญากรรมในช่วงเทศกาลต่าง ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

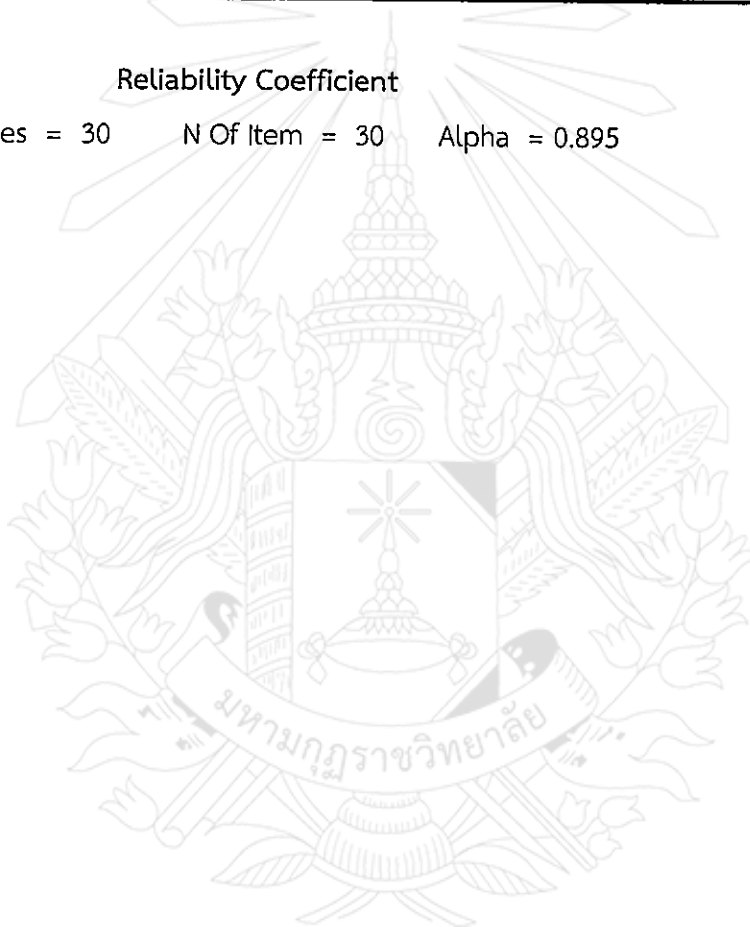
ภาคผนวก ฉ
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

Item-Total Statistics				
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ข้อ 1	123.8723	97.188	.313	.855
ข้อ 2	123.8511	95.806	.451	.851
ข้อ 3	123.9894	95.215	.422	.852
ข้อ 4	123.9681	95.752	.364	.854
ข้อ 5	123.8830	94.492	.441	.851
ข้อ 6	123.7872	97.051	.316	.855
ข้อ 7	123.7766	96.627	.322	.855
ข้อ 8	123.7553	97.069	.297	.855
ข้อ 9	123.7553	95.778	.393	.853
ข้อ 10	123.7979	97.389	.318	.855
ข้อ 11	123.8617	94.465	.485	.850
ข้อ 12	123.8723	97.510	.257	.857
ข้อ 13	123.8830	95.309	.388	.853
ข้อ 14	123.7553	95.972	.380	.853
ข้อ 15	123.8830	95.739	.368	.853
ข้อ 16	123.9043	95.851	.365	.854
ข้อ 17	123.9043	94.991	.413	.852
ข้อ 18	123.9362	96.082	.381	.853
ข้อ 19	123.8085	94.544	.468	.851
ข้อ 20	123.8723	94.951	.444	.851
ข้อ 21	123.8511	94.644	.451	.851
ข้อ 22	123.7872	96.900	.335	.854
ข้อ 23	123.7872	96.298	.388	.853
ข้อ 24	123.8617	96.099	.380	.853
ข้อ 25	123.7766	97.315	.296	.855

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ข้อ 26	123.8298	96.250	.380	.853
ข้อ 27	123.9149	94.079	.495	.850
ข้อ 28	123.7872	96.449	.335	.854
ข้อ 29	123.6915	95.484	.426	.852
ข้อ 30	123.6809	97.295	.271	.856

Reliability Coefficient

N Of Cases = 30   N Of Item = 30   Alpha = 0.895

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล : นายนพดล วิเศษสุนทร
วัน เดือน ปี เกิด : 23 มีนาคม 2525
สถานที่เกิด : อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย
สถานที่อยู่ปัจจุบัน : 99 หมู่ 4 ตำบลน้ำหมาน
อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย 42000

การศึกษา

พ.ศ. 2546 : เทคโนโลยีอุตสาหกรรมการผลิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
ปัจจุบัน : รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์การปกครอง
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ประสบการณ์การทำงาน

พ.ศ. 2549 - 2553 : ครูสอนสาขางาน เครื่องมือกลและซ่อมบำรุง
วิทยาลัยเทคนิคหนองคาย
พ.ศ. 2556 - ปัจจุบัน : ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

